

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
ในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวดวงรัตน์ กวดกิจการ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

373.1415

๑๒๒๕๗

ร. 3

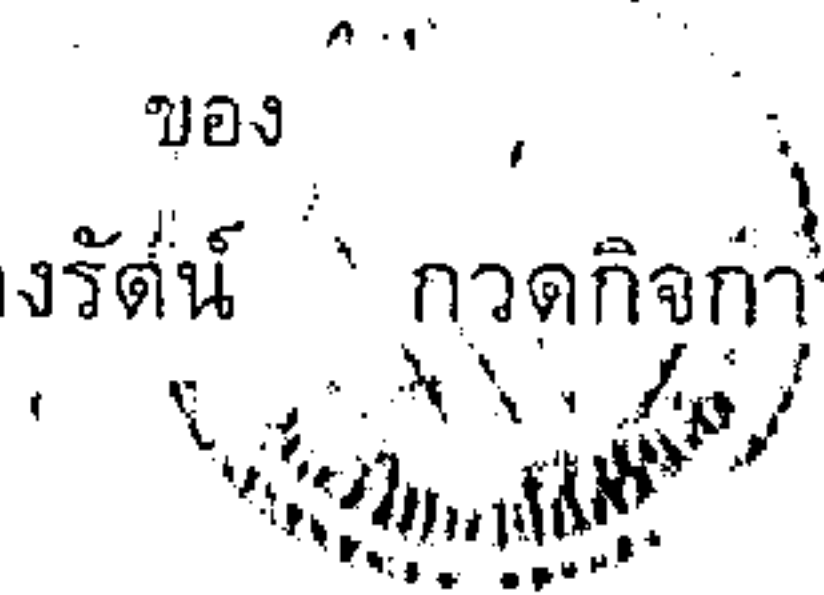
ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
ในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวดวงรัตน์

กวอดกิจการ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2544

†153225

24 ต.ค. 2544

ดวงรัตน์ กวดกิจการ. (2544) ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพมหานคร ;
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . คณะกรรมการควบคุม :
อาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน คุระบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2543 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและมีคะแนนกระบวนการตัดสินใจตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ Randomized Control Group Pretest Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการทดสอบของวิลคอกชัน และแมนนิตนีย์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1.นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2.นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3.นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE EFFECT OF GROUP COUNSELING ON DECISION MAKING PROCESS TO
PARTICIPATE IN VOCATIONAL EDUCATION OF MATHAYOM SUKSA II
STUDENTS OF KURABURI PITTAYAKOM SCHOOL
CHANGWAT PHANG-NGA

AN ABSTRACT
BY
MISS DUANGRAT KUANDKITKAN

Presented in partial fulfillment of the Master requirements
for the of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2001

Duangrat Kuandkitkan . (2001), *The Effect of Group Counseling on Decision Making Process to Participate in Vocational Education of Mathayomsuksa II Students of Kuraburipittayakom School Changwat Phang – nga*. Master Project , M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology) Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University . Advisor Committee : Inst.Dr. Nanta Sooraksa , assist.Prof .Dr. Nantana Wong-in.

The purpose of this research was to study the effect of group counseling on decision making process to participate in vocational education of Mathayomsuksa II students of Kuraburipittayakom school Changwat Phang – nga. The subjects of 16 students were randomly drawn from the students whoes decision making process were under the percentiles rank of 25 (P25) from their pretest scores. The subjects were then randomly divided in to two groups. The experimental group were participated in group counseling program . The control group were participated in information services program. The research instruments were decision making process questionnaire, counseling and an information services program . The data were then analyzed by the Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks test and The Man-Whitney U test.

The results of the study were as follows :

- 1.The decision making process to participate in vocational education scores of the students participated in the group counseling was significantly greater then before the experiment at .01 level.
2. The decision making process to participate in vocational education scores of the students participated in the information services program was significantly greater then before the experiment at .01 level.
3. The decision making process to participate in vocational education scores of the students participated in the group counseling program was higher then the students information services program significantly greater then before the experiment at .05 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.นนทา สุรักษา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุภกุล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.นนทา สุรักษา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุภกุล)
วันที่ ..//.... เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์ของ อาจารย์ดร.นันทา สุรักษา ประธาน
ควบคุมสารนิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ที่ให้
คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งจึงขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม ที่กรุณาอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดี
ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก
ต่าง ๆ ขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคมทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
ในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจแก่
ผู้วิจัยตลอดมา

ขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ผู้ให้ทั้งชีวิต สติปัญญาและกำลังใจในการทำ
สารนิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าที่เกิดขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่และผู้มีพระคุณ
ทางวิชาการทุกท่าน

ดวงรัตน์ กวดกิจการ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 3
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ความสำคัญของการศึกษา..... 4
	ขอบเขตของการศึกษา..... 4
	ประชากร 4
	กลุ่มตัวอย่าง..... 4
	ตัวแปรที่ศึกษา..... 4
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 8
	ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 8
	ปรัชญาของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 10
	หลักพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 10
	จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 11
	ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 13
	หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 13
	ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 14
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม..... 16
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ..... 17
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ..... 17
	ความหมายของการตัดสินใจ..... 17
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ..... 19
	ประเภทของการตัดสินใจ..... 20
	รูปแบบกลยุทธ์การตัดสินใจ..... 20
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ..... 22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ.....	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	24
แนวคิดที่เกี่ยวกับการศึกษา.....	24
ประเภทสาขาวิชาในการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	25
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	26
การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
ประชากร.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	27
โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	27
โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ.....	27
แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	28
การดำเนินการทดลอง.....	30
แบบแผนการทดลอง.....	30
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	31
การวิเคราะห์เครื่องมือ.....	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล.....	33
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	34
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	38
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	38
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	38
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	38

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่		
5(ต่อ)	การดำเนินการทดลอง.....	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
	สรุปผลการศึกษาครั้งนี้ว่า.....	39
	อภิปรายผล.....	40
	ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม.....		44
ภาคผนวก.....		50
	ภาคผนวก ก.แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	50
	ภาคผนวก ข. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	60
	ภาคผนวก ค โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ.....	97
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....		131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางแสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design.....	30
2 ตารางเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของ นักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการได้รับข้อเสนอแนะ	34
3 ตารางเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของ นักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	35
4 ตารางเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของ นักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการได้รับข้อเสนอแนะ	36
5 ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษา ต่อในระดับ อาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับ นักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับข้อเสนอแนะ	37
6 ตารางแสดงค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	59
7 ตารางแสดงระยะเวลาการทดลอง กลุ่มทดลอง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	61
8 ตารางแสดงระยะเวลาการทดลอง กลุ่มควบคุม การให้ข้อเสนอแนะ.....	98
9 ตารางแสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของ นักเรียนกลุ่มทดลองก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียน กลุ่ม ควบคุม ก่อนได้รับข้อเสนอแนะ	126
10 ตารางแสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของ นักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	127
11 ตารางแสดงกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของ นักเรียน กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ.....	128
12 ตารางแสดงความแตกต่างของคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในระดับ อาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ	129

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพแสดงรูปแบบกลยุทธ์การตัดสินใจโดยการวางแผนอย่างรอบคอบ.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานสำหรับการมีชีวิตที่ผาสุกและมั่นคง การศึกษาสอนให้บุคคลรู้จักทำกิจกรรมต่าง ๆ รู้จักแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการให้ได้มากขึ้น เพื่อให้มีชีวิตสะดวกสบาย เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองในอนาคต ดังที่ วรรณพรหมบุรณย์ (2526 : 1) ให้ความหมายว่า การศึกษาเป็น กระบวนการในการพัฒนาคนให้เกิดความรู้ มีทักษะ ทศนคติ ค่านิยม ที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความสามารถพิจารณาตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ และกมล สุตประเสริฐ (2526 : 30) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นรากฐานที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิต และทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

ซูเปอร์ (วัชร ทรัพย์มี 2523 : 31-32 อ้างอิงจาก Super : 1960) กล่าวว่าในช่วงวัยรุ่นนั้น การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนแต่ละระดับในระดับมัธยมศึกษา ไม่สามารถคิดและตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ รวมทั้งได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้สำรวจตนเอง รู้จักวิเคราะห์ตนเองตลอดจนการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อ เพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพ และ ดวงเดือน พิศาลบุตร (2515 : 31) กล่าวว่า ปัญหาที่นักเรียนมักประสบมากปัญหาหนึ่ง ได้แก่ การตัดสินใจเลือกศึกษาและอาชีพ เช่น ไม่สามารถเลือกแนวทางการประกอบอาชีพได้เหมาะสมเพราะนักเรียนไม่รู้จักตนเองดีพอและยังไม่ได้คิดคำนึงถึงอาชีพในอนาคตของตนเอง ส่วน ھرรษา นิลวิเชียร (2532 : 26) มีความเห็นว่า ปัจจุบันสถาบันการศึกษาจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงโดยเปิดสาขาวิชาเพิ่มมากขึ้น ทำให้การที่นักเรียนได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ นั้นอาจทำให้เกิดความสับสน ตัดสินใจไม่ถูกว่าควรจะเลือกเรียนอะไร เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองซึ่งการตัดสินใจเลือกศึกษามีผลต่ออนาคตของนักเรียน

การตัดสินใจเลือกศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตเป็นเรื่องสำคัญและต้องทำอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง บุคคลจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้ในเรื่องของกระบวนการตัดสินใจที่ถูกต้องโดยเฉพาะในเรื่องการศึกษา นักเรียนคนใดสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพของตนเองแล้วนักเรียนคนนั้นมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต แต่ถ้าเลือกไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความถนัด ความสนใจกับตัวของนักเรียนคนนั้นก็อาจจะประสบความล้มเหลว มีผลเสียต่อสุขภาพจิต ก่อให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศในที่สุด ดังนั้น กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 43) กล่าวว่า การเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้นักเรียนตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ในชีวิตได้เป็นอย่างดีอีกด้วยอันจะนำไปสู่การช่วยตนเองและผู้อื่น และ ทบวงมหาวิทยาลัย (2536 : 6) อธิบายว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกทางการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตในปัจจุบันและในอนาคตของนักเรียน เพราะถ้านักเรียนตัดสินใจผิดพลาดย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น เบื่อหน่ายในการเรียน หันเรียน สอบตก ในวิชาที่เรียน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าการสูญเสียเวลา และสิ้นเปลืองทรัพย์สิน โดยเปล่าประโยชน์ และเป็นการสูญเสียเปล่าทางการศึกษาเป็นอย่างมาก

เมื่อพิจารณาถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ เพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพแล้วนั้น ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเลือกศึกษาต่อไม่ถูกกับบุคลิกของแต่ละบุคคล ไม่ตรงกับความสามารถ ความถนัด ซึ่งสาเหตุที่เป็นปัญหาเหล่านี้มาจากผู้ที่ตัดสินใจนั้นขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษา โดยบุคคลนั้น ๆ ไม่ทราบว่าเขามีปัญหาในเรื่องใด ไม่ทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ไม่ทราบว่าทางเลือกใดเหมาะสมกับตนเอง เป็นต้น

การพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ อาจทำได้หลายวิธี เช่น การใช้ชุดแนะแนวการใช้กิจกรรมกลุ่ม การให้คำปรึกษา และการให้ข้อเสนอแนะโดยวิธีต่าง ๆ เป็นต้น เจียรนีย์ ทรงชัยกุล (2533 : 743) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกได้อย่างเหมาะสม โดยมีการปรึกษาระหว่างสมาชิกในกลุ่มกับผู้ให้คำปรึกษา ช่วยให้สมาชิกได้สำรวจตนเองและได้รับข้อมูลที่ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาใช้ประกอบการตัดสินใจ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2529 : 109) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลในกลุ่มได้มีโอกาสระบายความรู้สึก ระบายปัญหา แสดงความคิดเห็น ทราบปัญหาของผู้อื่น จึงทำให้แต่ละคนเข้าใจปัญหา ยอมรับปัญหาและกล้าที่จะเผชิญปัญหา การพิจารณาและสาเหตุของปัญหา ทำให้นักเรียนได้สำรวจตนเอง ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น การแสดงความรู้สึกและการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกแต่ละคนทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มเกิดความคิดและเห็นวิธีการแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีข้อดีหลายประการเช่น สามารถให้คำปรึกษาได้ครั้งละหลาย ๆ คน นักเรียนที่มีปัญหาล้ายคลึงกันสามารถเข้ากลุ่มเดียวกันร่วมกันแก้ปัญหาได้ ดังเช่น รุจิราภา สิทธิปาน (2531 : 22) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ อบอุน และเป็นกันเองเพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกัน นอกจากมีผู้นำกลุ่มแล้วสมาชิกแต่ละคนจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่กัน สมาชิกได้แสดงอารมณ์และความรู้สึกที่ซ่อนเร้น ให้กำลังใจและส่งเสริมความคิด เจตคติที่ดีต่อกันซึ่งทั้งหมดนี้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มสมาชิก จะได้เข้าใจตัวเองและผู้อื่นดีขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางให้สมาชิกได้พัฒนาตนเอง สำรวจตนเอง แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงเจตคติและพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น และ อุษณีย์ ทองสหรรม (2538 : 67-70) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาและมีทักษะในการคิดแก้ปัญหา เพื่อสนองความต้องการของตนเองยอมรับความสามารถของตนเองในการปรับหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วน คอเรีย (ทิพย์วรรณ กิตติพร . 2535 : 5 ; อ้างอิงจาก Corey 1985 : 6-7) ได้กล่าวถึง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า มีจุดมุ่งหมายทั้งการป้องกันและการบำบัดรักษา และโดยทั่วไปจะเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพส่วนตัว และสังคม นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งมักจะเป็นปัญหาของสมาชิกที่มีความปกติโดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของบุคลิกภาพใหม่ แต่จะเป็นการพัฒนาตนเองจากการพยายามค้นหาศักยภาพและจุดเด่นที่มีอยู่ในตนเอง อย่างไรก็ตาม สมาชิกอาจจะประสบปัญหาวิกฤตหรือความขัดแย้งและความสับสน ตลอดจนความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของตนเอง โดยที่กลุ่มจะแสดงความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจอันจะนำไปสู่การเปิดเผยถึงเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนมีการสำรวจปัญหาร่วมกัน

จากปัญหาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อเพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพ ไม่ตรงกับลักษณะความสามารถ สาเหตุ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการตัดสินใจ และ ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นดังที่กล่าวมาแล้ว รวมทั้งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 127 คน พบว่านักเรียนศึกษาต่อสายสามัญ จำนวน 51 คน คิดเป็น 40.16 เปอร์เซ็นต์ ไม่ต้องการศึกษาต่อจำนวน 3 คน คิดเป็น 2.36 เปอร์เซ็นต์ และนักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็น 57.48 เปอร์เซ็นต์ และในจำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 36 คน ตัดสินใจไม่ได้ว่าตนเองจะเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาสาขาวิชาใด สาเหตุเนื่องมาจากไม่ทราบปัญหาของตนเอง ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ไม่ทราบว่าจะเลือกทางไหนดีและไม่สามารถวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ทางโรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคมเป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ห่างจากจังหวัดขอนแก่นข้างกันดารทำให้ทาง โรงเรียนขาดแคลนบุคลากร ครูอาจารย์ต้องรับภาระอย่างมากและไม่มีครูจบแนะแนวปฏิบัติหน้าที่แนะแนวโดยตรง ซึ่งนักเรียนทั้งโรงเรียนไม่มีคาบเรียนวิชาแนะแนวเลย ประกอบกับการที่นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและข้อมูลต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้ทำการวิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพของตนเอง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความประสงค์จะนำวิธีการให้คำปรึกษามาใช้ใน กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง โดยผู้วิจัยนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคม อำเภอคุรุบุรี จังหวัดพังงา

• ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังที่ได้รับข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนได้รับข้อเสนอแนะ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษา

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ครูแนะแนว และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ นักเรียนสามารถเลือกใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อมิให้ต้องเสียเวลาในการศึกษาในสิ่งที่นักเรียนไม่ถนัดและไม่สนใจเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ที่มีคะแนนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 32 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2543 ที่มีคะแนนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสมัครใจที่จะเข้ารับการศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการช่วยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 วิธีดังนี้

3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3.1.2 การให้ข้อเสนอแนะ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและ เข้าใจตนเอง สามารถรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยมีขั้นตอน การให้คำปรึกษาดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา (The Involvement Stage) เป็นขั้นตอนการชี้แจงวัตถุประสงค์ สร้างความสัมพันธ์ภาพและสร้างความคุ้นเคย โดยให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปราย ชักถาม สร้างความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มคุ้นเคย และไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะเปิดเผย และร่วมกันแก้ปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (The Transition Stage) ขั้นนี้ที่สมาชิกร่วมกันกำหนดกฎระเบียบ ข้อตกลง วัตถุประสงค์ ในการรวมกลุ่ม เป็นการสร้างความไว้วางใจกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อให้ สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกไว้วางใจ ซึ่งกันและกันโดยผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงให้สมาชิกกล้าที่จะอภิปรายปัญหา และพร้อมที่จะร่วมแก้ปัญหา

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการ (The Working Stage) ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เต็มใจเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง อภิปรายตามความเป็นจริง ร่วมแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน และสมาชิกทุกคน ได้สำรวจตนเอง เข้าใจปัญหาและพร้อมที่จะแก้ปัญหา โดยผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ตลอดจนการอภิปรายร่วมกัน ให้ข้อมูล และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้สมาชิกเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และวิเคราะห์ปัญหาของตัวสมาชิกเอง เพื่อให้สมาชิกทราบว่าสมาชิกมีปัญหาใดบ้างในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มตอบแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ แบบสอบถามความถนัด แบบสอบถามค่านิยม และแบบสอบถามบุคลิกภาพ S.D.S ของฮอลแลนด์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาความสามารถความสนใจและบุคลิกภาพด้วยตนเอง เพื่อให้สมาชิกรู้จักตนเองและทราบข้อมูลต่าง ๆ ในทั้งในเรื่องส่วนตัวและการศึกษา

3.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการตอบ แบบสอบถามและจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ เพื่อหาทางเลือกในการตัดสินใจที่สอดคล้องกับตนเอง

4.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มวิเคราะห์ปัญหาตัวอย่าง และวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง ตลอดจนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ว่ามีข้อดีและ ข้อเสียอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

5.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มตัดสินใจ คาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่าสมาชิกแต่ละคนมี แนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง

6.การติดตามผลและการสรุปผล หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแต่ละครั้งผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิก ในกลุ่มร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการรวมกลุ่มแต่ละครั้งเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจและรู้จักตนเอง เข้าใจ กระบวนการตัดสินใจและลักษณะความสำคัญของสาขาวิชา บุคลิกภาพของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 4 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) เป็นขั้นที่สมาชิกในกลุ่มได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษา ให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายและเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มซักถาม และผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มผู้วิจัยใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

2. การให้ข้อเสนอแนะ หมายถึง วิธีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยใช้เนื้อหา รูปภาพและภาพการ์ตูนประกอบ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา เช่น ความสนใจ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ สาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษา ข้อดีและข้อเสียของแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษา และการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ใช้กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

3. กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา หมายถึง การลำดับขั้นตอนในการคิดและการพิจารณาอย่างมีเหตุผลโดยที่นักเรียนสามารถเลือกศึกษาต่อได้ อย่างเหมาะสมกับตนเอง โดยได้พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง และข้อมูลทางการศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาโดยยึดหลักทฤษฎีของเกอแลต ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นระบุปัญหา โดยนักเรียนต้องทราบว่าตัวนักเรียนต้องตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องใด

ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยนักเรียนจะต้องหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นรู้ทางเลือกที่มีอยู่ โดยการศึกษาทางเลือกต่าง ๆ จากข้อมูลที่รวบรวมในขั้นตอนที่ 2 แล้วนำมาพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสม

ขั้นที่ 4 ขั้นพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก โดยนักเรียนจะต้องพิจารณาแต่ละทางเลือกว่ามีผลดี และผลเสียที่จะส่งผลต่อตัวนักเรียนอย่างไรบ้าง และทางเลือกใดมีน้ำหนักดีกว่าทางเลือกใด

ขั้นที่ 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด โดยนักเรียนพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก แล้วนักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุดเป็นอันดับแรกและทางเลือกใดเป็นอันดับรอง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ทำการศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

- 1.1.1.ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 1.1.2.ปรัชญาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 1.1.3.หลักการพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 1.1.4.จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 1.1.5.ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 1.1.6.หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
- 1.1.7.ขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

2.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

- 2.1.1. ความหมายของการตัดสินใจ
- 2.1.2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
- 2.1.3. ประเภทของการตัดสินใจ
- 2.1.4. รูปแบบกลยุทธ์การตัดสินใจ

2.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ

3.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

3.1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

- 3.1.1.แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา
- 3.1.2.ประเภทสาขาวิชาในการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

3.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.1.1. ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นกระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหา หรือมีความต้องการคล้าย ๆ กันมาปรึกษาหารือร่วมกันโดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษาช่วยให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมให้คำปรึกษา

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 90) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มซึ่งสามารถสรุปได้ออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. การใช้กลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหา ข้อแตกต่างระหว่างการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับแบบรายบุคคล คือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น สมาชิกทุกคนที่มีปัญหามาปรึกษาหารือและสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจกัน แต่การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้น จะไม่ได้รับความคิดอย่างกว้างขวาง ผู้มีปัญหามustต้องใช้ความคิดในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นอาจช่วยให้สามารถแก้ปัญหาได้ยากขึ้นในบางกรณี

2. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มุ่งช่วยเหลือปัญหาที่ปกติ เช่น การปรับตัวกับเพื่อน เพศตรงข้าม การเรียน การทำกิจกรรม เป็นต้น ความจริงแล้วการให้คำปรึกษาโดยทั่วไปเป็นการแก้ไขปัญหาปกติอยู่แล้ว และไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาโรคจิต โรคประสาท เพราะถือว่าไม่อยู่ในขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือได้โดยผู้ให้คำปรึกษา แต่ควรจะเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ

3. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มุ่งช่วยเหลือสมาชิกที่มีสภาพปกติ ในที่นี้ หมายความว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้ ไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความผิดปกติทางด้านจิตใจ ถ้าหากสมาชิกคนใดก็ตามมีความผิดปกติเกิดขึ้น ก็ไม่ควรนำมาเป็นสมาชิกในกลุ่มที่จะแก้ไขปัญหาด้วยกัน เพราะอาจจะมีผลกระทบ มีความคิดทั้งหลายที่ผิดปกติไป การสื่อสารในกลุ่มก็จะมีปัญหา เนื่องจากพูดหรืออภิปรายแล้วสมาชิกไม่สามารถเข้าใจร่วมกันได้

รุจิราภา สิทธิปาน (2531 : 22) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นการสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ อบอุ่น และเป็นกันเอง เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกัน นอกจากมีผู้นำกลุ่มแล้ว สมาชิกแต่ละคนจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่กัน สมาชิกได้แสดงอารมณ์และความรู้สึกที่ซ่อนเร้นให้กำลังใจและส่งเสริมความคิด เจตคติที่ดีต่อกัน ซึ่งทั้งหมดนี้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่ม สมาชิกจะเข้าใจตัวเองและผู้อื่นดีขึ้น ซึ่งจะเป็นแนวทางให้สมาชิกได้พัฒนาตนเอง สำรวจตนเอง แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงเจตคติและพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

พรรณพิศ วาณิชยการ (2529 : 1) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นการสร้างสัมพันธภาพ เป็นในลักษณะที่ยอมรับ ไว้วางใจและให้ความรู้สึกปลอดภัยแก่ ผู้รับคำปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถอธิบายได้อย่างเปิดเผยในสิ่งที่ตนเสียใจและกังวลใจ ให้สามารถอธิบายเป้าประสงค์ของตนได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติจริง สามารถแสวงหาทักษะสำคัญต่าง ๆ ในการสังคม และสามารถสร้าง

ความเข้มแข็งและความเชื่อมั่นในตนเอง ให้พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ เรียนรู้ในการวางแผนอนาคต สามารถประเมินความก้าวหน้าสู่เป้าประสงค์ที่วางไว้ และสามารถเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ชีวิตได้หลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะด้านครอบครัว การเมือง การพักผ่อนหย่อนใจ การศาสนา และหน้าที่การทำงาน เป็นต้น

✓ วรรณ พรหมบุรณย์ (2523 : 25-26) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นการให้คำปรึกษาที่มีลักษณะสมาชิกทุกคนมีปัญหาล้ายคลึงกัน ปัญหานั้นมีความหมายต่อตัวสมาชิก เกิดขึ้นจริงกับสมาชิก ผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มและเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม บางครั้งจะต้องเป็นผู้ให้รายละเอียด กระตุ้นให้เกิดการพูด ทำให้กลุ่มตื่นตัวและพร้อมที่จะแทรกเข้าไปตอนใดตอนหนึ่ง เพื่อให้กลุ่มดำเนินไปได้โดยบรรยากาศที่อบอุ่น และปลอดภัยทำให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างจริงใจ และสมาชิกทุกคนคือผู้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั่นเอง

โฮลเซน (Ohlsen. 1977 : 30 – 31) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ปกติเพื่อให้ยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและพยายามแก้ไขปัญหาเหล่านั้นก่อนที่จะกลายเป็นปัญหารุนแรง นอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มยังสามารถนำเอาความคิดที่ได้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจึงเป็นสัมพันธภาพพิเศษที่สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกปลอดภัย จนพร้อมที่จะอภิปรายในสิ่งที่เขากังวลและไม่สบายใจ และกำหนดพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์ ตลอดจนฝึกทักษะในการมี ความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการลงมือปฏิบัติในพฤติกรรมใหม่ ๆ

กอร์รีส์และบราวน์ (Gawrys and Brown . 1970 : 21) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ ความอบอุ่น ความไว้วางใจและเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ทดสอบ ตรวจสอบและเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาคือดี และเหมาะสมที่สุดสำหรับเขาจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาจะถูกสร้างขึ้นจากสมาชิกภายในกลุ่มโดยมีจุดสนใจ และมีปัญหาร่วมกัน

คอเรีย (ทิพย์วรรณ กิตติพร . 2535 : 5 ; อ้างอิงจาก Corey 1985 : 6 – 7) ได้กล่าวถึง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า มีจุดมุ่งหมายทั้งการป้องกันและการบำบัดรักษา และโดยทั่วไปจะเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งมักจะเป็นปัญหาของสมาชิกที่มีความปกติโดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของบุคลิกภาพใหม่ แต่จะเป็นการพัฒนาตนเองจากการพยายามค้นหาศักยภาพและจุดเด่นที่มีอยู่ในตนเอง อย่างไรก็ตามสมาชิกอาจจะประสบปัญหาวิกฤต หรือความขัดแย้งและความสับสน ตลอดจนความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของตนเอง โดยที่กลุ่มจะแสดงความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ อันจะนำไปสู่การเปิดเผยถึงเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนมีการสำรวจปัญหาร่วมกัน

มาห์เลอร์ (Mahier . 1969 : 9 – 10) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการให้คำปรึกษาที่เน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกที่มีต่อกันตลอดเวลา โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะทำงานร่วมกันกับผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว โดยการร่วมกันสำรวจปัญหา ความรู้สึกและความคิดเห็นของกันและกันเพื่อหาทางแก้ไข ปรับปรุงในการพัฒนาตนเอง

แฮนเซน วอร์เนอร์ และสมิธ (Hansen , Warner and Smith . 1976 : 6) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม คือ กระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตนเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงทัศนคติ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

จากความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาและความต้องการที่คล้ายคลึงกัน มารวมกลุ่มกัน เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยผู้ให้คำปรึกษาร่วมกันสร้างสัมพันธภาพที่ดี เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม และช่วยให้สมาชิกในกลุ่มได้สำรวจตนเอง เรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่น สามารถเรียนรู้จากสถานการณ์จากกลุ่มไปปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและปรับตัวหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

1.1.2 ปรัชญาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีปรัชญาในการให้ความช่วยเหลือบุคคล วราภรณ์ ลิ้มสุวัฒน์ (2522 : 7) ได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

1.การเปิดเผยตนเอง (Self Disclosure) จุดประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อสร้าง สายใยแห่งความเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การเปิดเผยตนเองควรจะได้รับพัฒนาให้ถึงจุดที่สมาชิกสามารถแบ่งปันถึงสภาพอารมณ์และความคิดที่เกิดขึ้นขณะนั้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ยังต้องไปเชื่อมโยงกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม จุดรวมที่สำคัญที่สุดคือ ที่นี้ และเดี๋ยวนี้ อดีตจะมากำเริบเพียงแต่ในโอกาสที่มาสัมพันธ์กับพฤติกรรม ความรู้สึก ความคิดในปัจจุบันเท่านั้น

2.ความซื่อสัตย์ (Honesty) สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการกระทำของเขา ความคิด ความรู้สึก และการกระทำมีผลต่อพฤติกรรมของเขา เขาจะพิจารณาถึงสิ่งที่เหมาะสมในชีวิตและวิถีชีวิตที่พึงประสงค์ ผู้ให้คำปรึกษาควรให้โอกาสแก่สมาชิกทุกคนในกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของเขา

3.ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองต่อกลุ่ม

4.การเลือก (Choice) สมาชิกควรจะมีสิทธิในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

5.การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับของสมาชิกและการประเมินพฤติกรรมของตนเอง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น

6.การตัดสินใจ (Decision) การตัดสินใจส่วนตัวก่อให้เกิดสู่ทางในการตัดสินใจของกลุ่ม ต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกทุกคน

1.1.3 หลักการพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หลักการพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น เคมป์ (วิญญู พูลศรี . 2531 : 380 – 381 ; อ้างอิงจาก Kemp.) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1.บุคคลทุกคนมีสิทธิในการรู้สึกของตนเอง คือ รู้สึกอย่างที่คุณเองรู้สึก ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุนให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเอง และช่วยให้แต่ละคนมีความเคารพในอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น และจะช่วยให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักการแยกแยะ ระหว่างความรู้สึกที่ต้องการจะช่วยเหลือกับความรู้สึกที่ต้องการจะควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น

2.แต่ละบุคคลจะต้องตัดสินใจว่า จะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนด้วยตนเอง

3.บุคคลมุ่งที่จะแก้ปัญหาให้ตนเอง ไม่ใช่มุ่งแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่น

4.การเปิดเผยตนเองช่วยให้การให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลใดไม่ป้องกันตนเอง บุคคลนั้นก็พร้อมที่จะรับรู้ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในบรรยากาศที่มีความไว้วางใจ เชื่อใจ มีความหวังดี มีความเข้าใจ และมีการยอมรับ แต่การเปิดเผยตนเองมากเกินไปก็จะแสดงให้เห็นถึงการช่วยตนเองไม่ได้

5.ในบรรยากาศของกลุ่มที่มีการยอมรับ มีความเข้าใจต่อกันและกัน จะเป็นแนวทางทำให้สมาชิกกล้าลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ ๆ ของสมาชิกในกลุ่มให้เกิดขึ้น

6.ในการเผชิญปัญหานั้น เมื่อถึงขั้นการแก้ปัญหาจะมีวิธีเลือกทางแก้ไขปัญหามีได้หลายวิธี ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกในกลุ่ม เห็นหนทางที่จะเลือกทางแบบต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ

7.ผู้ให้คำปรึกษาจะเชิญชวนให้สมาชิกแต่ละคน มีคำมั่นสัญญากับตนเองในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ พร้อมกันนี้การเสริมแรงถือว่าเป็นสำคัญและจำเป็น

8.สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องตระหนักว่า ประสบการณ์ทุกอย่างภายในกลุ่ม เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะก่อให้เกิดความสามารถ ในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ ๆ จากกลุ่มไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

1.1.4 จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

โฮลเซน (Ohlsen .1970 : 31 – 32) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อให้บุคคลได้รู้จักแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เลวร้ายขึ้น ประสบการณ์ที่จะได้จากกลุ่มจะทำให้สมาชิกของกลุ่มเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านอารมณ์และสังคม โดยเน้นจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ 5 ประการดังนี้

- 1.เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้ระบายความรู้สึกต่าง ๆ ภายในใจออกมา
- 2.เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเกิดการยอมรับนับถือตนเอง
- 3.เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกที่มีปัญหากล้าเผชิญปัญหาของตนเองและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น
- 4.เพื่อช่วยให้สมาชิกที่มีปัญหาได้ปรับปรุงทักษะในการยอมรับตนเอง แก้ปัญหาด้านการขัดแย้งในตัวเอง และความขัดแย้งที่ตนมีปัญหากับผู้อื่น

5.เพื่อช่วยให้สมาชิกมีความเข้มแข็ง สามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีกและสามารถรักษาสภาพจิตใจของตนเองให้เป็นสุขเหมือนกับการอยู่ในกลุ่มต่อไป

เคลแมน (Kelman. 1963 : 399 – 432) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังนี้

- 1.ทำให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว
- 2.ทำให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง
- 3.ช่วยให้บุคคลรู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเอง
- 4.ทำให้เป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
- 5.ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเอง และแก้ไขปัญหของตนเอง
- 6.เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 7.ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม
- 8.นำทักษะและแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตนเองในชีวิตประจำวัน

คอเรย์ (Corey . 1985 : 7) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้ในการให้ความไว้วางใจต่อตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้รู้จักตนเองได้ดีขึ้นและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง
3. เพื่อทราบถึงความต้องการและปัญหาของสมาชิกอื่น ๆ ที่คล้ายกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การเคารพตนเองในการที่จะพัฒนาการรู้จักตนเองในแง่มุมใหม่ ๆ
5. เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ ที่จะจัดการกับปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
6. เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการนำตนเอง ความเป็นตัวของตัวเองและความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและผู้อื่น
7. เพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ในทางเลือกต่าง ๆ ของตนเอง และสามารถเลือกได้อย่างฉลาด
8. เพื่อวางแผนอย่างเฉพาะเจาะจงที่จะลงมือปฏิบัติ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างให้เหมาะสม และกำหนดข้อตกลงกับตนเองที่จะดำเนินการตามแผนนั้น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์
9. เพื่อเรียนรู้ทักษะในการเข้าสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
10. เพื่อพัฒนาความไวในการรับรู้ต่อความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่นมากขึ้น
11. เพื่อเรียนรู้ที่จะเผชิญหน้ากับผู้อื่นด้วยความเอาใจใส่ ความสนใจ ความบริสุทธิ์ใจและความตรงไปตรงมา
12. เพื่อหลีกเลี่ยงจากการกระทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่โดยการปฏิบัติตามความคาดหวังของตนเองมากขึ้น
13. เพื่อสร้างความชัดเจนในค่านิยมของตนเอง และสามารถตัดสินใจได้ว่าค่านิยมนั้น ๆ เหมาะสมกับตนเองอย่างไร

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 180) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังนี้

1. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนรู้จักและเข้าใจตนเอง
2. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาการยอมรับตนเองและรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า
3. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้งานตามขั้นพัฒนาการของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม
4. เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาของตนเองและสามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหานั้นที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ตระหนักในบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองใน การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม
6. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างมวลสมาชิก ให้มีความรักใคร่ปรองดองกัน

วัชร ทรัพย์มี (2522 : 173 – 178) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมุ่งเน้นเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน มีความสนใจความรู้สึก ทักษะคิด อารมณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของ สมาชิก มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในกลุ่มให้เกิดบรรยากาศอบอุ่นเป็นกันเองที่ให้ผู้สมาชิกสามารถระบาย ความรู้สึก ทักษะคิดของตนเองออกมา สมาชิกเข้ากลุ่มด้วยความสมัครใจ ทำให้มีความมั่นใจในตัวเอง พร้อม ที่จะเผชิญกับปัญหาหรือการแก้ไขปัญห

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า เป็นการช่วยเหลือให้บุคคลได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองเรียนรู้สิ่ง ต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น ในบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง สามารถใช้ ประสพการณ์ที่ได้รับจากกลุ่ม เป็นแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.5 ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

แกซดา (Gazda . 1971: 44 – 45) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้

- 1.สมาชิกกลุ่มได้พบว่าคนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเรา
- 2.การยอมรับ การสนับสนุนจากสมาชิกในกลุ่ม ที่จะยอมรับและเผชิญกับปัญหาของเขาได้
- 3.กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคมจริง ๆ เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาที่จะแสดงพฤติกรรมและ ทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 4.สมาชิกสามารถแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตนเอง ตลอดจนเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนได้ จากการตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจจากสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในกลุ่ม
- 5.สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้ และการรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
- 6.สมาชิกมีโอกาที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกด้วยการสังเกต
- 7.การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมักจะนำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็น รายบุคคล
- 8.บรรยากาศของการเป็นกันเองของกลุ่ม เดียวกัน ทำให้นำไปสู่การเปิดเผยปัญหาของตนเอง ทำให้สมาชิกรู้สึกเหมือนเป็นครอบครัว
- 9.การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนและ ต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
- 10.การที่ผู้ให้คำปรึกษาได้พบปะกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลา และ เปิดโอกาสให้ผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เวลาสำหรับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้อย่างทั่วถึง

1.1.6. หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.1.6.1. การเลือกสมาชิก

คมเพชร จิตรสุภกุล (2521 : 94 – 95) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกไว้ 4 ประการดังนี้

- 1.สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษา ควรจะเป็นผู้ที่มีปัญหาล้ำคลึงกัน เพื่อจะได้อภิปราย ในประเด็นเดียวกัน และมีความเข้าใจซึ่งกันและกันดีขึ้น
- 2.สมาชิกที่จะมารับคำปรึกษาแบบกลุ่ม ควรเป็นผู้ที่เต็มใจที่จะแก้ไขปัญห
- 3.การจัดกลุ่มควรให้สมาชิกมีลักษณะแตกต่างกันบ้าง แต่ไม่ควรให้สมาชิกมี ความแตกต่าง กันมากเกินไป จะทำให้เกิดปัญหาได้

4. การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม ต้องพิจารณาว่าแต่ละบุคคลจะได้รับประโยชน์จากกลุ่มและสามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในกลุ่มได้ด้วย

โฮลเซน (Ohlsen . 1970 : 105 – 109) กล่าวถึงการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มว่าสมาชิกที่เหมาะสมจะเข้ากลุ่มนั้น ควรจะเป็นผู้ที่สมัครใจและมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม และในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก ผู้นำกลุ่มจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมายและลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกจะต้องทำ การจัดสมาชิกเข้ากลุ่มควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 1.อายุ ผู้ให้คำปรึกษาส่วนมากจะเลือกนักเรียนตามระดับชั้นเรียน ระดับวุฒิภาวะและตามอายุปฏิทิน
- 2.ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ควรมีความแตกต่างกันมากนัก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการสื่อความหมาย
- 3.เพศ จะจัดสมาชิกเพศชายหรือเพศหญิงแยกกันหรือรวมกันนั้น ขึ้นอยู่กับวัยและลักษณะปัญหา บางปัญหาจะเหมาะกับกลุ่มที่มีทั้งสองเพศ แต่บางปัญหาอาจจะเหมาะกับกลุ่มที่แยกเพศ
- 4.ลักษณะของปัญหา การที่สมาชิกมีปัญหาค่อนข้างคล้ายคลึงกัน จะช่วยให้สมาชิกทุกคนเข้าใจปัญหาได้ดี การได้ร่วมกันอภิปรายปัญหาจะช่วยให้แต่ละคนเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้ตรงกับปัญหาของตนเอง

เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 457 – 461) กล่าวว่าบุคคลที่ไม่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่มมีลักษณะดังนี้

1. ก้าวร้าวมาก
2. เหนียวอายมากเกินไป
3. มีปัญหาการปรับตัวมากเกินไปไม่เหมาะสมกับกลุ่มของคนปกติ
4. ไม่ควรจัดคนที่เป็ญาติหรือเพื่อนสนิทไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพราะต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว ทำให้ไม่ได้ความรู้สึกที่แท้จริงของการเปิดเผยตนเองต่อหน้าผู้อื่น

1.1.6.2.ขนาดของกลุ่ม

ขนาดของกลุ่มให้คำปรึกษาแบบกลุ่มโดยทั่วไปนิยมจัด ประมาณ 6 – 8 คน แต่อาจขยายได้ถึง 10 – 12 คน ไม่ควรให้เป็นกลุ่มใหญ่มากนัก เพราะจะทำให้โอกาสของการสื่อความหมายซึ่งกันและกันมีน้อย ซึ่งมีผู้ให้ความคิดเห็นไว้หลายท่านดังนี้ บุหงา วชิระศักดิ์มงคล (2530 : 186) เสนอว่า สมาชิกในกลุ่มควรมี 6 – 10 คน เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 217) ได้ให้ความเห็นว่า จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุด คือ 6 คน วัชร ทรัพย์มี (2525 : 86) กล่าวว่า สมาชิกในกลุ่ม ควรมี 6 – 10 คน

1.1.6.3.ชนิดของกลุ่ม

ซูชัย สมิตธิไกร (2527 : 19) เสนอว่า ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ควรจะเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเป็นกลุ่มปิด เพราะกลุ่มจะมีการพัฒนาและก้าวสู่ช่วงเวลาที่มีการแก้ปัญหา และความเคลื่อนไหวเช่นนี้ จำเป็นต้องอาศัยเวลา และความรู้สึกผูกพันเป็นหนึ่งเดียว การที่สมาชิกใหม่เข้ามาในกลุ่มอาจจะขัดขวางต่อการพัฒนาการได้

1.1.6.4.เวลาและจำนวนครั้งในการให้คำปรึกษา

วัชร ทรัพย์มี (2522 : 182) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น โดยปกติแล้วสำหรับวัยรุ่น หรือวัยผู้ใหญ่จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง หรือ 1 ½ ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นเด็กประถมศึกษา เวลาที่ใช้ไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมง จำนวนครั้งในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาในการให้คำปรึกษาทั้งหมดมีน้อยอาจจัดสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง เวลาไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งควรกำหนดประมาณ 6 – 7 ครั้ง

1.1.6.5.การจัดสถานที่

ชูชัย สมितिไกร (2527 : 21) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การจัดสถานที่รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีผลต่อปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มช่วงที่กำลังสร้างความคุ้นเคยต่อกัน ห้องที่ใช้ควรจะมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนสมาชิก ควรจะมีความเป็นส่วนตัว ปราศจากการรบกวนจากผู้อื่น การจัดสถานที่นั้นควรจัดเป็นรูปวงกลม เพื่อให้สมาชิกได้มองเห็นกันอย่างทั่วถึง เก้าอี้ที่นั่งควรมีลักษณะที่นั่งแล้วรู้สึกสบาย

1.1.7 ขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 184 – 186) กล่าวถึงขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์และบรรยากาศของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง โดยกล่าวสั้น ๆ ทั้งนี้เพราะว่าสมาชิกได้ทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษามาแล้วตั้งแต่การคัดเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นแนะนำตัว ถ้าหากจำนวนสมาชิกของกลุ่มมีประมาณ 5 – 6 คน ผู้ให้คำปรึกษาขอให้สมาชิกแนะนำตัว เพื่อให้รู้จักกันดีขึ้น แม้ว่าบางคนรู้จักกันมาแล้วก็ตาม หากจำนวนสมาชิกมีมากเกินไป 10 คน ผู้ให้คำปรึกษาแบ่งสมาชิกของกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ ประมาณ 3 คน ให้สมาชิกของกลุ่มย่อยแนะนำตนเองและทำความรู้จักกันภายหลัง

ขั้นที่ 3 ขั้นแจ้งให้กลุ่มทราบระยะเวลาในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นชี้แจงขอบเขตและอิสระเสรีภาพที่สมาชิกแต่ละคนพึงมีในระหว่างการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม การเคารพและการรักษาความลับของเรื่องต่าง ๆ ของเพื่อนสมาชิกและภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ในการปรากฏตัวของผู้ให้คำปรึกษา โดยชี้แจงให้ทราบว่า ผู้ให้คำปรึกษามาอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือสมาชิก มิได้ประสงค์จะมาบอกมาสั่งให้สมาชิกทำตามหรือปฏิบัติตาม แต่ต้องการให้สมาชิกพิจารณาหาหนทาง เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเอง หากสมาชิกต้องการความช่วยเหลือประการใด ผู้ให้คำปรึกษาก็จะพยายามให้ความช่วยเหลือ แต่ต้องไม่ให้กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือทำลายทรัพย์สินของบุคคลอื่นหรือของโรงเรียน

ขั้นที่ 6 ขั้นอธิบายข้อควรระมัดระวังระหว่างการปรึกษาหารือกับเพื่อนสมาชิก เช่น

6.1.เราต้องทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6.2.เราต้องมีความซื่อสัตย์และมีความจริงใจ เราต้องไม่เสแสร้งหรือแกล้งทำ

6.3.เราต้องตั้งใจฟังและตระหนักในความรู้สึกของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา

6.4.เราควรพูดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้จบเป็นเรื่อง ๆ

6.5.เราทุกคนควรพูด ไม่ควรกลัว ไม่ต้องประหม่า

ขั้นที่ 7 ขั้นเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มปรึกษาหารือ หรือพิจารณาหาทางแก้ปัญหา หรือความต้องการที่เป็นปัญหาของกลุ่ม หรือปัญหาของเพื่อนสมาชิก โดยใช้เวลาประมาณ 45 นาที

ขั้นที่ 8 ขั้นยุติการให้คำปรึกษา หลังจากทีกลุ่มได้ดำเนินการมาแล้วประมาณ 45 นาที ควรจะยุติการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ดังนั้น ประมาณ 5 นาที ก่อนจะถึงเวลาที่กำหนดจะยุติการให้คำปรึกษา เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้เตรียมจิตใจที่จะยุติการให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาควรสรุปเนื้อหาของการอภิปรายในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะการสรุปเนื้อหาหรือข้อความต่าง ๆ จะช่วยให้กลุ่มเข้าใจสิ่งที่เขาได้อภิปราย หรือหาทางช่วยเหลือกันได้อย่างดี การยุตินี้จะช่วยให้กลุ่มหรือสมาชิกแต่ละคนทราบแนวทางที่จะนำไปคิด หรือหาแนวทางปฏิบัติต่อไป ผู้ให้คำปรึกษาอาจให้ข้อเสนอแนะหรือการบ้าน หรือเป็นการแนะนำให้ไปพบกับบุคคลอื่น ๆ ที่สามารถให้ความช่วยเหลือต่อไป หลังจากยุติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้วเมื่อสมาชิกของกลุ่มกลับไปแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาควรบันทึกและเก็บใส่แฟ้มประวัติหรือระเบียบวาระของสมาชิก เพื่อนำมาพิจารณาเสนอแนะบุคคลากรที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อจะได้ช่วยพัฒนาเด็กแต่ละคนให้เจริญก้าวหน้าอย่างเหมาะสม

ทองเรียน อมรัชกุล (2520 : 113 – 120) กล่าวถึงขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

- 1.ขั้นริเริ่มการให้คำปรึกษา (The Involvement Stage) ในขั้นนี้สมาชิกที่เข้ากลุ่มยังไม่กล้าเปิดเผย เพราะยังไม่ไว้วางใจในกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม ซึ่งจะต้องให้เวลาแก่สมาชิกพอสมควร ในขั้นนี้อาจจะต้องใช้การให้คำปรึกษาหลายครั้งด้วยกัน
- 2.ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (The Transition Stage) ในขั้นนี้กลุ่มเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นบ้าง สมาชิกรู้สึกไว้วางใจกัน แต่ก็ยังมีความตึงเครียด วิตกกังวล และเกิดการต่อต้าน ผู้ให้คำปรึกษาต้องพยายามให้คำชี้แจง ให้สมาชิกกล้าที่จะอภิปรายปัญหา และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- 3.ขั้นปฏิบัติการ (The Working Stage) ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มจะมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เต็มใจเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง อภิปรายตามความเป็นจริง ร่วมกันแก้ไขปัญหากันและกัน นอกจากนี้สมาชิกทุกคนยังได้สำรวจตนเอง เข้าใจปัญหาและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- 4.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) เมื่อสมาชิกเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน เป็นตัวของตัวเอง รู้จักวิธีแก้ปัญหา นำความคิดและประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความพอใจ ไม่มีข้อข้องใจ ก็ยุติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้

1.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1.2.1.งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์นส์ (Barnes . 1977 : 5920 – A) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่ออัตมโนทัศน์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นของชาวเม็กซิกันและชาว-อเมริกัน จำนวน 58 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

วอล (Woal . 1964 : 661 – 994) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่มั่นคง สิ่งแวดล้อมทางบ้านไม่ดีและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการให้คำปรึกษากลุ่ม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

แซมมวอลริช (Samudlewiese . 1975 . 2645 – A) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลดลง

เฮดควิสท์ และ เรนโฮลด์ (Hedquist and Weinhold .1971 : 237 – 242) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อลดความวิตกกังวลและความไม่กล้าแสดงออกทางสังคมผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สามารถช่วยลดความวิตกกังวลและความไม่กล้าแสดงออกทางสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญ

1.2.2.งานวิจัยในประเทศ

อารีรัตน์ โพธิ์วัฒน์ (2533 : 122) ได้ศึกษาทดลองเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล ที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสัมปอญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มมีการปรับตัวทางสังคมดีกว่านักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 35) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525 จำนวน 20 คน พบว่า หลังจากให้คำปรึกษากลุ่ม แล้วนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษา มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์ (2531 : 70 –72) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม ตามทฤษฎีของโรเจอร์ ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม มีทัศนคติในการเรียนดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

2.1.1 ความหมายของการตัดสินใจ

✓ สีด๓ สอนศรี (2520 : 342) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการที่พิจารณาทางเลือกต่าง ๆ แล้วตัดสินใจเลือกวิธีการปฏิบัติการจากทางเลือกต่าง ๆ นั้น เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียว

X วิชัย ดันศิริ (2515 : 60) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจ หมายถึง การเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในพฤติกรรมมนุษย์

✓ ภาวิต ประกาศิต (2537 : 27) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจ คือ วิธีการที่สามารถใช้ควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่มีเป็นจำนวนมาก สามารถเรียนรู้วิธีจำแนกความแตกต่างขององค์ประกอบต่าง ๆ ของการตัดสินใจ และรู้ว่าจะกำลังอยู่ที่ไหน ในขั้นตอนไหนของการตัดสินใจ

X วุฒิชัย จานงค์ (2523 : 3) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า เป็น กระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนในอันที่จะเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาสำหรับนำไปปฏิบัติได้จริง

✓ บรอสส์ (อรุณศรี กุมุท . 2529 : 4 ; อ้างอิงจาก Bross. 1953) ได้อธิบายเกี่ยวกับการตัดสินใจว่า ปัจจุบันพฤติกรรมของการตัดสินใจได้ทวีความยุ่งยากมากขึ้น มิใช่แต่จะมีทางเลือกมากมายให้ต้องตัดสินใจเลือกเท่านั้น แต่ยังมีความยุ่งยากมากขึ้น มิใช่แต่จะมีทางเลือกจนมากมายให้ต้องตัดสินใจเลือกเท่านั้น แต่ยังมีความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมที่ยึดถือด้วย บุคคลสามารถได้รับการช่วยเหลือ 2 ประการคือ ประการแรก ในการตัดสินใจในเป้าหมายเฉพาะอย่างเรียกว่า ผลที่ได้ (Outcome) และประการที่สอง ในการพิจารณาทางเลือกหลาย ๆ ทาง และชี้แนะหนทางเลือกเหล่านั้นในส่วนที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของเขาเอง เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้

✓ มาร์รีเนอร์ (สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ . 2529 : 5 ; อ้างอิงจาก Marriner . n.d) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า เป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์อย่างหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการพิจารณาปัญหา การพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ การตัดสินใจเลือกทางเลือก การนำทางเลือกไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลในความหมายนี้ การตัดสินใจเป็นการเลือกหนทางปฏิบัติที่ได้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อตกลงใจ การตัดสินใจต้องอาศัยดุลยพินิจของผู้ตัดสินใจ หลังการตัดสินใจต้องมีการสั่งการเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติจริง นอกจากนี้การตัดสินใจยังเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การตัดสินใจย่อมเปลี่ยนแปลงเช่นกัน ถ้าข้อมูลที่ได้มานั้นยังคลาดเคลื่อนไม่ทันสมัย

X แพทเทอร์สัน (Patterson . 1980 : 107) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ หมายถึง การที่บุคคลเข้าไปสู่การเสี่ยง โดยมีการรวบรวมและประเมินข้อมูล มีทางเลือกหลายทางและมีสิ่งประกอบอื่น ๆ ที่สำคัญอันนำไปสู่การตัดสินใจเลือก

จากความหมายการตัดสินใจดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และจากความหมายดังกล่าวสามารถจำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของการตัดสินใจได้ดังนี้

1. การตัดสินใจต้องมีจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลาย ๆ อย่างที่ต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. การตัดสินใจเป็นเรื่องของกระบวนการใช้ความคิด เป็นการให้เหตุผลและความพอใจเป็นเกณฑ์ในการประเมินทางเลือก
3. การตัดสินใจต้องมีทางเลือก และวิธีการเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น ต้องมีมากกว่าหนึ่งทางเลือก

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การตัดสินใจหมายถึง กระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่จะเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยพิจารณาเลือกทางเลือกที่สัมพันธ์กับลักษณะของตนเอง

2.1.2.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

✕ ไซมอน (Simon . 1976 : 241) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความมีเหตุมีผลในการตัดสินใจ ว่า ในความเป็นจริง การตัดสินใจที่มีเหตุผลสมบูรณ์ที่สุดนั้นมักจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากการตัดสินใจมักมีข้อจำกัด ในเรื่องความรู้ ความสามารถ ตลอดจนข้อจำกัดในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้จะมีนิสัย ค่านิยมในตัวผู้ตัดสินใจเป็นตัวแปรสำคัญ ที่จะทำให้การตัดสินใจเอนเอียงไปทางใดก็ได้ ไซมอนจึงมีความเห็นว่า การแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการบริหารไม่อาจหวังผลเลิศได้เสมอไป เหมือนกับการตัดสินใจแก้ปัญหาอื่น ๆ เหตุนี้การตัดสินใจจึงเกี่ยวกับการเลือกทาง และปฏิบัติตามทางเลือกที่เห็นว่าน่าจะให้ผลเป็นที่น่าพอใจ เสียส่วนใหญ่

✓ ทอลเบิร์ต (ศุภวดี บุญญวงศ์ . 2528 : 138 – 139 ; อ้างอิงจาก Tolbert . 1974) กล่าวว่า ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นทฤษฎีที่แสดงถึงวงจรกระบวนการตัดสินใจ โดยเริ่มจากจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ และเมื่อบุคคลมีความประสงค์ที่ต้องการจะตัดสินใจ บุคคลนั้นก็ประสงค์จะได้รับข้อเสนอแนะ โดยเขาจะรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจของเขาต่อจากนั้นบุคคลก็จะพิจารณาข้อมูลที่ได้รับ และพยายามนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับการเลือกพิจารณาความเป็นไปได้ของทางเลือก สำหรับการทำนายผลอาจจะขึ้นอยู่กับความสำเร็จของประสบการณ์ในอดีตและระดับความปรารถนาของบุคคลนั้น ซึ่งการทำนายผลจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่รวบรวมได้และน้ำหนักในการคาดคะเนอย่างเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม
2. ลำดับขั้นของค่านิยม ในขั้นนี้บุคคลจะพิจารณาถึงผลที่ปรารถนา เขาจะเปรียบเทียบผลที่ได้รับกับลำดับขั้นของค่านิยม เช่นถ้าเขาเลือกวิชาชีพนี้เพื่อต้องการเงินเดือนมาก หรือคาดว่าเขาสามารถเรียนจบในสาขาวิชานี้ได้และจะมีโอกาสศึกษาต่อ เขาอาจจะมีคำถามว่า ค่านิยมสูงสุดของเขานั้นคืออะไร ทั้งนี้เพื่อให้การตัดสินใจเลือกของเขาเหมาะสมยิ่งขึ้น
3. การประเมินผลและการตัดสินใจเลือก ซึ่งเป็นผลจากการตัดสินใจได้ในครั้งนั้น โดยผลที่ได้รับเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและข้อมูล หรือการตัดสินใจที่จะสำรวจต่อไป โดยวางแผนสำรวจให้ได้ข้อมูลใหม่เพื่อการตัดสินใจครั้งต่อไป

วงจรกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย บุคคลต้องการตัดสินใจเมื่อมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ทาง
2. ข้อเสนอแนะ บุคคลจะต้องค้นหาข้อมูลเกี่ยวข้องกับทางเลือกนั้น ๆ
3. ความเป็นไปได้ โดยจะต้องค้นหาความเป็นไปได้ทั้งหมดของกิจกรรม
4. ความเป็นไปได้ของผลที่ได้รับ โดยจะต้องตรวจสอบลำดับความเป็นไปได้ในแต่ละทางเลือก
5. ความน่าจะเป็นของผลที่ได้รับ โดยการทำนายความน่าจะเป็นจริงของแต่ละระดับ
6. ค่านิยมโดยการประเมินความต้องการของบุคคลแต่ละระดับ
7. การประเมินโดยการประเมินความเหมาะสมและเลือกการตัดสินใจ
8. การตัดสินใจ มีการตัดสินใจเกิดขึ้นซึ่งอาจจะเป็น
 - 8.1. การตัดสินใจสิ้นสุดลง
 - 8.2. การค้นหาข้อเสนอแนะใหม่

จากทฤษฎีการตัดสินใจของไซมอนและคนอื่น ๆ ได้ให้แนวคิดที่ว่า ความสามารถของมนุษย์ในการแก้ปัญหาที่มีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างมีเหตุมีผล ฉะนั้นการตัดสินใจของบุคคลนั้นจะต้องอยู่ในสภาพที่มีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถหาทางเลือก รวมทั้งไม่สามารถประเมินทางเลือกทุกทางได้ และไม่สามารถบอกได้ว่าทางเลือกใดให้ประโยชน์ได้สูงสุด เพราะมีข้อจำกัดทางการให้เหตุผล ด้วยเหตุนี้บุคคลจึงประเมินทางเลือกต่าง ๆ ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งมีทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งที่พอใจและยอมรับได้

2.1.3 ประเภทของการตัดสินใจ

ประเภทของการตัดสินใจและรูปแบบกลยุทธ์ของการตัดสินใจ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 45) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจดังนี้

- 1.การตัดสินใจที่ผลลัพธ์เป็นที่รู้เด่นชัด (Decisions with Certainty)
- 2.การตัดสินใจที่มีการเสี่ยงที่พอคำนวณได้ (Decisions with Measured Risks)

ผลลัพธ์ในกรณีนี้จะไม่แน่นอนเหมือนในข้อแรก แต่พอจะคาดคะเนได้โดยใช้หลักความน่าจะเป็นไปได้ มาพิจารณาประกอบ

การตัดสินใจที่ผลลัพธ์ไม่เป็นที่รู้ (Decisions with Uncertainty) ในทางเลือกแต่ละทางนั้น ไม่สามารถคาดเดาผลลัพธ์ออกมาว่าจะเป็นอย่างไร นอกจากนี้ วิธีการตัดสินใจยังสามารถจัดออกเป็นกลยุทธ์ต่าง ๆ กันได้หลายรูปแบบ

2.1.4 รูปแบบกลยุทธ์การตัดสินใจ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 45 ; อ้างอิงจาก Dinklage. 1977) ได้รวบรวมกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจออกเป็น 8 กลยุทธ์ ดังนี้

- 1.วางแผนอย่างรอบคอบ (Planful)
- 2.ยากเย็นแสนเข็ญ (Agonizing)
- 3.หุนหันพลันแล่น (Impulsive)
- 4.ใช้ความรู้สึกบอ (Intuitive)
- 5.ผลัดผ่อน (Delaying)
- 6.ตามดวง (Fantalistic)
- 7.ตามเพื่อนหรือเสียงส่วนใหญ่ (Compliant)
- 8.ขาดพลังเพียงพอ (Paralytic)

จากการตัดสินใจของดิงค์เลจเกี่ยวกับแบบกลยุทธ์การตัดสินใจนั้น พบว่าในจำนวน 8 กลยุทธ์ ที่กล่าวมาแล้ว กลยุทธ์ “ การวางแผนอย่างรอบคอบ ” เป็นวิธีการของการตัดสินใจที่ดีที่สุดสำหรับขั้นตอนในการใช้กลยุทธ์ “ การวางแผนอย่างรอบคอบ ” มีดังนี้

ขั้นตอนในการใช้กลยุทธ์การวางแผนอย่างรอบคอบ มี 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นระบุปัญหาว่าคืออะไร ในขั้นนี้บุคคลจะต้องทราบเสียก่อนว่า เขาต้องตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องใดและต้องตระหนักว่าเขามีสิ่งที่ต้องคิดและตัดสินใจ ขั้นนี้เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าไม่ตระหนักว่า จะต้องคิดตัดสินใจแล้ว กระบวนการคิดหาทางก็อาจจะไม่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ การตัดสินใจทุกเรื่องจะต้องเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ข้อมูลที่พูดถึงมิใช่ข้อมูลทั่ว ๆ ไป แต่ต้องเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ ดังนั้นบุคคลจึงต้องรู้ศิลปะแห่งการเข้าใจว่า ข้อมูลอะไรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของเขา แหล่งข้อมูลจะได้มาจากไหนและจะได้ข้อมูลนั้นมาอย่างไร นอกจากนี้ข้อมูลบางชนิดจะได้มาจากภายนอก ส่วนข้อมูลบางชนิดจะต้องแสวงหาเองจากภายใน

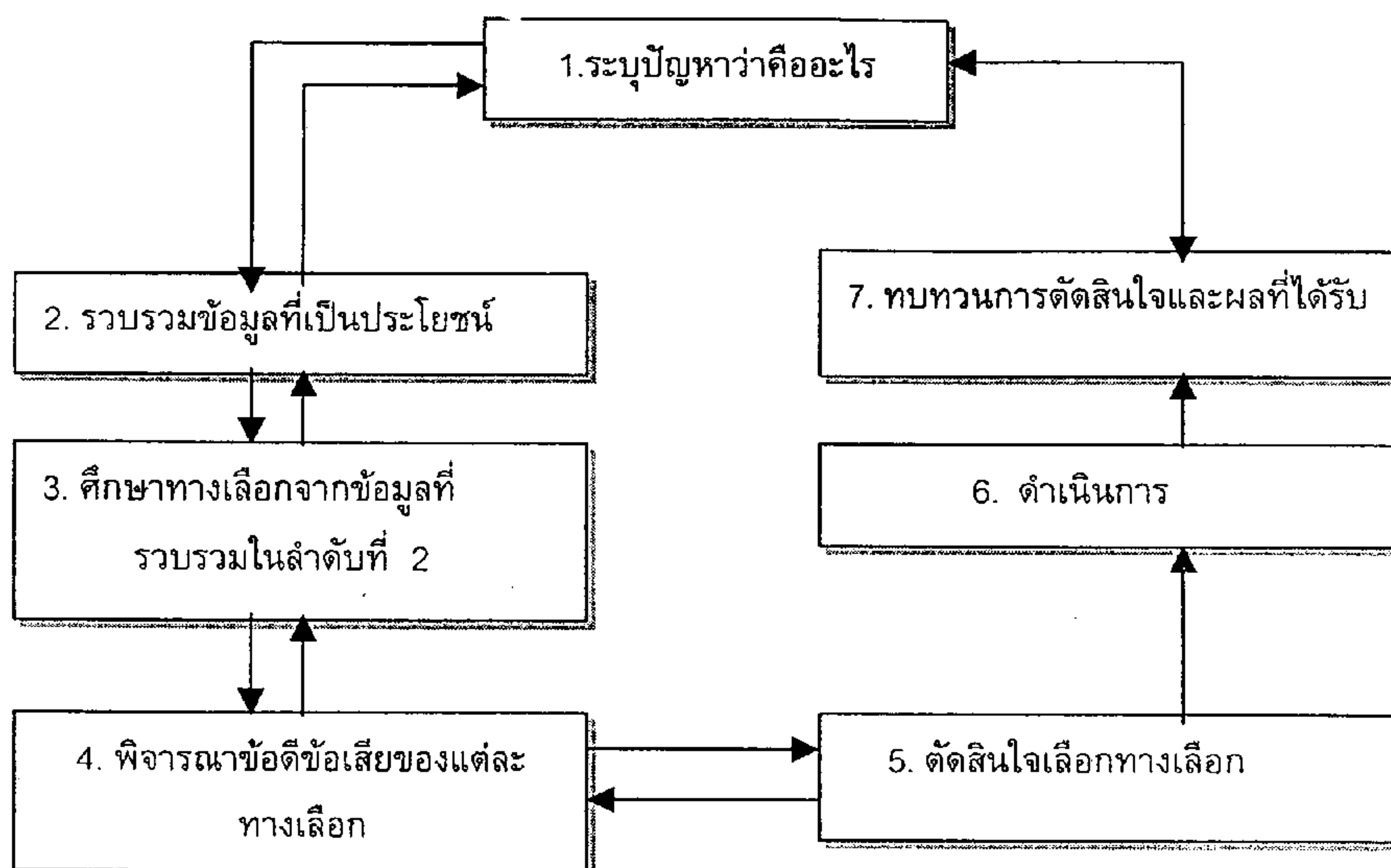
ขั้นที่ 3 ขั้นรู้จักทางเลือกที่มีอยู่ จากการรวบรวมข้อมูลในขั้นที่ 2 อาจทำให้บุคคลเริ่มมองเห็นเส้นทางเลือกของเขาขึ้นมาได้บ้าง ถ้าทางเลือกมีไม่มากอาจจะขอให้เขาใช้ความคิดถึงทางเลือกอื่นที่น่าจะเป็นไปได้ มาพิจารณาประกอบและเมื่อได้ทางเลือกพอสมควรแล้ว ก็ให้เขาเขียนทางเลือกเหล่านั้นลงในกระดาษ

ขั้นที่ 4 ขั้นการชั่งน้ำหนักตัวเลือกแต่ละตัว สำหรับขั้นนี้จะต้องให้บุคคลลองพิจารณาในแต่ละทางเลือกว่า มีผลดี ผลเสียอย่างไร ผลดีผลเสียในที่นี้หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเขาไม่ใช่ผลดีสำหรับบุคคลอื่น และให้บุคคลนำผลดีผลเสียในแต่ละตัวมาชั่งน้ำหนักดูว่า ตัวเลือกใดจะมีน้ำหนักดีกว่าตัวเลือกอื่น

ขั้นที่ 5 ขั้นการตัดสินใจเลือก ถ้าบุคคลใดทำขั้นที่ 4 เรียบร้อย เขาพร้อมที่จะตัดสินใจเลือกในการเลือกของเขาในขั้นนี้ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นจากอันดับของตัวเลือกที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 4 นั้นเอง อย่างไรก็ตามเขาอาจเลือกได้มากกว่า 1 อันดับ ถ้าการเลือกนั้นเป็นความต้องการของเขา

ขั้นที่ 6 ขั้นการดำเนินการ เมื่อได้ตัดสินใจว่าจะทำอะไรเรียบร้อยแล้ว บุคคลก็พร้อมที่จะลงมือดำเนินการตามที่ได้ตัดสินใจไว้ในขั้นที่ 5

ขั้นที่ 7 ขั้นการทบทวนการตัดสินใจและผลที่ได้รับ เมื่อปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว บุคคลจะพบว่า การตัดสินใจเลือกของเขา สามารถช่วยหรือไม่ในการแก้ปัญหาจากขั้นที่ 1 ถ้าพบว่าผลของการตัดสินใจได้ช่วยในการแก้ปัญหา เขาก็จะยึดอยู่กับการตัดสินใจนั้น แต่ถ้าปรากฏว่าไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ ก็อาจจะต้องเริ่มกระบวนการใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเริ่มจากขั้นที่ 2 หรือขั้นที่ 3 ทั้งนี้แล้วแต่ความจำเป็น

ภาพประกอบ 1 รูปแบบกลยุทธ์การตัดสินใจ โดยการวางแผนอย่างรอบคอบ

ที่มา : นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 45; อ้างอิงจาก Dinklage .1977)

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

✓ 2.2.1 ทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลต (Gelatt 's Decision Making Theory ; อ้างอิงจาก Tolbert. 1974 : 65 – 87)

เป็นทฤษฎีที่แสดงถึงวงจรกระบวนการตัดสินใจ โดยเริ่มจากจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์และเมื่อบุคคลมีความประสงค์ที่ต้องการจะตัดสินใจ บุคคลนั้นก็ประสงค์จะได้รับข้อเสนอแนะ โดยเขาจะรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตัดสินใจของเขา ต่อจากนั้นบุคคลก็จะพิจารณาข้อมูลที่ได้รับ และพยายามนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับการเลือกพิจารณาความเป็นไปได้ของทางเลือก สำหรับการทำนายผลอาจจะขึ้นอยู่กับความสำเร็จของประสบการณ์ในอดีตและระดับความปรารถนาของบุคคลนั้น ซึ่งการทำนายผลนี้จะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดจะขึ้นอยู่กับสิ่ง 2 ประการ คือ ข้อมูลที่รวบรวมได้ และน้ำหนักในการคาดคะเนอย่างเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ศุภวดี บุญญวงศ์ (2528 : 138 – 139 ; อ้างอิงจาก Tolbert.) กล่าวถึงทฤษฎีการตัดสินใจของเกอแลตว่า เป็นทฤษฎีที่แสดงถึงวงจรกระบวนการตัดสินใจ มีลักษณะเป็นวัฏจักรตามธรรมชาติ แบ่งเป็นขั้น ๆ ได้ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการเลือกโดยกำหนดตัวเลือกตามความต้องการในการเลือกอาชีพ อาจมีหลายตัวเลือก หลาย ๆ อย่างก็ได้

2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลือกเหล่านั้น ถ้าหากเป็นตัวเลือกการศึกษาก็ควรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัคร หลักสูตร จำนวนผู้เรียนที่สถานศึกษารับไว้ได้ และค่าใช้จ่าย เป็นต้น และเป็นการเลือกอาชีพก็ควรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ สวัสดิการที่ได้รับ รายได้ และการฝึกอบรมเพื่อเข้าสู่อาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้บุคคลต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอีกด้วย เป็นต้นว่า ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถและทัศนคติ

3. นำข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพหรือการศึกษา ที่ได้รับการศึกษาที่ได้รวบรวมไว้แล้วนั้นมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อทำนายถึงความเป็นไปได้และผลที่เกิดขึ้นหลังจากการตัดสินใจเลือกแล้ว

4. ทำความกระจ่างแจ้งกับระบบค่านิยมของตน แล้วนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนให้มากที่สุด

5. ประเมินตัวเลือกทั้งหมดแล้วตัดสินใจแบบเด็ดขาด หรือแบบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมอีกถ้าเป็นการตัดสินใจแบบเด็ดขาด บุคคลก็จะประเมินถึงการทำนายผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความมั่นใจ และถ้าหากเป็นการตัดสินใจแบบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมอีก บุคคลก็จะกลับไปสู่ขั้นที่ 2 ใหม่ ดำเนินการจนครบทุกขั้นจนสามารถตัดสินใจได้

2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ

2.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

✓ Strong . (1954 : 335 - 346) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความสนใจในอาชีพของคนที่ทำงานผ่านไป แล้ว 20 ปี ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 86 มีความสอดคล้องกันระหว่างความสนใจกับอาชีพที่ทำอยู่

✓ Sullivan. (1976 : 3430 - A) ได้ศึกษาถึงผลการตัดสินใจของกลุ่มและบุคคลเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพ หลังจากการให้คำปรึกษาด้านอาชีพไปแล้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย จำนวน 128 คน ผลปรากฏว่า การฝึกตัดสินใจมีผลต่อบุคลิกภาพทางอาชีพทั้งในกลุ่มที่ตัดสินใจโดยกลุ่ม และกลุ่มที่ตัดสินใจด้วยตนเอง

✓ Moore . (1980 : 4900 - A) ได้ศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัย ปีที่ 1 ผลปรากฏว่า ความคงที่ในการตัดสินใจเลือกอาชีพมีสหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพทางอาชีพ

2.5.2 งานวิจัยในประเทศ

✗ จันทนา กาไหล่ทอง (2537 : 52) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ อำเภอเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ มีการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

✓ ผกา บุญเรือง (2520 : 61 - 64) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกอาชีพ บุคลิกภาพทางอาชีพ และการควบคุมภายใน - ภายนอก ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างเป็นจริง มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพทางอาชีพสูง

3.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

3.1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

3.1.1.แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา

วรรณ พรมบุรณย์ (2526 : 1) ได้อธิบายว่า การศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) เป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เกิดความรู้ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม ที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความสามารถเชิงอาชีพ เช่นการเลือกอาชีพ การสัมพันธ์กับผู้อื่นด้านอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในเรื่องการทำมาหากิน การทำกิจกรรมในยามว่าง ทั้งนี้จะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาให้ครบขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ การตระหนักรู้ การสำรวจ การเตรียมตัว การจัดหางาน และขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาต่อเนื่องจนกระทั่งผู้ใหญ่

3.1.2.ประเภทสาขาวิชาในการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา จำแนกได้ดังนี้ (อาชีวศึกษา, กรม. 2536 :

16 - 17)

1.การจัดการศึกษาวิชาชีพ มี 5 ประเภทวิชาได้แก่

- 1.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
- 1.2 ประเภทวิชาคหกรรม
- 1.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- 1.4 ประเภทวิชาศิลปกรรม
- 1.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม

2.หลักสูตรที่เปิดสอนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา มี 10 ระดับดังนี้

- 2.1 ระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
- 2.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- 2.3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- 2.4 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวท.)
- 2.5 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปชม.)
- 2.6 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น
- 2.7 ระดับหลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม
- 2.8 ระดับหลักสูตรอาชีพเกษตรกรรมระยะสั้น
- 2.9 ระดับฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่
- 2.10 ระดับหลักสูตรอาชีวศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.)

3.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

3.2.1.งานวิจัยต่างประเทศ

อิลเลียท (Elliot . 1989 : 2633 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการศึกษาสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในมลรัฐโอไฮโอ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 58 ที่เข้าร่วมโครงการเตรียมตัวศึกษาต่อ รายงานผลว่า จากการเข้าร่วมโครงการเขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวปฏิบัติงาน เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพและได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมโครงการ

ดอบบินส์ (Dobbins. 1969 : 2958 A – 2959 A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความปรารถนาและความมุ่งหวังทางด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในมลรัฐหลุยส์เซียนา ผลการศึกษาพบว่า บิดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ มารดามีอิทธิพลในการเลือกการศึกษาต่อ ส่วนเพื่อน ๆ มีอิทธิพลรองลงมา ทางเลือกอาชีพของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับความสนใจ ค่าจ้างและลักษณะงาน

3.2.2.งานวิจัยในประเทศ

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2533: 1) ได้สำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสนใจสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ และจากการสำรวจด้านความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะวิชาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพในแต่ละประเภทวิชา พบว่า มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะสาขาวิชาชีพ 9 องค์ประกอบ คือ

ลำดับที่ 1 ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ

ลำดับที่ 2 วิชาชีพที่เลือกนั้นมีความสำคัญต่อชุมชน

ลำดับที่ 3 วิชาชีพที่เลือกนั้นเรียนแล้วมีงานทำ

ลำดับที่ 4 วิชาชีพที่เลือกนั้นเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ดี

ลำดับที่ 5 วิชาชีพที่เลือกนั้นเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีโอกาสก้าวหน้า

ลำดับที่ 6 วิชาชีพที่เลือกนั้นตลาดแรงงานมีความต้องการบุคคลที่เรียนจบวิชานี้

ลำดับที่ 7 คุณสมบัติด้านสติปัญญา ความรู้ รูปร่างของคนที่ยื่นและประกอบอาชีพ

ตามวิชาที่เลือกไว้

ลำดับที่ 8 ต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียนและประกอบอาชีพ

ลำดับที่ 9 วิชาชีพที่เลือกนั้นมีกฎหมายควบคุมอาชีพ

หงษ์ นววงศ์วรกุล (2540 : 58 – 59) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม และการให้คำปรึกษารายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา สรุปได้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เกิดความรู้ มีทักษะ มีค่านิยมและทัศนคติที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ในการตัดสินใจเลือกการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคม อำเภอคุรุบุรี จังหวัดพังงา ที่มีคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 25 ลงมา จำนวน 32 คน

2.กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคม อำเภอคุรุบุรี จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2543 ที่มีคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสมัครใจที่จะเข้ารับการศึกษ โดยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอนดังนี้

1.ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 127 คน ตอบแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ผู้วิจัยตรวจแบบสอบถาม ให้คะแนน

3.นำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ แล้วคัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 32 คน

4.ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนที่ได้รับคะแนนจากแบบสอบถามที่มีคะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาทุกคน ถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง มีนักเรียนจำนวน 23 คนที่สมัครใจเข้าทดลอง จากนั้นสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง ได้นักเรียนจำนวน 16 คน

5.ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนจำนวน 16 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ กัน กลุ่มละ 8 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในระดับ
อาชีวศึกษา

กลุ่มควบคุม ให้ข้อสนเทศ เรื่อง กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1.โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เรื่อง กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ
อาชีวศึกษา
- 2.โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
- 3.แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

← วิธีการสร้างเครื่องมือ

1.โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มโดย
มีขั้นตอนดังนี้

1.1ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการ
ตัดสินใจและการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรม
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.2สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยครั้งนี้

1.3นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไปให้คณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ โดย
ดร.นันทา สุริรักษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง
วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุม
การทำสารนิพนธ์

1.4นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อ 1.3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคม ที่เลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน แล้ว
นำมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาษาและเวลาที่ใช้ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

2.โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.1ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อสนเทศ เอกสารเกี่ยวกับกระบวนการ
ตัดสินใจ และเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะปัญหา

2.2สร้างโปรแกรมการให้ข้อสนเทศ แล้วนำไปให้คณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์
ตรวจสอบ โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ
คณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละครั้ง รวม 8 ครั้ง
ครั้งละ 1 อาทิตย์ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 8 ใช้เวลา ครั้งละ 1 ชั่วโมง

3.แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และคุณสมบัติของผู้ศึกษาแต่ละสาขาวิชา ศึกษาขั้นตอนในการเลือกสาขาวิชา และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการทำวิจัย

3.2สร้างแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษา เอกสารและแบบสอบถามการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของธิดิมา จงพิพัฒน์ (2539) และแบบสอบถามการเตรียมตัวเพื่อการศึกษาต่อสายอาชีพ ของหงษ์ นววงศ์วรกุล (2540 : 73 – 80) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามและปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ไปให้คณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์โดยดร.นันทา สุรักษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของแบบสอบถาม (Difficulty) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 209-210) โดยได้ข้อสอบถามที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.46-0.72 จำนวน 6 ข้อ

3.5นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel Form) โดยใช้สูตร Pearson product – moment coefficient correlation (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2531 : 193 – 195) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = 0.72

ลักษณะแบบสอบถาม

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องวัด มีลักษณะเป็นคู่ขนานกัน (Equivalent form of parallel form method) โดยมีแบบสอบถาม 2 ฉบับที่เป็นคู่ขนานกันโดยใช้แบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้ก่อนการทดลอง และฉบับที่ 2 ใช้หลังการทดลอง

ตัวอย่างแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์มีจำนวนข้อคำถาม สถานการณ์ละ 5 ข้อ

2.เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- 2.1ตอบคำถามถูกต้องตามที่เฉลยให้คะแนนข้อละ 2 คะแนน
- 2.2คำตอบถูกต้องแต่ไม่ครบตามที่เฉลยให้คะแนน 1 คะแนน
- 2.3คำตอบที่ไม่ถูกต้องให้คะแนน 0 คะแนน
- 2.4ตอบคำถามข้อที่ 1 ถูกจึงพิจารณาข้อ 2-5 ต่อไป

3.ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วพิจารณาตามความเห็นของนักเรียนว่า ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะมีการตัดสินใจอย่างไร สำหรับการตัดสินใจนั้นประกอบด้วยกระบวนการตัดสินใจดังนี้

ขั้นที่ 1 ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ขั้นที่ 3 ทางเลือกที่มีอยู่

ขั้นที่ 4 ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

ขั้นที่ 5 ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะตัดสินใจ

ในการตอบให้นักเรียนตอบให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน

สถานการณ์

อารีเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการเรียนวิทย์-คณิต แต่ผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กับวิชาคณิตศาสตร์ไม่ดี วิชาที่อารีสามารถเรียนได้ดี คือภาษาไทย สังคม และศิลปะศึกษา อารีมีความคิดว่าหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว จะเรียนต่อด้านพาณิชยกรรม และจากการสอบถามอาจารย์แนะแนวทำให้อารีทราบว่า ในการเรียนต่อทางด้านพาณิชยกรรมนั้นจะต้องเรียนทางด้านการคำนวณและต้องมีความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์เป็นอย่างดี ส่วนบิดาต้องการให้อารี เรียนทางด้านคหกรรม เกี่ยวกับการทำอาหาร เพราะบิดาเปิดร้านขายอาหารอยู่แล้วและต้องการให้อารีจบมาช่วยกิจการทางบ้าน ถ้านักเรียนเป็นอารี นักเรียนจะอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1.ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2.ข้อมูลที่เป็นประโยชน์คือ.....

.....

.....

3.ทางเลือกมีกี่ทางได้แก่ทางเลือกใด

ทางเลือกมี ทางคือ.....

.....

4.ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

ข้อเสีย

5.ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา คือ.....

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design . (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2528 : 77) ดังตารางแสดง

ตาราง 1 ตารางแสดงแบบแผนการทดลอง แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design.

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	T1E	XE	T2E
Rc	T1C	Xc	T2C

ความหมายของสัญลักษณ์

RE	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง
Rc	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มควบคุม
T1E	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลอง
T1C	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มควบคุม
XE	แทน	การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มใช้กับกลุ่มทดลอง
Xc	แทน	การให้ข้อเสนอแนะใช้ในกลุ่มควบคุม
T2E	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลอง
T2C	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มควบคุม

← วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา แล้วเก็บผลการตอบแบบสอบถามเป็นคะแนน ก่อนการทดลอง (Pretest) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถาม วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2544

2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ดังรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามโปรแกรมที่กำหนด โดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ เวลา 15.30-16.20 น. และในวันศุกร์ เวลา 14.10 - 15.00 น. ตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2544 (ดังตาราง 7 แสดงในภาคผนวก)

2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยให้ข้อสนเทศตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ กำหนด 6 สัปดาห์ จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 1 อาทิตย์ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 8 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2544 (ดังตาราง 8 แสดงในภาคผนวก)

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามชุดที่ 2 ที่มีลักษณะคล้ายกับแบบสอบถามชุดที่ 1 แล้วเก็บผลการทดสอบเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามในวันที่ 23 มีนาคม 2544

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

(8)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2. เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนก่อนและหลังการให้ข้อสนเทศ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับความรู้จากข้อสนเทศ >

(9)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน

1.2 ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2531 : 209 - 210)

2.2หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยใช้วิธีใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel Form) โดยใช้สูตร Pearson product – moment coefficient correlation (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2531 : 193 – 195)

3.สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1ทดสอบความแตกต่างของคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon ' s Matched - Pairs signed – Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์ . 2533 : 91 – 97)

3.2ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของแมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test) (นิภา ศรีไพโรจน์ . 2533 120-128)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐานของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
Q.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
Mdn(diff)	แทน	ค่ามัธยฐานของความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
Q.D(diff)	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
U	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนีย์
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบของวิลคอกซ์

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการได้รับข้อเสนอแนะ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการได้รับข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D	U
กลุ่มทดลอง	8	13.00	1.50	33.5
กลุ่มควบคุม	8	13.00	1.50	

จากตาราง 2 พบว่า ก่อนการทดลอง กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการได้รับข้อเสนอแนะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	13.00	1.50	0**
หลังการทดลอง	8	23.50	1.50	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทำให้นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น

3.เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการได้รับข้อเสนอ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการได้รับข้อเสนอ

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D	T
ก่อนการทดลอง	8	13.00	1.50	0**
หลังการทดลอง	8	20.00	1.00	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการให้ข้อเสนอ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการให้ข้อเสนอ ทำให้นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น

4.เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ก่อนและหลังของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับข้อเสนอแนะ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D	U
กลุ่มทดลอง	8	11.00	1.50	4.50
กลุ่มควบคุม	8	7.00	1.00	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับข้อเสนอแนะ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการให้ข้อเสนอแนะสามารถทำให้นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

①

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังที่ได้รับข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

②

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ดีขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนบุรีพิทยาคม อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ที่มีคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 32 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุรีพิทยาคม อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2543 ที่มีคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสมัครใจที่จะเข้ารับการศึกษาลงมาสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

③

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เรื่อง กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
2. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
3. แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

6 การดำเนินการทดลอง

1.ก่อนการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา แล้วเก็บผลการตอบแบบสอบถามเป็นคะแนน ก่อนการทดลอง (Pretest) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2544

2.การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ดังรายละเอียดดังนี้

2.1กลุ่มทดลอง ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามโปรแกรมที่กำหนดโดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กำหนด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้งครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ เวลา 15.30-16.20น. และในวันศุกร์เวลา 14.10 – 15.00 น. ตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2544 (ดังตาราง 7 แสดงในภาคผนวก)

2.2กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยให้ข้อสนเทศตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ กำหนด 6 สัปดาห์ จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 1 อาทิตย์ และครั้งที่ 1 และครั้งที่ 8ใช้เวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2544 (ดังตาราง 8 แสดงในภาคผนวก)

3.หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามชุดที่ 2 ที่มี ลักษณะคล้ายกับแบบสอบถามชุดที่ 1 แล้วเก็บผลการทดลองเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามวันที่ 23 มีนาคม 2544

4.นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 3 ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2.เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนก่อนและหลังการให้ข้อสนเทศ

3.เปรียบเทียบความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับความรู้จากข้อสนเทศ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1.นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับความรู้จากข้อสนเทศมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกระบือพิทยาคม อำเภอกระบือ จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2543 พบว่า

1. นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถนำมาใช้พัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการให้นักเรียนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจในกระบวนการตัดสินใจ รู้จักวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง สามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม ในการดำเนินการให้คำปรึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มทดลองได้วิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น นอกจากนี้นักเรียนในกลุ่มทดลองแต่ละคนยังได้พิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับลักษณะความสำคัญของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถคาดการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ว่าควรเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใดที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

นอกจากนี้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้นผู้วิจัยได้ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มทดลองพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาภายใต้บรรยากาศเป็นกันเอง มีความอบอุ่นไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนในกลุ่มทดลอง ทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มีความมั่นใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองต่อกลุ่ม ยอมรับฟังปัญหา เรื่องราวของนักเรียนภายในกลุ่มทดลอง นอกจากนี้นักเรียนในกลุ่มทดลองต่างให้กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น เข้าใจปัญหาสามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและการศึกษาได้ สามารถวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ ได้พิจารณาข้อดีและข้อเสียแต่ละทางเลือกได้เป็นอย่างดีและสามารถตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

จากการสังเกตในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนในกลุ่มทดลอง พบว่า ในครั้งแรกที่ทำการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองไม่กล้าที่จะเปิดเผยเรื่องราวปัญหาของตนเอง แต่เมื่อนักเรียนในกลุ่มทดลองได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทราบข้อตกลงต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งนี้แล้วทำให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มทดลองกล้าที่จะเปิดเผยเรื่องราวปัญหาของตนเอง มีความสนใจและให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ทุกครั้ง นักเรียนทุกคนมาเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตรงเวลาทุกครั้ง และมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมทุกครั้ง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของตนเอง และเข้าใจกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี

ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งนี้ทำให้นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 35) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525 พบว่าหลังจากให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษามีความเชื่อมั่นใน

ตนเองสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ธิติมา จงพิพัฒน์วณิชย์ (2539 : 59) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการตัดสินใจดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จันทนา กาไหลทอง (2537 : 52) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับความรู้จากข้อเสนอแนะมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น หลังได้รับข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 แสดงให้เห็นว่า การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษานั้น สามารถพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้ ทั้งนี้เพราะว่าในการให้ข้อเสนอแนะ ครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา การรู้จักทางเลือกต่าง ๆ การพิจารณาข้อดีและข้อเสียแต่ละทางเลือก และการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งการให้ข้อเสนอแนะที่จัดให้กับนักเรียนในกลุ่มควบคุมประกอบด้วยเนื้อหา รูปภาพ ภาพการ์ตูนประกอบและประกอบกับการให้ข้อเสนอแนะจัดบริเวณหน้าห้องแนะแนว นักเรียนทุกคนจะต้องผ่านบริเวณนี้เป็นประจำทำให้นักเรียนสามารถศึกษาข้อเสนอแนะนี้ได้เป็นอย่างดี

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาให้กับนักเรียนในกลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนทุกคนตั้งใจศึกษาข้อเสนอแนะ ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ทั้งนี้เพราะว่าก่อนนักเรียนเข้าร่วมการทดลองผู้วิจัยได้สอบถามความสมัครใจ และได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมการทดลอง และได้ชี้แจงถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับหลังการทดลอง จึงทำให้นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาประกอบกับผู้วิจัยเป็นกันเองกับนักเรียนและนักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีผลทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และสามารถตัดสินใจเลือกสาขาวิชาได้เหมาะสมกับตนเอง

ผลการทดลองในครั้งนี้สอดคล้องกับ คำกล่าวของ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2531: 195-196) ที่กล่าวว่า การให้ข้อเสนอแนะจะทำให้ผู้ที่ได้รับข้อเสนอแนะมีโอกาสรับรู้รายละเอียดที่จำเป็นต่อการตัดสินใจหรือปรับปรุงส่วนที่บกพร่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ ชูลี คเชนทร์เดชา (2534 : 52) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับโปรแกรมข้อเสนอแนะทางอาชีพที่มีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาของนักเรียนชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากทดลองนักศึกษาที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับโปรแกรมข้อเสนอแนะทางอาชีพมีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่ากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา สามารถเพิ่มพูนได้โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและวิธีการให้ข้อเสนอแนะ สำหรับวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่จัดให้กับ

นักเรียนในกลุ่มทดลองนั้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนมากกว่าการให้ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการและวิธีการดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เป็นกระบวนการตามลำดับขั้นตอนที่เอื้ออำนวยให้ผู้รับคำปรึกษาแต่ละคนได้วิเคราะห์ปัญหาของตนเองอย่างถ่องแท้ เพื่อค้นหาและระบุปัญหาที่ชัดเจน จากนั้นจึงดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและเห็นผลของการแก้ปัญหานั้น ๆ ตลอดกระบวนการให้คำปรึกษาผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษามีส่วนร่วมกันในกระบวนการตัดสินใจโดยผ่านกระบวนการปะทะสัมพันธ์ที่มีความหมายตลอดเวลา มีบรรยากาศเป็นกันเอง ทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้ ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ให้คำปรึกษาด้วยความละเอียด รอบคอบ และครอบคลุม ผู้รับคำปรึกษาจึงมีความเข้าใจ และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ประกอบกับใช้วิธีการ วิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์ตัวอย่างและการวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง แปลผลแบบสอบถาม การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการทดลองครั้งนี้ ทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้แก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ด้านในเรื่องกระบวนการตัดสินใจ และด้านอื่น ๆ ดังที่ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 82 อ้างอิงจาก Crites .1981) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ มิใช่เพียงระบบการให้ข้อมูลหรือการจับคู่ระหว่างความถนัด ความสามารถ และความสนใจของบุคคลกับลักษณะต่าง ๆ กับอาชีพ (วัชร ทรัพย์มี 2522 : 125) เพราะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกการศึกษาของนักเรียนทั้งภายในและภายนอก เช่น นักเรียนไม่ทราบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดของตนเอง ไม่มีข้อมูลทางการศึกษา ค่านิยมและทัศนคติของนักเรียน เป็นต้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ศนิ จันทรทองดี (2538 : 70-74) สะอาด กันทราวิรัตน์ (2535 : 61) สมศักดิ์ สีตากุลฤทธิ์ (2532 : 1) หงษ์ นววงศ์วรกุล (2540 : 58-59) นอกจากนี้กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ยังเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาเห็นแนวทางและเป้าหมายของการให้คำปรึกษา ทั้งยังเกิดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับคำปรึกษาในระยะเวลาที่เหมาะสม จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูแนะแนวควรนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน ซึ่งสามารถจัดทำได้ง่ายและเป็นระบบในการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักกระบวนการตัดสินใจที่ดีและสามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการให้คำปรึกษา

1.3 โครงการแนะแนวในโรงเรียนควรประกอบด้วยทั้งการให้คำปรึกษาและการให้ข้อเสนอแนะ เพราะทั้งสองวิธีมีผลบวกต่อการพัฒนาและเพิ่มพูนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

1.4 ในการใช้แบบทดสอบควรใช้อย่างระมัดระวังและผู้ใช้แบบทดสอบต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการใช้แบบทดสอบพอสมควร

1.5ครูอาจารย์ทุกท่านควรนำกระบวนการตัดสินใจไปสอนแทรกในทุกวิชาทั้งนี้เพราะกระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการตัดสินใจเลือกระหว่างสิ่งต่าง ๆ ซึ่งถ้านักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจดังกล่าวแล้วทำให้นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องกับเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ การทำงานตลอดจนการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นต้น

2.ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.2 ควรทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ เช่น การวางแผนการประกอบอาชีพ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ .(2526). การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ ; กระทรวง
ศึกษาธิการ.
- คมเพชร จัตรศุกกุล .(2521). บริการสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา-
การศึกษา ; คณะศึกษาศาสตร์ , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .
- จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ.(2525) ผลการทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพสำหรับ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) กรุงเทพมหานคร : ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา .
- จันทนา กาไหลทอง . (2537).ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ อำเภอ ทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา
- เจียรนัย หวังชัยกุล .(2537). " จิตวิทยาพื้นฐานในการให้บริการปรึกษา " เอกสารการสอนชุดวิชา
จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว หน่วยที่ 9-15 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- ชูชัย สมितिไกร . (2527).การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ . (2528). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ ;
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย .(2533). " การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี, " วิจัยสนเทศ. 10 (119) : สิงหาคม.
- ดวงเดือน พิตาลบุตร. (2515). การแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 6 ; กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาสารัตถศึกษา ,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์มาศก์ พิมพ์ศักดิ์ .(2530). ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน
นาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา .
- ทองเรียน อมรัชกุล .(2520) กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน . พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก .
- ทิพย์วรรณ กิตติพร .(2536). คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา . มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก .
- ธิดิมา จงพิพัฒน์วิเศษ.(2539). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้ชุดการแนะแนว
เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา .

- นิภา ศรีไพโรจน์ .(2533). สถิตินอนพาราเมตริก กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ .(2528). “ กระบวนการตัดสินใจ, “ แนวแนวอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม.
กรุงเทพมหานคร : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย ; (2) 43.
- . (2530). พัฒนาการทางอาชีพ กรุงเทพมหานคร : ศึกษาศาสตร์ , มหาวิทยาลัย
รามคำแหง .
- ปทุมมาศ พูนเกษม .(2529). ผลการใช้คู่มือการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อภาวะทางอาชีพของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- ผกา บุญเรือง .(2520). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกอาชีพกับบุคลิกภาวะ ทางอาชีพและ
การควบคุมภายใน – ภายนอก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา .
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ .(2529). เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ.
กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ; คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พรรณี เกษมกล . (2536). “ ระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา, “
วารสารแนะแนว . 28 (145) : กุมภาพันธ์ – มีนาคม.
- พรรณพิศ วาณิชการ.(2528). การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กรุงเทพฯ.
- ภาวิธ ประภาสิต .(2537). กลยุทธ์การตัดสินใจ กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน จำกัด.
- มาลี วงษ์แก้ว.(2526). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.อัดสำเนา.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์.(2522). จิตวิทยาการแนะแนว กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คณะครุศาสตร์ วิทยาลัย
ครูจันทร์เกษม.
- ✓ รุจิราภา สิทธิปาน (2531). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมกับ เพื่อนต่างเพศของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ลพบุรี ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2531). หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร :
บริษัทศึกษาพร จำกัด .
- วิชัย ดันศิริ.(2536). “ มองแผนการศึกษาแห่งชาติ, “ วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 27 (4) : 82-88 ; เมษายน –
พฤษภาคม .
- วัชร ทรัพย์มี .(2523). การแนะแนวอาชีพ กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
----- . (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- . (2522). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน . กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช .

- วรรณ พรมบุรุษ .(2526). *ยุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- วราภรณ์ ลิ้มสุวัฒน์ . (2522). *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับตัวด้านสังคมของกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก*. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา
- วิญญู พลสุศรี .(2531). *เทคนิค : จัดวิทยาการปรึกษา*. เชียงใหม่ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ; คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาลัยล้านนา .
- วุฒิชัย จำนงค์.(2523). *พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์.(2531).*ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.อุดมศึกษา.
- ศุภาวดี บุญญวงค์ . (2528).*เอกสารคำสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น*. สงขลา : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ; มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา . อุดมศึกษา .
- สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ .(2529). *เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพทางการพยาบาลหน่วยที่ 6*. นนทบุรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- สิตา สอนศรี .(2520). " กระบวนการตัดสินใจกับการวางแผนในห้องสมุด," *วารสารห้องสมุด*. 21 (4-6) 342 – 347 : กรกฎาคม – ธันวาคม.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. นครปฐม ; มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ , 2529.
- หรรษา นิลวิเชียร . (2532). "แนวทางการสอนอาชีพศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา," *วารสารแนะแนว* 24 : 125 ; ตุลาคม – พฤศจิกายน.
- หงษ์ นววงศ์วรกุล (2540). *การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อุดมศึกษา .
- อารีรัตน์ โพธิ์วัฒน์.(2533). *เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . อุดมศึกษา.
- อรุณศรี กุมุท .(2529). *เอกสารคำบรรยายการให้ข้อมูลที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุษณีย์ ทองสหธรรม .(2538). *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแบบเผชิญความจริงเพื่อลดความวิตกกังวลในการสอบเพื่อศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อุดมศึกษา.

อาชีวศึกษา, กรม (2535). *ทำเนียบอาชีพ เอกสารแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร : องค์การสงเคราะห์-
ทหารผ่านศึก ..

Barnes, Leona Walters. (1977) " The Effect of Group Counseling on the Self Concept
Achievement of Primary Grade Mexican American Pupils," *Dissertaion Abstracts
International*, 38 : 5920 – A ; APRIL.

Corey Gerald. (1985). *Theory and Practice of Counseling and Psychological Therapy*.
California : Brook / Cole Publishing company.

Dobbins, Loy Henderson. (1969). " Educational and Occupational Aspirations and Expectations
of High School Senior Boys in Five Louisiana parishes," *Dissertation Abstracts
International*. 29 (2) A; March.

Elliot John Ferrell. (1989). " Factors Related to The Decisions of Rural Public High School
Students to Participate in Vocational Education ," *Dissertation Abstracts*. 49 (9) :
2633 – A ; March.

Gawrys , John Jr. and Broce O, Brown ,(1970). *Group Guidance and Counseling in School* .
New York : mckraw – Hill Book Company.

Gazda, G.M., J.A. Ducan and M.E. Meadows.(1967). " Group Counseling and Group
Procedures : Reported of a Survey," *Counselor Education and Supervision*. 6 : 305 –
310.

Hansen , James C. Richard Warner and Elsiem Smith .(1976). *Group Counseling Theory and
Process*. Chicago : Rand Menally College Publishing Company.

Hedquist, Francis J. and Barry K. Weinhold. (1970). " Behavior Group Counseling . With Socially
Anxious and Unassertive College Student ," *Journal of Counseling Psychology*. 17 :
237 – 242 ; May.

Kelman H.C. (1963). " The Role of the Group in the Induction of Therapeutic Change,"
International Journal of Group Psychotherapy, 13 : 399 – 432.

Mahoer, Clarence A. (1969). *Group Counseling in the School*, New York : Houghton Mifflin
Company. .

Ohlsen , Merle M. (1970). *Group Counseling*, New York : Holt Rinehart and Winston ,Inc.

Patterson, John. (1980). *Teaching Personalized Decision Making*, 148 : Santa Clara Country
K – 12 Career Education Consortium , San Jose.

Simon , Herbert A.(1978). *Administrative Behavior*. 3rd ed., New York : The Mac millan.

Sullivan , Susan Elizabeth . (1976). " The Effect of Decision Marking Group and Individual Career
Counseling on The Career Maturity of College Freshment, " *In Dissertation Abstracts
International* . 37 (6) : 3430 – A ; December.

Shertzer, Bruce and Shelly C. Stone.(1971). " Group Counseling," in *Fundamentals of Counseling*. New York : Houghton Mifflin Company.

Samudlewiese. Edward. (1975). " The Effects of Critical Thinking and Group Counseling upon Behavior Problem Students," *Dissertation Abstracts International*. 36 (5) : 2645 – A ; November.

Tolbert ,EL.(1974). *Gounseling for Career Development* Boston , Houghton Mifflin , Co.

Woal Theodore S.(1964). " A Project in Group Counseling in Junior High School, " *The Personnel and Guidance Journal*, 43 : 661 – 663 ; May.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ฉบับที่ ๑)

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 สถานการณ์
ในแต่ละสถานการณ์มีจำนวนข้อคำถามสถานการณ์ละ 5 ข้อ

2.เกณฑ์การให้คะแนน

- 2.1คำตอบถูกต้องตามที่เฉลยให้คะแนนข้อละ 2 คะแนน
- 2.2ตอบคำถามถูกต้องแต่ไม่ครบตามที่เฉลย 1 คะแนน
- 2.3 คำตอบที่ไม่ถูกต้องให้คะแนน 0 คะแนน
- 2.4ตอบคำถามข้อ 1 ถูกจึงจะพิจารณาข้อต่อไป

3.ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วพิจารณาตามความเห็นของนักเรียนว่า ถ้านักเรียนอยู่ใน
สถานการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะมีการตัดสินใจอย่างไร สำหรับการตัดสินใจนั้นประกอบด้วยขั้นตอน
ในการตัดสินใจดังนี้

- ขั้นที่ 1 ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ
- ขั้นที่ 2 ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
- ขั้นที่ 3 ทางเลือกที่มีอยู่
- ขั้นที่ 4 ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก
- ขั้นที่ 5 ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะตัดสินใจ

ในการตอบให้นักเรียนตอบให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน

สถานการณ์ที่ ๑

ญาดา กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ไม่ดี วิชาที่ญาดาสามารถเรียนได้ดี คือ ภาษาอังกฤษกับศิลปะ และญาดาชอบวิชาคหกรรม ทางด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะที่บ้านญาดาแม่เป็นช่างเย็บเสื้อผ้า ญาดาชอบช่วยแม่สอย และติดกระดุมเสื้อผ้าเสมอ แม่สนับสนุนให้ญาดาเรียนช่างตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะจะได้ช่วยงานแม่ ส่วนพ่ออยากให้ญาดาเรียนพาณิชย์การ จบออกมาจะได้ทำงานธนาคาร ถ้านักเรียนเป็นญาดานักเรียนจะอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1. ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

.....

3. ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

.....

4. ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

5. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ครอบครัวของอารีมีอาชีพทำสวนผลไม้ ขณะนี้อารีเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลือกเรียนวิชาดนตรี เป็นเวลา 3 ปีตั้งแต่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อารีมีความสนใจในทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ของดนตรี เช่น การเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ และการแสดงต่าง ๆ ส่วนการรำและละครนั้นอารีทำไม่ค่อยได้ ซึ่งการเรียนในด้านนี้จะต้องปฏิบัติอย่างมาก จึงทำให้เธอคิดว่าเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว จะต่อทางด้านนาฏศิลป์หรือไปเรียนทางด้านวิชาเกษตรกรรมดี เพราะที่บ้านมีสวนผลไม้อยู่แล้วจะได้นำความรู้ทางการเกษตรที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จากสถานการณ์ดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นอารีนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

1.ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2.ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ

.....

3.ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

.....

4.ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

5.ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ.....

.....

สถานการณ์ที่ ๓

พงษ์ศักดิ์ เรียนหนังสืออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขาสามารถสอบเทียบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (โดยเรียน กศน.) ได้ เขามีความสนใจและใฝ่ฝันจะเรียนช่างยนต์ เขาพยายามศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติ อยู่เสมอในการสอบเรียนต่อเข้าเรียน วิทยาลัยเทคนิค เขาเลือกเรียนสาขาช่างยนต์เป็นอันดับแรก และเลือกสาขาช่างก่อสร้างเป็นอันดับสุดท้าย ผลปรากฏว่า พงษ์ศักดิ์สอบติดสาขาช่างก่อสร้าง ทำให้เขาต้องตัดสินใจว่าจะเลือกเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเสริมความรู้ของตนเองให้มากขึ้น หรือ เลือกเรียนสาขาช่างก่อสร้างที่ตนสอบได้ จากสถานการณ์ดังกล่าวถ้านักเรียนเป็นพงษ์ศัคนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

1.ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2.ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

.....

3.ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

.....

4.ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

5.ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ.....

.....

แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา (ฉบับที่ ๒)

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์มีจำนวนข้อคำถามสถานการณ์ละ 5 ข้อ

2.เกณฑ์การให้คะแนน

2.1คำตอบถูกต้องตามที่เฉลยให้คะแนนข้อละ 2 คะแนน

2.2ตอบถูกต้องตามที่เฉลยแต่ไม่ครบตามที่เฉลย 1 คะแนน

2.3 คำตอบที่ไม่ถูกต้องให้คะแนน 0 คะแนน

2.4ตอบคำถามข้อ 1 ถูกจึงจะพิจารณาข้อต่อไป

3.ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วพิจารณาตามความเห็นของนักเรียนว่า ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวนักเรียนจะมีการตัดสินใจอย่างไร สำหรับการตัดสินใจนั้นประกอบด้วยขั้นตอนในการตัดสินใจดังนี้

ขั้นที่ 1 ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ขั้นที่ 3 ทางเลือกที่มีอยู่

ขั้นที่ 4 ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

ขั้นที่ 5 ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะตัดสินใจ

ในการตอบให้นักเรียนตอบให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน

สถานการณ์ที่ ๑

สมศักดิ์ มีฐานะทางบ้านยากจนและครอบครัวของเขาต้องการให้เขาเรียนจบโดยเร็วเพื่อมาช่วยเหลือทางครอบครัว สมศักดิ์มีผลการเรียนปานกลาง เขามีความสนใจและถนัดทางการวาดภาพเป็นพิเศษ เขามีความหวังว่าเขาจะมีชื่อเสียงทางด้านนี้ แต่ในการเรียนวาดภาพเขาต้องใช้ทุนในการซื้ออุปกรณ์สูง สมศักดิ์ได้ปรึกษาอาจารย์แนะแนวและอาจารย์ได้ให้ข้อมูลว่าแรงงานในระดับช่างกำลังเป็นที่ต้องการ โดยเฉพาะช่างก่อสร้าง เพราะมีการขยายตัวในด้านการก่อสร้างอาคารมากมาย และในการเรียนเขาสามารถศึกษาต่อได้เลยหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้เวลาเรียน 3 ปี จบ ใช้ทุนค่อนข้างน้อยในการศึกษา จากสถานการณ์ดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

1.ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2.ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

.....

3.ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

.....

4.ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

5.ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ประสิทธิ์ตั้งใจว่าเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว เขาจะเลือกเรียนต่อทางด้านสายอาชีพ เขาสนใจสาขาช่างไฟฟ้า และช่างกลึง โดยปกติประสิทธิ์ถนัดทำงานที่ต้องการใช้ความละเอียดรอบคอบ ใจเย็น มีสมาธิในการทำงาน ไม่ชอบทำงานที่มีเสียงดัง ประสิทธิ์มักจะฝีกซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เวลาที่เครื่องใช้ในบ้านเสียเสมอ ๆ เขาได้ทราบจากรุ่นพี่ที่จบไปแล้วเลือกเรียนช่างไฟฟ้าว่าสามารถหารายได้พิเศษจากการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า แต่เป็นงานที่มักเกิดอุบัติเหตุที่อาจส่งผลต่อการเสียชีวิตค่อนข้างสูง ส่วนช่างกลึงก็สามารถหารายได้พิเศษจากการรับจ้างแต่เป็นงานที่ผู้ทำจะต้องทนเสียงดัง ๆ ได้ ประสิทธิ์สนใจทั้งช่างไฟฟ้าและช่างกลึง จากสถานการณ์ดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นประสิทธิ์นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร

1. ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

3. ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

4. ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

ข้อดี.....

ข้อเสีย.....

5. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ.....

สถานการณ์ที่ ๓

สมศักดิ์เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการเรียนอ่อนมาก จนไม่แน่ใจว่าจะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่ จึงคิดจะลาออกไปสอบเข้าเรียนต่อที่วิทยาลัยเทคนิคเพื่อเรียนต่อด้านช่างไฟฟ้า ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาชอบและสนใจมาก เมื่อเขาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขาเคยไปสอบเข้าเรียนต่อแต่สอบไม่ได้ แต่เพื่อน ๆ พยายามชวนให้เขาเรียนต่อไปอีก 1 ปี เพื่อจะได้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ถ้าลาออกไปตอนนี้ก็เท่ากับได้วุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทางครอบครัวของเขาไม่ขัดข้องไม่ว่าสมศักดิ์จะตัดสินใจอย่างไร ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์นักเรียนจะอย่างไรจากสถานการณ์ดังกล่าว

1.ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2.ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

.....

3.ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

.....

4.ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

5.ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ

.....

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ
อาชีวศึกษา

แบบสอบถามฉบับที่ 1		แบบสอบถามฉบับที่ 2	
สถานการณ์ที่	ค่าความยากง่าย รายข้อ (P)	สถานการณ์ที่	ค่าความยากง่าย รายข้อ (P)
1	0.68	1	0.70
2	0.72	2	0.66
3	0.66	3	0.46

ค่าความเชื่อมั่นขอบแบบสอบถาม = 0.72

ภาคผนวก ข
โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ตาราง 7 ตารางแสดงระยะเวลาการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปีที่ทำการทดลอง	เรื่องที่ทำกรทดลอง
1	9 กุมภาพันธ์ 2544	ปฐมนิเทศ
2	12 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ
3	16 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง (ความสนใจในอาชีพ)
4	19 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง (ค่านิยมในอาชีพ)
5	23 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง(ความสามารถ)
6	26 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง (บุคลิกภาพกับงานอาชีพ)
7	2 มีนาคม 2544	เรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา (ช่างอุตสาหกรรม และพานิชยกรรม)
8	5 มีนาคม 2544	เรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา (เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปกรรม)
9	9 มีนาคม 2544	เรื่องการรู้จักทางเลือก
10	12 มีนาคม 2544	เรื่องข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก
11	16 มีนาคม 2544	เรื่องการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม
12	19 มีนาคม 2544	ปัจฉิมนิเทศ

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1.เพื่อสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจและคุ้นเคยกัน และพร้อมที่จะเปิดเผยตนเองกับสมาชิก 2.เพื่อให้สมาชิกได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา กฎระเบียบของกลุ่มบทบาทและหน้าที่ของสมาชิก และผู้ให้คำปรึกษา เนื้อหาเรื่อง การให้คำปรึกษาและเรื่องกระบวนการตัดสินใจ	1.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับสมาชิก 2.ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำตนเองแก่สมาชิกและให้สมาชิกแนะนำตนเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มกับผู้ให้คำปรึกษา 3.ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ความหมายของกระบวนการตัดสินใจและขั้นตอนของการตัดสินใจ 4.ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเสนอกฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา และสมาชิกที่ต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมกลุ่ม 5.ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	การระบุปัญหา ที่จะต้องตัดสินใจเลือกศึกษา ต่อในระดับอา ชีวศึกษา	เพื่อให้สมาชิกทราบและบอก ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจได้	1.ขั้นเริ่มการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำ- ปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและให้ สมาชิกช่วยกันทบทวนกฎระเบียบและ ข้อตกลงของกลุ่มจากการ-สนทนา ครั้งที่ผ่านมา 2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่ม วิเคราะห์สถานการณ์จำลองแล้วให้ สมาชิกระบุปัญหา 2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่ม เขียนสถานการณ์ปัญหาของตนเองที่ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน ระดับอาชีวศึกษาแล้วให้สมาชิกวิเคราะห์ สถานการณ์ของตนเองพร้อมทั้งระบุ ปัญหาของตนเอง 2.3ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละ- คนกล่าวถึงปัญหาของตนเองที่เกี่ยวกับ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษา 3.ยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำ- ปรึกษาให้สมาชิกร่วมกันสรุปปัญหาที่ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน ระดับอาชีวศึกษาของแต่ละคนและ นัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3-6	การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ-อาชีวศึกษา	เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	1.ขั้นเริ่มการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกช่วยกันทบทวนปัญหาของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจากการสนทนาครั้งที่ผ่านมา 2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.ความสามารถ ความถนัด 3.ทัศนคติและค่านิยมต่ออาชีพ 4.ความสนใจในอาชีพ 5.บุคลิกภาพกับอาชีพ โดยผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว 2.3ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลการตอบแบบสอบถามต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกหลังจากที่สมาชิกตอบแบบสอบถามแต่ละชุด 2.4ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถ ความถนัด บุคลิกภาพกับอาชีพ ค่านิยม และทัศนคติต่ออาชีพ เพื่อให้สมาชิกรู้จักตนเองและเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกร่วมกันสรุปการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7-8	ความสำคัญ และลักษณะ ของแต่ละสาขา วิชา	เพื่อให้สมาชิกในกลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและ ลักษณะของการศึกษาต่อใน ระดับอาชีวศึกษา	1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทบทวนเรื่องสนทนาครั้งที่แล้วมาและชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชาได้แก่ สาขาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรม 2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิก แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น3กลุ่มให้แต่ละกลุ่มศึกษาเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชาได้แก่สาขาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรมและเกษตรกรรม 2.3ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายและสรุปในสาขาวิชาที่ศึกษา มาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟังจนครบทุกกลุ่ม 2.4ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของแต่ละสาขาวิชาให้สอดคล้องกับตนเอง 3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ให้สมาชิกในกลุ่มสรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา แต่ละสาขา ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	รู้จักทางเลือกที่มีอยู่	เพื่อให้สมาชิกได้ทราบเกี่ยวกับทางเลือก (สาขาวิชา) ต่างๆ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองและเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการเลือกสาขาวิชาให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับตนเองเพื่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับตนเองกับสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาค้นหาทางเลือกต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกสรุปทางเลือกของตนเองพร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบ 3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาขาวิชาที่มีอยู่ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของเพื่อนสมาชิกแล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม และผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	พิจารณาข้อดี และข้อเสีย แต่ละสาขาวิชา	เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจ สิ่งที่เป็นผลที่ได้จากทาง เลือกต่าง ๆ และสามารถ สรุปได้ว่าสาขาวิชาใดมีน้ำ หนักมากกว่าสาขาวิชาใด	1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้ คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและ ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวน เรื่องที่สนทนาคั้งที่แล้ว 2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา 2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคน พิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละสาขา วิชาที่ได้จากการให้คำปรึกษาคั้งที่ผ่าน มา 2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและคาดคะเนผล ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการพิจารณาข้อดีและข้อ เสียของแต่ละสาขาวิชาพร้อมทั้งเสนอแนะ การเลือกแต่ละสาขาวิชา 3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำ- ปรึกษาและสมาชิกร่วมกันสรุปข้อดีและ ข้อเสียอีกครั้งหนึ่งและผู้ให้คำปรึกษา นัดหมายการให้คำปรึกษาคั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11	ตัดสินใจเลือก ทางเลือกที่ เหมาะสม	เพื่อให้สมาชิกตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษาที่เหมาะสมด้วย ตัวเอง	1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำ- ปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและให้ สมาชิกร่วมกันทบทวนข้อดีและข้อเสีย ของแต่ละสาขาวิชาที่เลือกในครั้งที่ผ่านมา 2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษาผู้ให้คำ- ปรึกษาให้สมาชิกตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ที่เหมาะสมโดยผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิก ในกลุ่มช่วยเหลือกันและกัน และเสนอ แนะข้อมูลเพิ่มเติมในการพิจารณาตัดสินใจ เลือกสาขาวิชาที่เหมาะสม 3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษาผู้ให้คำ- ปรึกษาและสมาชิกช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ การตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ที่เหมาะสม กับตนเอง ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้ คำปรึกษาครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจจัยนิเทศ	เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเองหลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่พัฒนาระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง	1.ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและให้สมาชิกช่วยกันสรุปขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและติดตามผลภายหลังการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มและข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 3.ผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอขอบใจสมาชิกและกล่าวปิดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หมายเหตุ : การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแต่ละครั้ง ใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เรื่อง กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ครั้งที่ 1
ปฐมฤกษ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา ให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจและคุ้นเคยกันและพร้อมที่จะเปิดเผยตนเองกับสมาชิก
2. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา กฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกและผู้ให้คำปรึกษา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ผู้ให้คำปรึกษากล่าวต้อนรับสมาชิก
2. ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำตนเองแก่สมาชิก และให้สมาชิกแนะนำตนเองเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มกับผู้ให้คำปรึกษา
3. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
4. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันเสนอกฎระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกและผู้ให้คำปรึกษาที่ต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมกลุ่ม
5. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. สมุดจดบันทึก
2. ปากกา

ครั้งที่ 2 ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกบอกได้ว่าปัญหาที่จะต้องตัดสินใจคืออะไร

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา
 - 1.1. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่ผ่านมา
 - 1.2. ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของรวมกลุ่ม
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์
 - 2.1. ผู้ให้คำปรึกษาแจกสถานการณ์จำลอง เรื่องปัญหาของกานดา ให้สมาชิกวิเคราะห์ว่าอะไรคือปัญหาจากสถานการณ์
 - 2.2. ผู้ให้คำปรึกษา ให้สมาชิกเขียนสถานการณ์ปัญหาของตนเอง แล้วให้สมาชิกวิเคราะห์ปัญหาของสมาชิกพร้อมทั้งให้สมาชิกระบุปัญหาของตนเอง
 - 2.3. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนเสนอปัญหาของตนเอง พร้อมทั้งให้สมาชิกระบุปัญหาของตนเอง และให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา
 - 3.1. ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกแต่ละคนสรุปและ วิเคราะห์ปัญหาของสมาชิกที่จะต้องตัดสินใจ
 - 3.2. ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

สถานการณ์ เรื่องปัญหาของกานดา
สถานการณ์ของตัวสมาชิก

สถานการณ์ เรื่องปัญหาของกานดา

เมื่อเอ่ยถึงกานดาไม่มีใครในโรงเรียนที่ไม่รู้จักเธอ เธอเป็นคนช่างพูดช่างคุย หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส อยู่เป็นนิจ ไม่ละเลยที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส ความมีน้ำใจของเธอ ทำให้เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูงและครูบาอาจารย์ทุกคน โดยไม่มีใครรังเกียจในฐานะความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างยากจนของเธอ ตลอดเวลา 3 ปี ที่เธออยู่ในโรงเรียนมัธยมแห่งนี้ เธอทำขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ ใส่ถุงมาขายเสมอ ทั้งนี้ เพราะเธอชอบทำอาหาร และขนมอยู่แล้วประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็เพื่อช่วยลดภาระของพ่อแม่ที่ต้องเลี้ยงดูน้อง ๆ ในวัยเรียน อีก 2 คน ช่วงที่กานดามีความลำบากใจมากที่สุด คือ การตัดสินใจเลือกทางเดินของเธอเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเธอจำเป็นต้องเลือกเรียนในอาชีพที่ใช้เงินและใช้เวลาให้น้อยที่สุด เมื่อปรึกษาเพื่อน ๆ ก็ได้รับคำแนะนำมากมาย

“ เรียนครูซี เธอชอบไม่ใช่หรือ ”

“ แต่ต้องเรียนจนจบ ม.6 จะไหวหรือ เรียนอีกตั้ง 3 ปีใช้เงินไม่ใช่หน่อย ” สุปรีดาขัดขึ้น

“ ถ้างั้นไปเรียนพยาบาลกับฉันดีกว่า หน้าตาดีแบบเธอคงเป็นขวัญใจคนไข้แน่นอนแถมเรียนโดยไม่ต้องใช้เงินด้วย เขามีทุนให้ เพียงแต่เธอต้องเรียนที่นี้อีก 3 ปี ฉันว่าเธอขอทุนของโรงเรียนก็คงได้ เธอเรียนเก่งมาก ความประพฤติก็ดี ” ลีลาให้คำแนะนำ

“ แต่ฉันไม่ชอบกลิ่นโรงพยาบาลเลย เข้าไปแล้วรู้สึกหายใจไม่ออก เห็นคนไข้แล้วก็หดหู่ใจ คงยิ้มไม่ออกหรอก ” กานดาพูดขึ้นแล้วกล่าวต่อว่า

“ ฉันอาจเรียนคหกรรมที่วิทยาลัยอาชีวะที่นี้ก็ได้ ไม่ต้องไปเรียนจังหวัดอื่น ฉันชอบทำอาหารอยู่เหมือนกัน ”

“ โอ๊ย เธอจะเป็นแม่ค้าหรือนี่ ไหนว่าอยากทำราชการล่ะ ” จินดาไววายขึ้น ซึ่งกานดาก็ให้เหตุผลว่า ถ้าเรียนอาชีวะแล้วค่อยสมัครเรียนรามคำแหง หรือมหาวิทยาลัยสุโขทัย ภายหลัง เพราะว่าระหว่างที่เรียนอาชีวะ เธอจะได้ทำขนมให้เพื่อนนำไปขายที่โรงเรียน เป็นการหารายได้เพิ่มเติม ซึ่งก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

จากสถานการณ์ ถ้าสมาชิกเป็นกานดาสมาชิกจะทำอย่างไร
ปัญหาที่ต้องตัดสินใจคือ

.....

.....

.....

.....

สถานการณ์เกี่ยวกับตัวสมาชิก

ให้สมาชิกเขียนอธิบายสถานการณ์เกี่ยวกับตัวสมาชิกเอง โดยเขียนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ต่อในระดับอาชีวศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

ครั้งที่ 3

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
(การรู้จักตนเองเกี่ยวกับ ความสนใจในอาชีพ)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้สมาชิกสำรวจความสนใจในอาชีพ ของตนเองเพื่อ
ดูความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจง
วัตถุประสงค์ของการให้สมาชิกในกลุ่มสำรวจความสนใจของตนเอง เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเอง
ในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ และให้สมาชิก
อภิปรายร่วมกัน และผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในกลุ่ม
เพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจได้

2.2ผู้ให้คำปรึกษาแจกแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ ให้สมาชิกในกลุ่มตอบแบบสอบถาม

2.3ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในอาชีพแก่สมาชิกในกลุ่ม

2.4ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักและ
เข้าใจตนเองมากขึ้น

2.5ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดีและข้อบกพร่องเกี่ยวกับ
คุณลักษณะของสมาชิกแต่ละคน

2.6ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคนกับ
สาขาวิชาผู้ให้คำปรึกษาให้คำปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนกับสาขาวิชา เพื่อช่วย
สมาชิกในกลุ่มตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาต่อไป

3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนสรุปผล ของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักและ
เข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1.แบบสอบถามความสนใจในอาชีพ

ตัวอย่างแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ

คำชี้แจงในการตอบ

แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน โปรดตอบทุกข้อและตอบลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 1

คำชี้แจงในการตอบ

โปรดพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ตรงกับตัวท่านมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย (/) ในกระดาษคำตอบใน ()

ถ้าตรงกับตัวท่านมากที่สุด ทำเครื่องหมายเลข 4 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ถ้าตรงกับตัวท่านรองลงมา ทำเครื่องหมายเลข 3 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ถ้าตรงกับตัวท่านน้อย ทำเครื่องหมายเลข 2 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ถ้าไม่ตรงกับตัวท่านเลย ทำเครื่องหมายเลข 1 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ข้อ 00 ชอบคิดเลข

ข้อ 01 ชอบความถูกต้อง

ตอนที่ 2

คำชี้แจงในการตอบ

อาชีพต่อไปนี้ 63 อาชีพ โปรดเลือกอาชีพที่ท่านสนใจมากที่สุด 5 ลำดับแรก โดยใส่เครื่องหมายเลขอาชีพที่สนใจพร้อมทั้งทำเครื่องหมาย (/) ให้ตรงกับหมายเลขอาชีพที่เลือก ลงในกระดาษคำตอบ

อาชีพ

อาชีพ

00 ข้าราชการ

01 พนักงานบริษัท

ตอนที่ 3

คำชี้แจงในการตอบ

จงพิจารณาว่าท่านสนใจกลุ่มงานใดมากที่สุด (1) เรียงลำดับจนถึงลำดับสุดท้าย (7)

กลุ่มงานที่ 00

งานที่เกี่ยวกับธุรกิจค้าขาย เช่น พนักงานบัญชี เสมียน พนักงานรับโทรศัพท์ เลขานุการ พนักงานประจำสำนักงาน พนักงานขาย พนักงานพิมพ์ดีด ประชาสัมพันธ์ นักโฆษณา ฯลฯ

ครั้งที่ 4

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
(การรู้จักตนเองเกี่ยวกับ ค่านิยมในอาชีพ)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกได้รู้จักและเข้าใจตนเอง โดยให้สมาชิกสำรวจค่านิยม ของตนเองเพื่อดูความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้วและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้สมาชิกในกลุ่มสำรวจค่านิยมของตนเอง เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ และให้สมาชิกอภิปรายร่วมกัน และผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจได้

2.2ผู้ให้คำปรึกษาแจกแบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ ให้สมาชิกในกลุ่มตอบแบบสอบถาม

2.3ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในอาชีพแก่สมาชิกในกลุ่ม

2.4ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น

2.5ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดีและข้อบกพร่องเกี่ยวกับคุณลักษณะของสมาชิกแต่ละคน

2.6ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคนกับสาขาวิชาให้คำปรึกษาให้คำปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนกับสาขาวิชา เพื่อช่วยสมาชิกในกลุ่มตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาต่อไป

3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของตนเอง เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองแล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

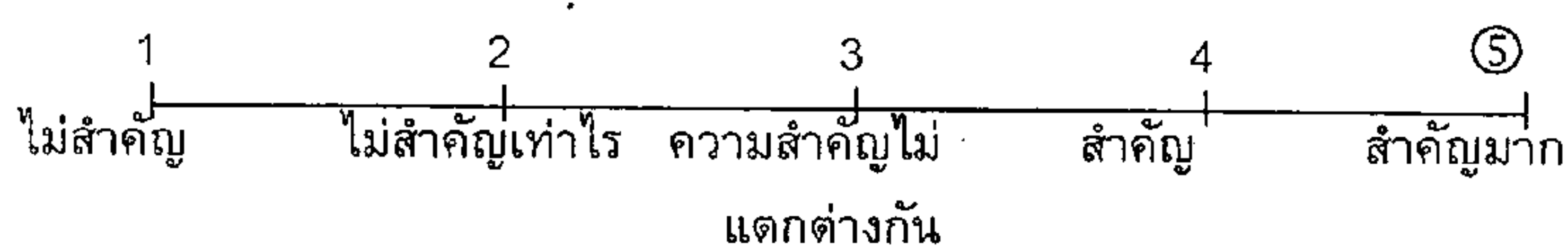
1.แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ

ตัวอย่างแบบสอบถาม คำนิยม

คำแนะนำ ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้อย่าพิจารณา และวงกลมรอบข้อที่ตรงกับค่านิยมของท่านในเรื่องอาชีพ บางข้อท่านอาจจะตอบลำบากเพราะอาจจะต้องดูสถานการณ์แวดล้อมด้วย แต่ขอให้ท่านคิดว่าเป็นคำถามที่ถามถึงสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่สถานการณ์เฉพาะอย่าง

ขอให้ตอบโดยนึกว่าค่านิยมเหล่านี้จะสัมพันธ์กับงานอาชีพของท่าน ตัวอย่าง เช่น ถ้าความซื่อสัตย์สุจริตสำคัญต่อการประกอบอาชีพของท่านมาก ก็ให้วงกลมที่หมายเลข 5

ดังตัวอย่าง

00 ความคิดสร้างสรรค์ การได้ประดิษฐ์ ออกแบบ สร้างความคิดหรือสิ่งของใหม่ ๆ ไม่คิดไม่ทำตามสิ่งที่มียู่แล้ว

ครั้งที่ 5

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
(การรู้จักตนเองเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง โดยพิจารณาความสามารถ ด้านต่าง ๆ เพื่อความสัมพันธกับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกลุ่มพิจารณาความสามารถ และสำรวจความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเอง ในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาเพื่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการดังนี้
 - 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย และผู้ให้คำปรึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับตัวของสมาชิกเพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้
 - 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาความสามารถ และตอบแบบสอบถามความสามารถ แล้วจำแนกข้อมูลต่าง ๆ
 - 2.3 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสามารถ แก่สมาชิกในกลุ่ม
 - 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อดีและข้อเสียเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคน
 - 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละคนกับสาขาวิชา
3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา
 - 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนสรุปผลการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม
 - 3.2 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบสอบถามความสามารถ

ครั้งที่ 6

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
(การรู้จักตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตน)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อความสัมพันธ์กับสาขาวิชา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้สมาชิกรวมกลุ่มสำรวจบุคลิกภาพของตนเองตามทฤษฎีฮอลแลนด์ เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองในการนำไปสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของฮอลแลนด์

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแก่สมาชิกในกลุ่ม

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้รู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับสาขาวิชาของแต่ละคน

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของแต่ละคน

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าใจตนเอง แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. แบบสอบถามบุคลิกภาพ S.D.S. ของฮอลแลนด์

ครั้งที่ 7

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

(ประเภทสาขาวิชา ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ลักษณะการเรียน โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในประเภทช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ลักษณะการเรียน โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในวิชาช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญ และลักษณะของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้เรียน โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพจากเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชาประเภทช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม

2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม เพื่อให้แต่ละกลุ่มย่อยศึกษาเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา

2.3ผู้ให้คำปรึกษาแจกเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา ให้แต่ละกลุ่มศึกษาโดยให้แต่ละกลุ่มศึกษากลุ่มละสาขาวิชา ใช้เวลา 25 นาที

2.4ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยช่วยกันสรุป และร่วมกันอภิปรายในสาขาวิชาที่ศึกษามา ให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟังจนครบทุกกลุ่ม

2.5ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเอกสารข้างต้น

2.6ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชา

2.7ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันวินิจฉัย เพื่อพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.8ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้จากข้อมูลที่ศึกษาจากเอกสารข้างต้น

3. ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญและลักษณะของประเภทช่างอุตสาหกรรมและ พานิชยกรรม แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เอกสาร เรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชาประเภทช่างอุตสาหกรรมและพานิชยกรรม

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษา

เรื่อง ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาอาชีพ

1. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม

1.1 ช่างกลโรงงาน

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการฟิตปรับแต่งโลหะทั่วไป รู้จักใช้เครื่องจักรตกแต่งโลหะ เช่น เครื่องกลึง เครื่องไส เครื่องกัดพื้นเพื่อง เครื่องเลื่อย เครื่องเจาะ และหินลับ รู้จักใช้เครื่องมือวัดต่าง ๆ เช่น ไมโครมิเตอร์ เวลเนียฮาลิปเปอร์ วัดนอกและในฉากผสม เลื่อยแฮกซอล และเพาเวอร์แฮดซอล รู้จักทำเกลียว ซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร

1.2 ช่างเชื่อมโลหะแผ่น

ลักษณะงาน เชื่อมด้วยแก๊ส และไฟฟ้า ย้ำหมุด บัดกรี อ่านแบบ เขียนแบบ วางแปลนหรือผลิตแบบโครง ใช้เครื่องมือวัด ตัด เจาะ พัก ตัดด้วยมือและไฟฟ้า

1.3 ช่างก่อสร้าง

ลักษณะงาน เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและงานก่อสร้างอื่น ๆ คือ ก่ออิฐ ก่อหิน และปูกระเบื้อง ยกตั้งโครงสร้างคอนกรีตเสริมวัสดุหลายชนิด ปรับซ่อมวัตถุและโครงสร้างที่ทำด้วยไม้ ฉาบปูนในอาคารและปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคาร

1.4 ช่างยนต์

ลักษณะงาน เกี่ยวกับการซ่อมหรือการให้บริการตรวจสอบ บำรุงรักษา และติดตั้งเครื่องจักร เครื่องยนต์ หรือผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ

1.5 ช่างไฟฟ้า

ลักษณะงาน เกี่ยวกับการปรับ ประกอบติดตั้ง ซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องไฟฟ้า เดินสายไฟฟ้าและซ่อมสายไฟฟ้า

1.6 ช่างเครื่องกล

ลักษณะงาน ทำงานภายใต้การควบคุมของวิศวกรรมเครื่องกล ทดสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์ ตรวจสอบ ชี้แจงโครงการและแบบพิมพ์เขียวเพื่อกำหนดรายละเอียด วิธีการดำเนินการ อุปกรณ์ที่ใช้และปัญหาที่ทำการทดสอบเกี่ยวกับชิ้นส่วนที่ออกขึ้นใหม่ การเปลี่ยนวัสดุหรือชิ้นส่วนใหม่

1.7 ช่างโลหะ

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการชุบ การทดสอบและการใช้โลหะและโลหะผสม รวมถึงการทดสอบและการวิเคราะห์โลหะและโลหะผสมในชิ้นงานต่าง ๆ ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์โลหะ ชุบและเคลือบโลหะ

1.8 ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ลักษณะงาน ทำการผลิต ก่อสร้าง ติดตั้ง ทดสอบการใช้และการบำรุงรักษา พัฒนา แก้ไข เปลี่ยนแปลง ซ่อมระบบอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์และส่วนประกอบต่าง ๆ

1.9 ช่างเขียนแบบ

ลักษณะงาน เขียนแบบรายละเอียดและรูปแบบทางด้านเทคนิคจากภาพสเก็ตช์หรือจากบันทึก แสดงรายการต่าง ๆ เพื่อใช้ในงานวิศวกรรม งานผลิต และงานอื่น ๆ

ลักษณะคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพทางช่างอุตสาหกรรม

1. มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์
2. อดทนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. มีความถนัดทางด้านช่างสาขาต่าง ๆ
5. มีความสามารถและความถนัดทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางช่างอุตสาหกรรม

1. รายได้

1.1. รับราชการ ระดับ ปวช. ได้รับเงินเดือน 4,700 บาท

ระดับ ปวส. “ 5,740 บาท

ระดับปริญญาตรี “ 6,360 บาท

1.2. ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

2. ความก้าวหน้า

สามารถศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาในประเทศหรือศึกษาต่อในระดับสูงในสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ

2. สาขาวิชาพาณิชยกรรม

2.1 สาขาเลขานุการ

ลักษณะงาน ทำหน้าที่ ศึกษาเรื่อง แยกเรื่องต่าง ๆ ทำหนังสือโต้ตอบเรื่องราว สรุปเรื่องราวต่าง ๆ ให้นายจ้าง บันทึกการนัดหมาย ให้นายจ้าง บันทึกรายงานการประชุม บันทึกคำบอกเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยการจดชวเลข และพิมพ์ดีดได้อย่างคล่องแคล่ว ดูแล เก็บแฟ้มเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความสุขุม ละเอียด รอบคอบ มีความคล่องแคล่ว ว่องไว มีความขยันและอดทน สามารถเก็บความลับได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการฟัง ความจำดี ภาษาอังกฤษดี มีบุคลิกภาพดี มีความสามารถในการพิมพ์ดีดและจดชวเลขได้

2.2 สาขาบัญชี

ลักษณะงาน ทำการบันทึกธุรกิจการเงิน ลงบัญชี คำนวณรวบรวมยอดเงินรวมทั้งควบคุมดูแลการทำบัญชีและตรวจสอบบัญชี ลงทะเบียนและเก็บรักษาหลักฐานและเอกสารเกี่ยวกับบัญชีและการเงิน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ รักความก้าวหน้า มีความคิดริเริ่ม สามารถวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์งานได้อย่างมีระบบ ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว มีความสนใจและตื่นตัวในเรื่องทั่วไปและก้าวหน้าทันโลก ถนัดในเรื่องตัวเลขพอสมควร

2.3 สาขาคอมพิวเตอร์

ลักษณะงาน ทำงานวิเคราะห์ จัดระบบ และวางแผน การจัดการกระทำกับข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เขียนคำสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานตามความต้องการ การส่งเสริมแนะนำอบรมเกี่ยวกับวิธี

และขั้นตอนการทำงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ติดตามศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความรู้วิชาการคำนวณดี สามารถใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่ มีความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และสรุปเหตุผล

2.4 สาขาบริหารธุรกิจ

ลักษณะงาน เป็นอาชีพเกี่ยวข้องในวงการธุรกิจทุกด้านผู้ประกอบอาชีพต้องมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ๆ และสามารถประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

2.4.1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายตลาด

ลักษณะงาน ทำงานวางแผนและปฏิบัติงานการขาย ติดต่อบริษัทงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เกี่ยวกับการขาย ราคาขายและเป้าหมายการขาย พัฒนาการขายให้ได้กำไร ตลอดจนพัฒนาการโฆษณาเพื่อขายสินค้าให้เป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีปฏิภาณไหวพริบดี คล่องแคล่ว ว่องไว ขยันหมั่นเพียร รักความก้าวหน้า มีความกล้าหาญในการตัดสินใจและตัดสินใจปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในการพูดและมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าและบริการของตนเป็นอย่างดี

2.4.2 เสมียนหรือเจ้าหน้าที่ธุรการ

ลักษณะงาน ปฏิบัติงานเบ็ดเตล็ดทั่วไปของเสมียนพนักงาน คัดแยกจดหมายที่ได้รับ รำจจดหมายโต้ตอบ นำจดหมายเอกสารอื่น ๆ มาจัดเข้าแฟ้ม รับโทรศัพท์ จัดการนัดหมายและสอบถามข้อความไปยังบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต่อโทรศัพท์ บันทึกข่าวสารทางโทรศัพท์ ทำบัญชีแสดงรายการใช้จ่ายที่เป็นเงินสดเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจพิมพ์ดีด หรือใช้เครื่องอัดสำเนาเอกสาร

ลักษณะผู้ประกอบอาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ชอบพบปะผู้คน สามารถโต้ตอบจดหมายได้ รักการบริการ มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่สะดวก รวดเร็ว พุดจาไพเราะ และมีความสามารถจัดระบบงานได้ รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพสาขาพานิชยกรรม

1. รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช.	ได้รับเงินเดือน	4,700 บาท
ระดับ ปวส.	"	5,740 บาท
ระดับปริญญาตรี	"	6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงาน และความสามารถของแต่ละบุคคล

2. ความก้าวหน้า

นอกจากเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความสามารถในหน่วยงานแล้ว ยังสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

ครั้งที่ 8

ความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชา

(ประเภทสาขาวิชา เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปกรรม)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ลักษณะการเรียน โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในประเภท เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปกรรม

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ โอกาส รายได้และความก้าวหน้าของการประกอบอาชีพในวิชาเกษตรกรรม คหกรรม ศิลปกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

2.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม เพื่อให้แต่ละกลุ่มย่อยศึกษาเอกสารเรื่อง ความสำคัญและลักษณะสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคหกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรม

2.2ผู้ให้คำปรึกษาแจกเอกสารเรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชาให้แต่ละกลุ่มศึกษาโดยให้แต่ละกลุ่มศึกษากลุ่มละสาขาวิชา ใช้เวลา 20 นาที

2.3ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยช่วยกันสรุป และร่วมกันอภิปรายในสาขาวิชาที่ศึกษา มา ให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟังจนครบทุกกลุ่ม

2.4ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเอกสารข้างต้น

2.5ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาเลือกสาขาวิชา

2.6ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญและลักษณะของประเภทเกษตรกรรม คหกรรม และศิลปกรรม แล้ว ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เอกสาร เรื่องความสำคัญและลักษณะสาขาวิชาประเภทเกษตรกรรม คหกรรม และศิลปกรรม

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษา เรื่องความสำคัญและลักษณะของสาขาวิชาอาชีพ

3.สาขาวิชาเกษตรกรรม

3.1สาขาพืช

ลักษณะงาน ปลูกพืชชนิดต่าง ๆ เช่นไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล พืชไร่ พืชผัก ประเภทยืนต้นล้มลุก ทำงานกลางแจ้ง ดูแลรดน้ำ ให้ปุ๋ย ใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช สามารถขยายพันธุ์พืชโดยวิธีต่าง ๆ ได้ ปรับปรุงพันธุ์พืช ผสมพันธุ์พืชเพื่อให้พันธุ์ใหม่ ๆ คัดเลือกพันธุ์พืช

3.2สาขาสัตว์

ลักษณะงาน เลี้ยงสัตว์ เช่น ปลา หอย กุ้ง สุนัข โค กระบือ ฝูง ม้า สุนัข แมว ฯลฯ สุขาภิบาลสัตว์ ให้อาหารสัตว์ ผสมพันธุ์สัตว์ คัดเลือกพันธุ์สัตว์ ทำวัคซีน เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

3.3อื่น ๆ

3.3.1ส่งเสริมการเกษตร

ลักษณะงาน งานที่เกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกร สุนัขวิชาการและนำวิชาการไปถ่ายทอดให้เกษตรกรในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกษตรกรเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ง่าย

3.3.2นักอุตสาหกรรมเกษตร

ลักษณะงาน นำผลผลิตทางการเกษตรกรรมมาแปรรูปให้เป็นสินค้าอุปโภคบริโภค โดยใช้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์เป็นหลักประยุกต์ใช้ร่วมกัน ใช้กรรมวิธีต่าง ๆ เช่น การทำให้แห้ง การแช่แข็ง การอบรังสี การรักษาผลผลิตทางการเกษตร โดยการควบคุมอุณหภูมิ บรรยากาศ และการป้องกันทางสูญเสียทางการเกษตร

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพสาขาเกษตรกรรม

- 1.มีนิสัยรักธรรมชาติ รักความอิสระ
- 2.สนใจเกี่ยวกับดิน ต้นไม้ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
- 3.สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์
- 4.มีความขยันอดทน ใจเย็น รอบคอบ ตรงต่อเวลา
- 5.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 6.รู้จักแก้ปัญหา
- 7.ทันต่อเหตุการณ์
- 8.รักการทำงานหนักมีความสนใจและถนัดในการใช้เครื่องยนตร์กลไก

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช.	ได้รับเงินเดือน	4,700 บาท
ระดับ ปวส.	"	5,740 บาท
ระดับปริญญาตรี	"	6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงาน
และความสามารถของแต่ละบุคคล

2.ความก้าวหน้า

รับราชการจะได้เลื่อนตำแหน่งตามคุณวุฒิ สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่าง-
ประเทศ

4.สาขาวิชาศิลปกรรม

4.1สาขาช่างออกแบบตกแต่งภายใน

ลักษณะงาน ออกแบบ ตกแต่ง และจัดหาเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน อาคารที่ทำการร้านค้า
ค้า และโรงพยาบาลยนต์

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีนิสัยชอบและสนใจในสิ่งสวยงามทางด้านศิลปะมีจินตนาการ
เชิงสร้างสรรค์ สนใจและมีความถนัดในการค้นคว้าประดิษฐ์ สิ่งใหม่ ๆ ทางด้านศิลปะเป็นพิเศษ มีความสนใจ
ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเครื่องใช้สำนักงาน วัสดุเครื่องเรือน ปรับตนเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย เพราะต้องประสาน
งานอย่างใกล้ชิดกับสถาปนิก วิศวกรและเจ้าของอาคาร

4.2ช่างปั้น ช่าง ภาพพิมพ์

ลักษณะงาน ประดิษฐ์และทำงานศิลปะเกี่ยวกับการปั้น การเขียนแบบ การวาดเขียน การแกะ
สลัก ทำภาพอนุสาวรีย์ งานมณฑลศิลป์ แกะสลักหิน ไม้ ประดิษฐ์ลวดลายต่าง ๆ เพื่อทำเป็นแบบและพิมพ์
ภาพต่าง ๆ ลงบนผ้าหรือฝามัน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความรู้ความถนัดทางช่างและทางศิลปะ ชอบและสนใจ
สิ่งสวยงามต่าง ๆ ทางด้านวรรณคดี ดนตรี และศิลปะ มีจินตนาการสูงและสามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานอัน
แสดงออกถึงความรู้สึกประทับใจให้เป็นผลงานด้านศิลปะ มีความละเอียด อดทน และยอมอุทิศเวลาให้กับ
ความคิดของตนที่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ทางด้านศิลปะ

4.3ช่างวาดภาพ

ลักษณะงาน งานด้านศิลปะเกี่ยวกับการวาดภาพหรือเขียนภาพประเภทต่าง ๆ เช่น ภาพทิวทัศน์
ภาพหุ่นนิ่ง ภาพแอบสแตรกต์ เขียนด้วยสีน้ำมัน สีน้ำ หรืออย่างอื่น สร้างและเขียนภาพการ์ตูนบุคคลส่วน-
ใหญ่เป็นภาพล้อเลียน เขียนลวดลายลงบนแผ่นโลหะ แกะสลัก หรือกัดด้วยน้ำกรดบนโลหะหรือวัสดุอื่นด้วย
มือ เพื่อใช้ในการถ่ายทอด ซ่อมหรือบูรณะภาพเขียนต่าง ๆ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความถนัดและมีความสนใจในการวาดภาพหรือเขียนภาพ
เหล่านี้อย่างแท้จริง จะต้องมีความแข็งแรง เพราะงานส่วนใหญ่จะต้องใช้สมองและพลังกาย รวมทั้ง
ความอดทน

4.4นักดนตรี

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการเล่นดนตรีชนิดต่าง ๆ ต้องใช้เวลาในการเตรียมตัว ฝึกซ้อม
เครื่องดนตรีแต่ละอย่างทีถนัด เนื้อเพลง ตัวโน้ตต้องเข้าใจ ร้องเป็น อ่านให้ออก รู้จักแก้ไขเครื่องดนตรี

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีพรสวรรค์พิเศษ เช่น เสียงดี รูปร่างดี สนใจเพลงต่าง ๆ มีใจรักงานด้านศิลปะทุกประเภท มีความซาบซึ้งในดนตรี มีความสามารถที่จะสอดใส่อารมณ์ ความรู้สึกลงไปได้ง่าย มีมานะอดทนในการฝึกฝนตนเอง สามารถปรับปรุงตนเองเข้ากับผู้อื่นได้

4.5ช่างถ่ายภาพ

ลักษณะงาน ถ่ายภาพ ทำภาพ ใช้เทคนิคและความสามารถในการถ่ายภาพ และทำรูป ถ่ายภาพบุคคล ภาพภายในภายนอกอาคาร เครื่องจักร สินค้าและอื่น ๆ เพื่อใช้ในการโฆษณาและการค้า ถ่ายภาพเหตุการณ์หรือบุคคลที่เป็นข่าวตามสถานที่ต่าง ๆ ลงหนังสือพิมพ์ วารสาร

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความสนใจ ความสามารถและมีใจรักทางด้านการถ่ายภาพ มีความรู้และเห็นคุณค่าทางศิลปะ ชอบ สนใจและช่างสังเกตในสิ่งสวยงามต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดความประทับใจออกมาเป็นรูปภาพได้ มีร่างกายแข็งแรง อดทน

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางศิลปกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช.	ได้รับเงินเดือน	4,700 บาท
ระดับ ปวส.	"	5,740 บาท
ระดับปริญญาตรี	"	6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

2.ความก้าวหน้า

อยู่ที่ผลงาน ความสามารถ ประสบการณ์ และอาจศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

5.สาขาวิชาคหกรรม

5.1ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการเลือกเสื้อผ้าการดูแลรักษา การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การตัดเย็บ การวัด การสร้างแบบ การคำนวณผ้าที่ต้องใช้ในการตัดเย็บ งานตัดเย็บจะต้องนั่งเย็บตลอดเวลา หรืออาจยืนตลอดเวลา พบลูกค้าหลายระดับ เป็นผู้มีใจเย็นในการต้อนรับลูกค้า ทำการออกแบบ ประดิษฐ์และซ่อมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ มีนิสัยชอบติดต่อกับคน อารมณ์ดี สุขภาพดี ช่างสังเกตแต่งกายดี หันสมัย สะอาด เรียบร้อย มีความสามารถในการลำดับความคิดของตนเองได้ชัดเจนเป็นขั้นตอนสามารถแนะนำผู้อื่นได้และรับคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้ รู้จักการให้ความสำคัญของผู้อื่น ฟังความเห็นของผู้ร่วมงานมีความรู้เรื่องแฟชั่น และฟังความเห็นของลูกค้า คิดคำนวณได้เร็ว และถูกต้องทำงานล่วงเวลาได้นาน ๆ ติดต่อกัน

5.2ช่างอาหาร

ลักษณะงาน รู้วิธีการประกอบอาหาร เลือกซื้อ เตรียมหุงต้ม เก็บรักษาอาหารประเภทต่าง ๆ ได้ ขายอาหารกับคนจำนวนมากอาจต้องยืนเป็นเวลานาน ๆ

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ มีร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว และไม่เป็นโรคติดต่อต่าง ๆ Һ้ายืมแยมแจ่มใส อารมณ์ดี มีความอดกลั้นรักษาความสะอาดของอาหาร ต้องหมั่นตรวจตราดูว่ามีอะไรผิดปกติต้องรีบแก้ไขทันที

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางคหกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช. ได้รับเงินเดือน 4,700 บาท

ระดับ ปวส. " 5,740 บาท

ระดับปริญญาตรี " 6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงาน และความสามารถของแต่ละบุคคล

2.ความก้าวหน้า

นอกจากเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความสามารถในหน่วยงานแล้วยังสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

ครั้งที่ 9 รู้จักทางเลือก

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ทราบเกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนเรื่องที่สนทนาครั้งที่แล้ว และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2. ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ใช้วิธีการวินิจฉัยข้อมูล โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้สถานการณ์จำลอง "เรื่องทางเลือกของอำพัน" ให้สมาชิกวิเคราะห์ปัญหา วินิจฉัยข้อมูล จากนั้นให้สมาชิกวินิจฉัยข้อมูลของสมาชิกแต่ละคน ต่อจากการระบุปัญหาเดิมที่เคยทำไว้แต่ละคน ประกอบการวินิจฉัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้ให้คำปรึกษา ให้สมาชิกแต่ละคนนำข้อมูลของตัวเองสมาชิกและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนเลือกทางเลือกของตนเอง

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับตนเองกับสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาค้นหาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนสรุปทางเลือกของตนเอง พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบให้กลุ่มฟัง และสมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายวินิจฉัยทางเลือกของสมาชิกแต่ละคน

3. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทางเลือกที่มีอยู่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของสมาชิก แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2 ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. สถานการณ์ "ทางเลือกของอำพัน"

สถานการณ์จำลอง เรื่องทางเลือกของอำพัน

สถานการณ์

อำพัน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฐานะทางบ้านของเธอค่อนข้างยากจน เนื่องจากบิดาของเธอเสียชีวิต มารดามีอาชีพขายขนม อำพันมีพี่น้อง 4 คน เธอเป็นคนที่ 4 ทุก ๆ เช้าก่อนมาโรงเรียนเธอจะต้องช่วยแม่ขายขนมที่ตลาด การเรียนของเธออยู่ในเกณฑ์ดีมาก เธอมีความใฝ่ฝันที่จะเรียนในระดับอุดมศึกษา เพื่อที่จะจบในระดับปริญญาตรี แต่ในขณะเดียวกันเธอก็ชอบทำขนมและค้าขาย วันหนึ่งเธอได้ไปปรึกษากับเพื่อน ๆ

" อารีช่วยให้คำปรึกษาฉันหน่อยซิว่าฉันจบ ม.3 แล้วฉันจะทำอย่างไร "

" ฉันว่าเธอน่าจะไปเรียนทำขนมนะ เพราะตอนนี้เธอช่วยแม่ทำขนมขายนี่นา " อารีพูด

" แต่ฉันว่าเธอน่าจะไปเรียนทางด้านการตลาดนะเพราะเธอชอบค้าขายนะ " สมใจพูด

" ใช่ฉันชอบค้าขายแต่ฉันไม่ชอบคำนวณ " อำพันกล่าว

" ฉันว่าเธอเรียนได้แน่นอนเพราะคณิตศาสตร์เธอเรียนได้เกรดดีด้วยนะ " สมใจพูด

" ความหวังของฉันอยากเรียนจบปริญญาตรีนะ " อำพันพูดต่อ

ท่านช่วยอำพันคิดที่เถอะว่าอำพันมีทางเลือกทั้งทางและทางใด เป็นอันดับแรกและอันดับรองลงมา

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ครั้งที่ 10

ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจในสิ่งที่เป็นผลที่ได้จากทางเลือกต่าง ๆ และสามารถสรุปได้ว่าทางเลือกใดมีน้ำหนักมากกว่าทางเลือกใด

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนการให้คำปรึกษาจากครั้งที่ผ่านมา และชี้แจงวัตถุประสงค์ของข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา ใช้การทำนายพฤติกรรมโดยการคาดคะเนพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1ผู้ให้คำปรึกษาแจกสถานการณ์ปัญหาตัวอย่าง ให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกของสถานการณ์จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกนำสถานการณ์ปัญหาของสมาชิกมาพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

2.2ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

2.3ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นตามมา เกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก

2.4ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสีย และการคาดคะเนที่เกิดขึ้น

3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. สถานการณ์ ตัวอย่าง “ จะทำอย่างไรดี ”

จะทำอย่างไรดี

สถานการณ์

ชัยเป็นเด็กกำพร้าพ่อ ชัยมีพี่น้อง 3 คน ชัยเป็นพี่ชายคนโต แม่ของชัยมีอาชีพทำสวน ปลูกผัก เลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ขาย มีรายได้ไปวัน ๆ หนึ่ง ทุก ๆ เช้าก่อนไปโรงเรียนชัยจะต้องช่วยแม่รดน้ำผัก ปลูกผัก ให้อาหารไก่และเป็ด เก็บผักไปขายที่ตลาดทุกเช้า ชัยคิดว่าการปลูกผักเลี้ยงสัตว์เหล่านี้เขาทำแล้วเขามีความสุข และเมื่อยากให้เขามาพัฒนาสวนต่อจากพ่อที่เสียชีวิต ในช่วงปิดภาคเรียนชัยไปช่วยน้าชายที่อยู่ช่อมรณนต์ ทำให้ชัยมีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมและการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ชัยมีความรู้สึกว่างานช่อมรณนต์เป็นงานที่น่าสนใจและน่าจะมีรายได้ดีกว่าการทำสวนที่บ้าน ชัยคิดไม่ตกว่าเมื่อเขาจบ ม.3 แล้วเขาจะไปเรียนต่ออะไรดีระหว่างเรียนต่อที่วิทยาลัยเกษตรกรรม กับวิทยาลัยเทคนิคสาขาช่างยนต์ ชัยได้ไปปรึกษาอาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านเกษตรกรรมว่า ถ้าหากชัยต้องการเรียนเกษตรกรรมที่วิทยาลัยเกษตรกรรมนั้นมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่ช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนไม่มีทุนเล่าเรียน แต่ชัยต้องมีความขยัน ตั้งใจจะได้เรียนฟรีโดยไม่ต้องจ่ายค่าเล่าเรียนใด ๆ ทั้งสิ้น มีที่อยู่ให้อยู่ฟรีอีกด้วย ส่วนสาขาช่างยนต์ เป็นสาขาที่น่าสนใจอีกสาขาหนึ่งแต่ชัยต้องมีทุนสำรองไว้บ้างบางครั้งจำเป็นต้องซื้ออุปกรณ์ในการศึกษา

ถ้าท่านเป็นชัยท่านจะเลือกเรียนสาขาใด ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกเรียนสาขาใด ท่านลองพิจารณาเรื่องต่อไปนี้ก่อน

1. ถ้าท่านเลือกเรียนเกษตรกรรมท่านคิดว่ามีข้อดีข้อเสียอะไรบ้าง

ข้อดีมีดังนี้

.....

.....

ข้อเสียมีดังนี้

.....

.....

2. ถ้าท่านเลือกเรียนช่างยนต์ท่านคิดว่ามีข้อดีข้อเสียอะไรบ้าง

ข้อดีมีดังนี้

1

.....

.....

ข้อเสียมีดังนี้

.....

.....

ครั้งที่ 11

การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1.ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้สมาชิกสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2.ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิก วินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ตัวอย่าง เพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มสรุปทางเลือกที่เหมาะสมของสถานการณ์ตัวอย่าง ว่าทางเลือกใดที่เหมาะสม จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับตนเองกับแนวทางการศึกษาต่อ เพื่อพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกสรุปทางเลือกของตนเอง พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบ

3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

3.1ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทางเลือกของสมาชิกในกลุ่มและผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

3.2ผู้ให้คำปรึกษานัดหมายการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. สถานการณ์ตัวอย่าง " จะเลือกอย่างไร "

สถานการณ์ “ จะเลือกอย่างไร ”

ศรีนวล เรียนอยู่ชั้น ม.3 เป็นเด็กช่างพูด ช่างคุย มีความคล่องแคล่วชอบช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนมาโดยตลอด ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง วิชาที่เธอชอบและทำคะแนนได้ดี คือวิชาภาษาอังกฤษ ศรีนวลคิดว่าเมื่อจบ ม.3 แล้วจะเรียนต่อทางด้านการโรงแรม เพราะได้สอบถามข้อมูลจากรุ่นพี่ที่กำลังเรียนอยู่ทำให้ทราบว่าอาชีพทางด้านโรงแรมกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แต่มารดาของเธอต้องการให้เธอมาเรียนต่อทางด้านการเงิน การธนาคาร เนื่องจากทางบ้านของเธอฐานะดี เมื่อเรียนจบมาแล้วก็สามารถฝากเข้าทำงานที่ธนาคารใกล้บ้านได้ เพราะมารดาของเธอไม่ต้องการให้เธอไปทำงานที่อื่น แต่ศรีนวลชอบที่จะพบปะผู้คนมากกว่านั่งทำงานกับตัวเลข และวิชาคณิตศาสตร์เธอก็เรียนได้คะแนนไม่ดีนัก

ถ้านักเรียนเป็นศรีนวลนักเรียนจะอย่างไรกับสถานการณ์ดังกล่าว

1.ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ คือ.....

.....

2.ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ คือ.....

.....

.....

3.ทางเลือกมีกี่ทาง ได้แก่ทางเลือกใดบ้าง

ทางเลือกมี.....ทาง คือ.....

.....

4.ข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก คือ

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

ข้อดี.....

.....

ข้อเสีย.....

.....

5.ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ.....

.....

ครั้งที่ 12 ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเองหลังจากให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เวลาที่ใช้ 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกในกลุ่มทบทวนเรื่องที่ให้คำปรึกษาจากครั้งที่ผ่านมา และสรุปขั้นตอนการพิจารณาเลือกสาขาวิชา ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง
2. ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผล หลังจากให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในครั้งที่ผ่านมา โดยการซักถามแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน
3. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - 3.1 มีความรู้สึกละอย่างไรเกี่ยวกับการเข้าร่วมการให้คำปรึกษาครั้งนี้
 - 3.2 ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษามีประโยชน์ต่อสมาชิกเพียงใด และสมาชิกนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเองอย่างไร
 - 3.3 ให้สมาชิกร่วมกันเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพต่อไป
4. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา และผู้ให้คำปรึกษากล่าวขอขอบใจสมาชิกทุกคน จากนั้นกล่าวปิดการให้คำปรึกษา

ภาคผนวก ค
โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ
เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ตาราง 8 ตารางแสดงระยะเวลาการทดลองนักเรียนกลุ่มควบคุม ให้ข้อสนเทศ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปีทำการทดลอง	เรื่องที่ทำการศึกษาทดลอง
1	9 กุมภาพันธ์ 2544	ปฐมนิเทศ
2	12 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
3	19 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ
4	26 กุมภาพันธ์ 2544	เรื่องข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
5	5 มีนาคม 2544	เรื่องการรู้จักทางเลือก
6	12 มีนาคม 2544	เรื่องการศึกษาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก
7	19 มีนาคม 2544	เรื่องการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม
8	23 มีนาคม 2544	ปัจฉิมนิเทศ

หมายเหตุ . ครั้งที่ 1และครั้งที่ 8 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ
เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอแนะ เรื่องที่จัด สถานที่จัด ระยะเวลาในการจัดและประโยชน์ที่ได้รับจากข้อเสนอแนะ	1.ประชุมและแจ้งวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอแนะ บอกระยะเวลาในการให้ข้อเสนอแนะสถานที่จัดให้ข้อเสนอแนะ 2.แจ้ง หมายกำหนดในการให้ข้อเสนอแนะ 3.ให้ข้อเสนอแนะเรื่องข้อควรคำนึงในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
2	กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	เพื่อให้นักเรียนทราบว่ากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ กี่ขั้นตอน	1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ
3	ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ	เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่าปัญหาที่จะต้องตัดสินใจคือปัญหาใด	1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ
4	ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	เพื่อให้นักเรียนทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับ - อาชีวศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจ	1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่อง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	รู้จักทางเลือก	เพื่อให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่อง รู้จักทางเลือก 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ
6	พิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละสาขาวิชา	เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสิ่งที่เป็นผลที่ได้จากทางเลือกต่าง ๆ และสามารถสรุปได้ว่าสาขาวิชาใดมีน้ำหนักมากกว่าสาขาวิชาใด	1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ 2. ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องข้อดีและข้อเสียของแต่ละสาขาวิชา 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ
7	การตัดสินใจเลือกทางที่เหมาะสม	เพื่อให้นักเรียนเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมด้วยตนเอง	1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องการตัดสินใจเลือกทางที่เหมาะสม 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ
8	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองหลังจากได้รับความรู้จากข้อเสนอแนะที่พัฒนาระบบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษาว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง	1.ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2.ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ : ครั้งที่ 1และครั้งที่ 8 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

รายละเอียดของการให้ข้อเสนอแนะ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ครั้งที่ 1
ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอแนะ เรื่องที่ให้ข้อเสนอแนะ สถานที่ให้ข้อเสนอแนะ ระยะเวลาในการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอแนะ
2. บอกระยะเวลาและสถานที่ในการให้ข้อเสนอแนะ
3. วิธีการศึกษาข้อมูลจากข้อเสนอแนะ

ครั้งที่ 2

กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบและบอกได้ว่า กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนมีทั้งหมดกี่ขั้นตอน และอะไรบ้าง

เวลาที่ใช้ 1 อาทิตย์

สถานที่ หน้าห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

- 1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ
- 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร
- 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
- 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของข้อเสนอแนะ ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 1.ความหมายของกระบวนการตัดสินใจ
- 2.ขั้นตอนการตัดสินใจ

เนื้อหาความรู้จากข้อสนเทศ
เรื่อง
กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

กระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาที่เหมาะสมกับตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อชีวิตในปัจจุบันและอนาคต เพราะถ้าตัดสินใจผิดพลาดแล้วอาจก่อให้เกิดปัญหานานัปการ เช่นความเบื่อหน่าย ความไม่ก้าวหน้าในงานอาชีพ ความคับข้องใจในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

ขั้นตอนการตัดสินใจ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

- 1 ขั้นกำหนดเป้าหมาย หรือขั้นระบุปัญหาในการเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
- 2 ขั้นรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยนักเรียนจะต้องหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
- 3 ขั้นรู้ทางเลือกที่มีอยู่ โดยการศึกษาทางเลือกต่าง ๆ จากข้อมูลที่รวบรวมในขั้นตอนที่ 2 แล้วนำมาพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสม
- 4 ขั้นพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก โดยนักเรียนจะต้องพิจารณาแต่ละทางเลือกว่ามีผลดีและผลเสียที่จะส่งผลต่อตัวนักเรียนอย่างไรบ้าง และทางเลือกใดมีน้ำหนักดีกว่าทางเลือกใด
- 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด โดยนักเรียนพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกแล้วนักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุดเป็นอันดับแรก และทางเลือกใดเป็นอันดับรอง

ครั้งที่ 3 ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบและบอกได้ว่าปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ คือปัญหาใด

เวลาที่ใช้ 1 อาทิตย์

สถานที่ หน้าห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ
2. ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร
3. ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ
4. นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของข้อเสนอแนะประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของปัญหา
2. การวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้สถานการณ์จำลองประกอบ
3. การระบุปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ

เนื้อหาจากข้อสอบเทศ

เรื่อง

ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ความหมายของปัญหา

ปัญหาที่จะต้องตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา คือ ข้อสงสัย หรือข้อที่จะต้องได้รับการพิจารณาแก้ไข ในเรื่องของการเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา

การวิเคราะห์ปัญหา คือการนำปัญหานั้นมาพิจารณาแยกแยะอย่างละเอียดถี่ถ้วน ตัวอย่างเช่นดังสถานการณ์ดังนี้

“ สมใจ เป็นคนช่างพูด ช่างคุย หน้าตาสวยยิ้มแย้มแจ่มใส มีธรรมาศัยดีชอบช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส ความมีน้ำใจของเธอทำให้เธอเป็นที่รักใคร่ของเพื่อน ๆ ตลอดจนครูอาจารย์ทุกคน ไม่มีใครรังเกียจฐานะความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างยากจน ตลอดเวลา 3 ปีที่อยู่ในโรงเรียนมัธยม เธอจะทำขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ ใส่ถุงขายเสมอ ทั้งนี้เพราะเธอชอบทำขนมและอาหาร อีกประการหนึ่งก็เพื่อช่วยลดภาระของพ่อแม่ที่ต้องเลี้ยงน้อง ๆ ในวัยเรียนอีก 2 คน ช่วงที่สมใจลำบากใจมากที่สุดคือ การตัดสินใจเลือกทางเดินของเธอเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเธอจำเป็นต้องเลือกเรียนในอาชีพที่ใช้เงินและใช้เวลาให้น้อยที่สุด เมื่อปรึกษาเพื่อน ๆ ก็ได้รับคำแนะนำมากมาย

“ เรียนครูซี เธอชอบไม่ใช่หรือ ”

“ แต่ต้องเรียนจนจบ ม.6 จะไหวหรือ เรียนอีกตั้ง 3 ปีใช้เงินไม่ใช่น้อย ” สุปริดาขัดขึ้น

“ ถ้างั้นไปเรียนพยาบาลกับฉันดีกว่า หน้าตาดีแบบอย่างเธอคงเป็นขวัญใจคนไข้แน่นอนแถมเรียนโดยไม่ต้องใช้เงินด้วย เขามีทุนให้ เพียงแต่เธอต้องเรียนที่นี้อีก 3 ปี ฉันว่าเธอขอทุนของโรงเรียนก็คงได้ เธอเรียนเก่งมาก ความประพฤติก็ดี ” สุภาวดี ให้คำแนะนำ

“ แต่ฉันไม่ชอบกลิ่นโรงพยาบาลเลย เข้าไปแล้วรู้สึกหายใจไม่ออก เห็นคนไข้แล้วก็หดหู่ใจ คงยิ้มไม่ออกหรอก ” สมใจ พูดขึ้นแล้วกล่าวต่อว่า

“ ฉันอาจเรียนคหกรรมที่วิทยาลัยอาชีวะที่นี้ก็ได้ ไม่ต้องไปเรียนจังหวัดอื่น ฉันชอบทำอาหารอยู่เหมือนกัน ”

“ โอ๊ย เธอจะเป็นแม่ค้าหรือนี่ ไหนว่าอยากทำราชการล่ะ ” จินดาโวยวายขึ้น ซึ่งสมใจก็ให้เหตุผลว่าถ้าเรียนอาชีวะแล้วค่อยสมัครเรียนรามคำแหง หรือมหาวิทยาลัยสุโขทัย ภายหลัง เพราะวาระหว่างที่เรียนอาชีวะ เธอจะได้ทำขนมให้น้องนำไปขายที่โรงเรียนเป็นการหารายได้เพิ่มเติมซึ่งก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ”

จากสถานการณ์ข้างต้น ถ้านักเรียนเป็นสมใจนักเรียนสามารถระบุปัญหาที่จะต้องตัดสินใจได้หรือไม่ และมีปัญหาใดบ้าง

เฉลย

มีปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ 3 ปัญหา ดังนี้

1. ศึกษาต่อ ม.6 เพื่อเรียนครู
2. เรียนอาชีวศึกษา ทางด้านคหกรรม
3. ไม่เรียนต่อ ออกมาทำขนมขาย

ครั้งที่ 4

เรื่องข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในระดับอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับ ความสนใจ ความสามารถ บุคลิกภาพ ทัศนคติและ
ค่านิยม เกี่ยวกับตนเอง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการ
ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

เวลาที่ใช้ 1 อาทิตย์

สถานที่ หน้าห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

- 1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ
- 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร
- 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ
อาชีวศึกษา
- 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

เนื้อหาความรู้จากข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

- 1.ความสนใจในอาชีพ
- 2.บุคลิกภาพกับงานอาชีพ
- 3.ค่านิยม
- 4.สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม เกษตรกรรม

เนื้อหาความรู้จากข้อสนเทศ
เรื่อง
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
ในระดับอาชีวศึกษา

เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว หากนักเรียนคิดจะศึกษาต่อ ในระดับต่าง ๆ นั้นทางเลือกในการศึกษาต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ ก็ไม่ใช่เรื่องที่จะตัดสินใจกันได้ง่าย ๆ เพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เราควรนำมาพิจารณากันอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ ซึ่ง องค์ประกอบที่สำคัญคือการรู้จักตนเองในทุกแง่มุมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. **ความสนใจ** คือ ความรู้สึกจดจ่ออยากรู้ อยากเห็น อยากกระทำสิ่งที่ตนสนใจนั้น ความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน หรือการประกอบอาชีพ การสำรวจความสนใจจะเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณา การตัดสินใจศึกษาต่อเพื่อเป็นแนวทางประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

**นักเรียนลองสำรวจความสนใจของนักเรียนโดยอ่านข้อความข้างล่าง
พร้อมกับลองทำแบบสอบถามข้างล่างดังกล่าวแล้วนักเรียนจะทราบว่า
ตอนนี้นักเรียนสนใจในอาชีพใด**

ตัวอย่างแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ

คำชี้แจงในการตอบ

แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน โปรดตอบทุกข้อและตอบลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 1

คำชี้แจงในการตอบ

โปรดพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ตรงกับตัวท่านมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย (/) ในกระดาษคำตอบใน ()

ถ้าตรงกับตัวท่าน**มากที่สุด** ทำเครื่องหมายเลข 4 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ถ้าตรงกับตัวท่าน**รองลงมา** ทำเครื่องหมายเลข 3 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ถ้าตรงกับตัวท่าน**น้อย** ทำเครื่องหมายเลข 2 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ถ้า**ไม่ตรง**กับตัวท่านเลย ทำเครื่องหมายเลข 1 ดังนี้ (1) (2) (3) (4)

ข้อ 00 ขอบคิดเลข

ข้อ 01 ขอบความถูกต้อง

ตอนที่ 2

คำชี้แจงในการตอบ

อาชีพต่อไปนี้ 63 อาชีพ โปรดเลือกอาชีพที่ท่านสนใจมากที่สุด 5 ลำดับแรก โดยใส่เครื่องหมาย
เลขอาชีพที่สนใจพร้อมทั้งทำเครื่องหมาย (/) ให้ตรงกับหมายเลขอาชีพที่เลือก ลงในกระดาษคำตอบ

อาชีพ

อาชีพ

00 ข้าราชการ

01 พนักงานบริษัท

ตอนที่ 3

คำชี้แจงในการตอบ

จงพิจารณาว่าท่านสนใจกลุ่มงานใดมากที่สุด (1) เรียงลำดับจนถึงลำดับสุดท้าย (7)

กลุ่มงานที่ 00

งานที่เกี่ยวกับธุรกิจค้าขาย เช่น พนักงานบัญชี เสมียน พนักงานรับ
โทรศัพท์ เลขานุการ พนักงานประจำสำนักงาน พนักงานขาย พนักงาน
พิมพ์ดีด ประชาสัมพันธ์ นักโฆษณา ฯลฯ

2.บุคลิกภาพกับงานอาชีพ คือทุกสิ่งที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ ซึ่งสามารถมองเห็น สังเกตจัดจำแนก ออกมาให้บุคคลเข้าใจได้ และยังสามารถใช้เป็นสิ่งบ่งชี้หรือกำหนดทิศทางการศึกษาและการประกอบ อาชีพของบุคคลนั้น ๆ จะบ่งบอกลักษณะวิชาชีพนั้น ๆ ไปด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิชาการหรือวิชาชีพ ดังกล่าว จะสามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาได้ว่าควรมีบุคลิกภาพอย่างไรจึงจะประกอบอาชีพหรือ ศึกษาในวิชาสาขานั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นักเรียนอยากทราบมั๊ยครับว่า นักเรียนมีบุคลิกภาพเหมาะกับงานอาชีพใด
นักเรียนลองอ่านข้อความข้างล่างเรื่องบุคลิกภาพกับงานอาชีพแล้วนักเรียนจะทราบว่านักเรียนมีบุคลิกภาพแบบใด

บุคลิกภาพกับงานอาชีพ

บุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มดังนี้ (โดย Jonh L. Holland)

1. กลุ่มอาชีพที่ต้องการทักษะการทำงานเกี่ยวกับวัตถุ(Realistic) เป็นกลุ่มอาชีพที่ต้องการ ทักษะการทำงานเกี่ยวกับวัตถุและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า ช่างกล ช่างแก้ไขรถยนต์ พนักงานควบคุม คอมพิวเตอร์ เป็นต้น บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ ได้แก่บุคลิกภาพแบบจริงจัง นิยมสิ่งที่เป็น รูปธรรม ขาดทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เป็นต้น
2. กลุ่มอาชีพทางวิชาการ (Investigative) เป็นกลุ่มอาชีพทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้า ในเรื่องนามธรรม ตัวเลข กิจกรรมทางปัญญา และการแสวงหาความรู้ เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ นักมานุษยวิทยา เป็นต้น บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ ได้แก่บุคลิกภาพชอบใฝ่ หาความรู้ สนใจทำงานที่สลับซับซ้อน ชอบคิดมากกว่าลงมือกระทำ
3. กลุ่มศิลปะ (Artistic) ได้แก่กลุ่มศิลปะ จิตรกร ปรมากร นักดนตรี นักเขียน และ นักออกแบบ เป็นต้น บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัวชอบ ติดต่อกับผู้คน มีทักษะทางภาษา มีความรู้สึกไว และชอบอิสระในการทำงาน
4. กลุ่มอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ (Social) ได้แก่อาชีพนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา ครู อาจารย์ ผู้ให้คำปรึกษาและแนะแนว บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพกลุ่มนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพแบบสนใจการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนาการ อย่างกว้างขวาง
5. กลุ่มอาชีพนักธุรกิจ (Enterprising) ได้แก่อาชีพนักธุรกิจ ผู้ประกอบการค้าขาย นักบริหาร นักการเมือง พนักงานขาย เป็นต้น บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพ แบบเปิดเผย กล้าแสดงออก กล้าเสี่ยง มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีทักษะทางภาษา
6. กลุ่มอาชีพเสมียน (Conventional) ได้แก่ อาชีพเสมียน ผู้ตรวจบัญชี เลขานุการ พนักงานบริการในโรงแรมและธนาคาร เป็นต้น บุคลิกภาพของผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ ได้แก่ บุคลิกภาพ แบบชอบความสวยงาม ความมีระเบียบและระบบการทำงานที่แน่นอนตายตัว ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง มี ลักษณะการยอมตาม และชอบเป็นผู้ได้บังคับบัญชา

3. ค่านิยม

ในการศึกษาต่อเพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพ หรือ การเลือกอาชีพ แต่ละคนควรมีอิสระในการเลือกและการตัดสินใจหรือเลือกทางปฏิบัติอย่างไรนั้น “ ค่านิยม ” มีส่วนเป็นตัวกำหนดที่สำคัญ การตัดสินใจทุกชนิดถ้ายืดถือเวลา ค่านิยมของคนเป็นเกณฑ์ จะทำให้การตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้องตามความต้องการและเหตุผลของคน มีผลให้ดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความหมายมากขึ้น ถ้านักเรียนทราบว่านักเรียนมีค่านิยมอย่างไรจะให้นักเรียนรู้จักตัวของตัวเองดีขึ้นและจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

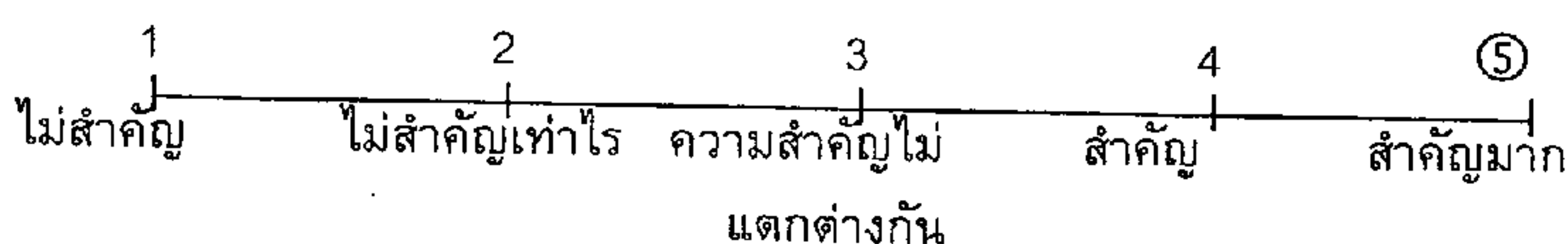
ค่านิยมคืออะไร ถ้านักเรียนรู้แจ้งเห็นจริงในเรื่องค่านิยมของตัวเอง นักเรียนเองแล้วรู้สึกว่ค่านิยมมีบทบาทอย่างไรกับการเลือกอาชีพของนักเรียนแล้ว นักเรียนไม่ต้องอ่านข้อความข้างล่าง แต่ถ้านักเรียนยังไม่แน่ใจในเรื่องค่านิยมของนักเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถาม ค่านิยม

คำแนะนำ ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้อย่าพิจารณา และวงกลมรอบข้อที่ตรงกับค่านิยมของท่านในเรื่องอาชีพ บางข้อท่านอาจจะตอบลำบากเพราะอาจจะต้องดูสถานการณ์แวดล้อมด้วย แต่ขอให้ท่านคิดว่าเป็นคำถามที่ถามถึงสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่สถานการณ์เฉพาะอย่าง

ขอให้ตอบโดยนี้กว่าค่านิยมเหล่านี้จะสัมพันธ์กับงานอาชีพของท่าน ตัวอย่าง เช่น ถ้าความซื่อสัตย์สุจริตสำคัญต่อการประกอบอาชีพของท่านมาก ก็ให้วงกลมที่หมายเลข 5

ดังตัวอย่าง

00 ความคิดสร้างสรรค์ การได้ประดิษฐ์ ออกแบบ สร้างความคิดหรือสิ่งของใหม่ ๆ ไม่คิดไม่ทำตามสิ่งที่มีอยู่แล้ว

4. ลักษณะสาขาวิชาชีพ

ในระดับอาชีวศึกษาแบ่งสาขาวิชาออกเป็น 5 สาขาวิชาและมีลักษณะสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม

1.1 ช่างกลโรงงาน

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการฟิตปรับแต่งโลหะทั่วไป รู้จักใช้เครื่องจักรตกแต่งโลหะ เช่น เครื่องกลึง เครื่องไส เครื่องกัดพื้นเฟือง เครื่องเลื่อย เครื่องเจาะ และหินลับ รู้จักใช้เครื่องมือวัดต่าง ๆ เช่น ไมโครมิเตอร์ เวลเนียฮาลิปเปอร์ วัดนอกและในฉากผสม เลื่อยแฮกซอล และเพาเวอร์แฮดซอล รู้จักทำเกลียวซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร

1.2 ช่างเชื่อมโลหะแผ่น

ลักษณะงาน เชื่อมด้วยแก๊ส และไฟฟ้า ย้ำหมุด บัดกรี อ่านแบบ เขียนแบบ วางแปลนหรือผลิตแบบโครง ใช้เครื่องมือวัด ตัด เจาะ พัก ตัดด้วยมือและไฟฟ้า

1.3 ช่างก่อสร้าง

ลักษณะงาน เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและงานก่อสร้างอื่น ๆ คือ ก่ออิฐ ก่อหิน และปูกระเบื้อง ยกตั้งโครงสร้างคอนกรีตเสริมวัสดุหลายชนิด ปรับซ่อมวัตถุและโครงสร้างที่ทำด้วยไม้ ฉาบปูนในอาคารและปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคาร

1.4 ช่างยนต์

ลักษณะงาน เกี่ยวกับการซ่อมหรือการให้บริการตรวจสอบ บำรุงรักษา และติดตั้งเครื่องจักร เครื่องยนต์ หรือผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ

1.5 ช่างไฟฟ้า

ลักษณะงาน เกี่ยวกับการปรับ ประกอบติดตั้ง ซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องไฟฟ้า เดินสายไฟฟ้าและซ่อมสายไฟฟ้า

1.6 ช่างเครื่องกล

ลักษณะงาน ทำงานภายใต้การควบคุมของวิศวกรรมเครื่องกล ทดสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์ ตรวจสอบ ชี้แจงโครงการและแบบพิมพ์เขียวเพื่อกำหนดรายละเอียด วิธีการดำเนินการ อุปกรณ์ที่ใช้และปัญหาที่ทำการทดสอบเกี่ยวกับชิ้นส่วนที่ออกขึ้นใหม่ การเปลี่ยนวัสดุหรือชิ้นส่วนใหม่

1.7 ช่างโลหะ

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการชุบ การทดสอบและการใช้โลหะและโลหะผสม รวมถึงการทดสอบและการวิเคราะห์โลหะและโลหะผสมในชิ้นงานต่าง ๆ ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์โลหะ ชุบและเคลือบโลหะ

1.8 ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ลักษณะงาน ทำการผลิต ก่อสร้าง ติดตั้ง ทดสอบการใช้และการบำรุงรักษา พัฒนา แก้ไข เปลี่ยนแปลง ซ่อมระบบอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์และส่วนประกอบต่าง ๆ

1.9 ช่างเขียนแบบ

ลักษณะงาน เขียนแบบรายละเอียดและรูปแบบทางด้านเทคนิคจากภาพสเก็ตช์หรือจากบันทึกแสดงรายการต่าง ๆ เพื่อใช้ในงานวิศวกรรม งานผลิต และงานอื่น ๆ

ลักษณะคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพทางช่างอุตสาหกรรม

1. มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์

2.อดทนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

3.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4.มีความถนัดทางด้านช่างสาขาต่าง ๆ

5.มีความสามารถและความถนัดทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางช่างอุตสาหกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช. ได้รับเงินเดือน 4,700 บาท

ระดับ ปวส. " 5,740 บาท

ระดับปริญญาตรี " 6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

2.ความก้าวหน้า

สามารถศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาในประเทศหรือศึกษาต่อในระดับสูงในสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ

2.สาขาวิชาพาณิชยกรรม

2.1สาขาเลขานุการ

ลักษณะงาน ทำหน้าที่ ศึกษาเรื่อง แยกเรื่องต่าง ๆ ทำหนังสือโต้ตอบเรื่องราว สรุปเรื่องราวต่าง ๆ ให้นายจ้าง บันทึกการนัดหมาย ให้นายจ้าง บันทึกรายงานการประชุม บันทึกคำบอกเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยการจดชวเลข และพิมพ์ติดได้อย่างคล่องแคล่ว ดูแล เก็บแฟ้มเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความสุขุม ละเอียด รอบคอบ มีความคล่องแคล่ว ว่องไว มีความขยันและอดทน สามารถเก็บความลับได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการฟัง ความจำดี ภาษาอังกฤษดี มี บุคลิกภาพดี มีความสามารถในการพิมพ์ติดและจดชวเลขได้

2.2สาขาบัญชี

ลักษณะงาน ทำการ บันทึกธุรกิจการเงิน ลงบัญชี คำนวณรวบยอดเงินรวมทั้งควบคุมดูแลการทำบัญชีและตรวจสอบบัญชี ลงทะเบียนและเก็บรักษาหลักฐานและเอกสารเกี่ยวกับบัญชีและการเงิน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ รักความก้าวหน้า มีความคิดริเริ่ม สามารถวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์งานได้อย่างมีระบบ ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว มีความสนใจและตื่นตัวในเรื่องทั่วไปและก้าวหน้าทันโลก ถนัดในเรื่องตัวเลขพอสมควร

2.3สาขาคอมพิวเตอร์

ลักษณะงาน ทำงานวิเคราะห์ จัดระบบ และวางแผน การจัดทำกับข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เขียนคำสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานตามความต้องการ การส่งเสริมแนะนำอบรมเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการทำงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ติดตามศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความรู้วิชาการคำนวณดี สามารถใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่ มีความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และสรุปเหตุผล

2.4 สาขาบริหารธุรกิจ

ลักษณะงาน เป็นอาชีพเกี่ยวข้องในวงการธุรกิจทุกด้านผู้ประกอบอาชีพต้องมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันกับธุรกิจนั้น ๆ และสามารถประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

2.4.1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายตลาด

ลักษณะงาน ทำงานวางแผนและปฏิบัติงานการขาย ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เกี่ยวกับการขาย ราคาขายและเป้าหมายการขาย พัฒนาการขายให้ได้กำไร ตลอดจนพัฒนาการโฆษณาเพื่อขายสินค้าให้เป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีปฏิภาณไหวพริบดี คล่องแคล่ว ว่องไว ขยันหมั่นเพียร รักความก้าวหน้า มีความกล้าหาญในการตัดสินใจและตัดสินใจปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะในการพูดและมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าและบริการของตนเป็นอย่างดี

2.4.2 เสมียนหรือเจ้าหน้าที่ธุรการ

ลักษณะงาน ปฏิบัติงานเบ็ดเตล็ดทั่วไปของเสมียนพนักงาน จัดแยกจดหมายที่ได้รับร่างจดหมายโต้ตอบ นำจดหมายเอกสารอื่น ๆ มาจัดเข้าแฟ้ม รับโทรศัพท์ จัดการนัดหมายและสอบถามข้อความไปยังบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต่อโทรศัพท์ บันทึกข่าวสารทางโทรศัพท์ ทำบัญชีแสดงรายการใช้จ่ายที่เป็นเงินสดเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจพิมพ์ดีด หรือใช้เครื่องอัดสำเนาเอกสาร

ลักษณะผู้ประกอบอาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ชอบพบปะผู้คน สามารถโต้ตอบจดหมายได้ รักการบริการ มีระบบการจัดเก็บเอกสารที่สะดวก รวดเร็ว พุดจาไพเราะ และมีความสามารถจัดระบบงานได้

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพสาขาพาณิชยกรรม

1. รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช.	ได้รับเงินเดือน	4,700 บาท
ระดับ ปวส.	"	5,740 บาท
ระดับปริญญาตรี	"	6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงาน และความสามารถของแต่ละบุคคล

2. ความก้าวหน้า

นอกจากเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความสามารถในหน่วยงานแล้ว ยังสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

3.สาขาวิชาเกษตรกรรม

3.1สาขาพืช

ลักษณะงาน ปลูกพืชชนิดต่าง ๆ เช่นไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล พืชไร่ พืชผัก ประเภทยืนต้นล้มลุก ทำงานกลางแจ้ง ดูแลรดน้ำ ให้ปุ๋ย ใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช สามารถขยายพันธุ์พืชโดยวิธีต่าง ๆ ได้ ปรับปรุงพันธุ์พืช ผสมพันธุ์พืชเพื่อให้พันธุ์ใหม่ ๆ คัดเลือกพันธุ์พืช

3.2สาขาสัตว์

ลักษณะงาน เลี้ยงสัตว์ เช่น ปลา หอย กุ้ง สุนัข โค กระบือ ฝูง ม้า สุนัข แมว ฯลฯ สุขาภิบาลสัตว์ ให้อาหารสัตว์ ผสมพันธุ์สัตว์ คัดเลือกพันธุ์สัตว์ ทำวัคซีน เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

3.3อื่น ๆ

3.3.1ส่งเสริมการเกษตร

ลักษณะงาน งานที่เกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกร สุนัขวิชาการและนำวิชาการไปถ่ายทอดให้เกษตรกรในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกษตรกรเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ง่าย

3.3.2นักอุตสาหกรรมเกษตร

ลักษณะงาน นำผลผลิตทางการเกษตรกรรมมาแปรรูปให้เป็นสินค้าอุปโภคบริโภค โดยใช้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์เป็นหลักประยุกต์ใช้ร่วมกัน ใช้กรรมวิธีต่าง ๆ เช่น การทำให้แห้ง การแช่แข็ง การอบรังสี การรักษาผลผลิตทางการเกษตร โดยการควบคุมอุณหภูมิ บรรยากาศ และการป้องกันทางสูญเสียทางการเกษตร

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพสาขาเกษตรกรรม

- 1.มีนิสัยรักธรรมชาติ รักความอิสระ
 - 2.สนใจเกี่ยวกับดิน ต้นไม้ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
 - 3.สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์
 - 4.มีความขยันอดทน ใจเย็น รอบคอบ ตรงต่อเวลา
 - 5.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 6.รู้จักแก้ปัญหา
 - 7.ทันต่อเหตุการณ์
 - 8.รักการทำงานหนักมีความสนใจและถนัดในการใช้เครื่องยนตร์กลไก
- รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช.	ได้รับเงินเดือน	4,700 บาท
ระดับ ปวส.	"	5,740 บาท
ระดับปริญญาตรี	"	6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

2.ความก้าวหน้า

รับราชการจะได้เลื่อนตำแหน่งตามคุณวุฒิ สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

4.สาขาวิชาศิลปกรรม

4.1สาขาช่างออกแบบตกแต่งภายใน

ลักษณะงาน ออกแบบ ตกแต่ง และจัดหาเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน อาคารที่ทำการร้านค้า และโรงภาพยนตร์

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีนิสัยชอบและสนใจในสิ่งสวยงามทางด้านศิลปะมีจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ สนใจและมีความถนัดในการค้นคว้าประดิษฐ์ สิ่งใหม่ ๆ ทางด้านศิลปะเป็นพิเศษ มีความสนใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเครื่องใช้สำนักงาน วัสดุเครื่องเรือน ปรับตนเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย เพราะต้องประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสถาปนิก วิศวกรและเจ้าของอาคาร :

4.2ช่างปั้น ช่าง ภาพพิมพ์

ลักษณะงาน ประดิษฐ์และทำงานศิลปะเกี่ยวกับการปั้น การเขียนแบบ การวาดเขียน การแกะสลัก ทำภาพอนุสาวรีย์ งานมณฑลศิลป์ แกะสลักหิน ไม้ ประดิษฐ์ลวดลายต่าง ๆ เพื่อทำเป็นแบบและพิมพ์ภาพต่าง ๆ ลงบนผ้าหรือฝามัน

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความรู้ความถนัดทางช่างและทางศิลปะ ชอบและสนใจสิ่งสวยงามต่าง ๆ ทางด้านวรรณคดี ดนตรี และศิลปะ มีจินตนาการสูงและสามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานอันแสดงออกถึงความรู้สึกประทับใจให้เป็นผลงานด้านศิลปะ มีความละเอียด อดทน และยอมอุทิศเวลาให้กับความคิดของตนที่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ทางด้านศิลปะ

4.3ช่างวาดภาพ

ลักษณะงาน งานด้านศิลปะเกี่ยวกับวาดภาพหรือเขียนภาพประเภทต่าง ๆ เช่น ภาพทิวทัศน์ ภาพหุ่นนิ่ง ภาพแอบสแตรกท์ เขียนด้วยสีน้ำมัน สีน้ำ หรืออย่างอื่น สร้างและเขียนภาพการ์ตูนบุคคลส่วนใหญ่เป็นภาพล้อเลียน เขียนลวดลายลงบนแผ่นโลหะ แกะสลัก หรือกัดด้วยน้ำกรดบนโลหะหรือวัสดุอื่นด้วยมือ เพื่อใช้เป็นการถ่ายทอด ช่อมหรือบุรณะภาพเขียนต่าง ๆ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความถนัดและมีความสนใจในการวาดภาพหรือเขียนภาพเหล่านี้อย่างยิ่ง จะต้องมีร่างกายแข็งแรง เพราะงานส่วนใหญ่จะต้องใช้สมองและพลังกาย รวมทั้งความอดทน

4.4นักดนตรี

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการเล่นดนตรีชนิดต่าง ๆ ต้องใช้เวลาในการเตรียมตัว ฝึกซ้อมเครื่องดนตรีแต่ละอย่างที่ถนัด เนื้อเพลง ตัวโน้ตต้องเข้าใจ ร้องเป็น อ่านให้ออก รู้จักแก้ไขเครื่องดนตรี

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีพรสวรรค์พิเศษ เช่น เสียงดี รูปร่างดี สนใจเพลงต่าง ๆ มีใจรักงานด้านศิลปะทุกประเภท มีความซาบซึ้งในดนตรี มีความสามารถที่จะสอดใส่อารมณ์ ความรู้สึกลงไปได้ง่าย มีมานะอดทนในการฝึกฝนตนเอง สามารถปรับปรุงตนเองเข้ากับผู้อื่นได้

4.5ช่างถ่ายภาพ

ลักษณะงาน ถ่ายภาพ ทำภาพ ใช้เทคนิคและความสามารถในการถ่ายภาพ และทำรูปถ่ายภาพบุคคล ภาพภายในภายนอกอาคาร เครื่องจักร สินค้าและอื่น ๆ เพื่อใช้ในการโฆษณาและการค้า ถ่ายภาพเหตุการณ์หรือบุคคลที่เป็นข่าวตามสถานที่ต่าง ๆ ลงหนังสือพิมพ์ วารสาร

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความสนใจ ความสามารถและมีใจรักทางด้านการถ่ายภาพ มีความรู้และเห็นคุณค่าทางศิลปะ ชอบ สนใจและช่างสังเกตในสิ่งสวยงามต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดความประทับใจออกมาเป็นรูปภาพได้ มีร่างกายแข็งแรง อดทน

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางศิลปกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช. ได้รับเงินเดือน 4,700 บาท

ระดับ ปวส. " 5,740 บาท

ระดับปริญญาตรี " 6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

2.ความก้าวหน้า

อยู่ที่ผลงาน ความสามารถ ประสบการณ์ และอาจศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

5.สาขาวิชาคหกรรม

5.1ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการเลือกเสื้อผ้าการดูแลรักษา การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การตัดเย็บ การวัด การสร้างแบบ การคำนวณผ้าที่ต้องใช้ในการตัดเย็บ งานตัดเย็บจะต้องนั่งเย็บตลอดเวลา หรืออาจยืนตลอดเวลา พบลูกค้าหลายระดับ เป็นผู้มีใจเย็นในการต้อนรับลูกค้า ทำการออกแบบ ประดิษฐ์และซ่อมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ มีนิสัยชอบติดต่อกับคน อารมณ์ดี สุขภาพดี ช่างสังเกตแต่งกายดี ทันสมัย สะอาด เรียบร้อย มีความสามารถในการลำดับความคิดของตนเองได้ชัดเจนเป็นขั้นตอนสามารถแนะนำผู้อื่นได้และรับคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้ รู้จักการให้ความสำคัญของผู้อื่น ฟังความเห็นของผู้ร่วมงานมีความรู้เรื่องแฟชั่นและฟังความเห็นของลูกค้า คิดคำนวณได้เร็วและถูกต้องทำงานล่วงเวลาได้นานๆ ติดต่อกัน

5.2ช่างอาหาร

ลักษณะงาน รู้วิธีการประกอบอาหาร เลือกซื้อ เตรียมหุงต้ม เก็บรักษาอาหารประเภทต่าง ๆ ได้ ขายอาหารกับคนจำนวนมากอาจต้องยืนเป็นเวลานาน ๆ

คุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ มีร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว และไม่เป็นโรคติดต่อต่าง ๆ หน้าที่หมั่นแหม่นใส่ใจ อารมณ์ดี มีความอดกลั้นรักษาความสะอาดของอาหาร ต้องหมั่นตรวจตราดูว่ามีอะไรผิดพลาดต้องรีบแก้ไขทันที

รายได้และความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางคหกรรม

1.รายได้

1.1.รับราชการ ระดับ ปวช. ได้รับเงินเดือน 4,700 บาท

ระดับ ปวส. " 5,740 บาท

ระดับปริญญาตรี " 6,360 บาท

1.2.ทำงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานเอกชน เงินเดือนที่ได้รับแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหน่วยงานและความสามารถของแต่ละบุคคล

2. ความก้าวหน้า

นอกจากเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความสามารถในหน่วยงานแล้วยังสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ครั้งที่ 5 เรื่องการเรียนรู้จักทางเลือก

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

เวลาที่ใช้ 1 อาทิตย์

สถานที่ หน้าห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

- 1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ
- 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร
- 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องการเรียนรู้จักทางเลือก
- 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

เนื้อหาความรู้จากข้อเสนอแนะ

- 1.ความหมายของ " ทางเลือก "
- 2.สถานการณ์ตัวอย่าง
- 3.การวิเคราะห์ทางเลือก

เนื้อหาความรู้จากข้อสนเทศ
เรื่อง
การรู้จักทางเลือก

ทางเลือก หมายถึง การเลือกสิ่งที่มีจำนวนมากกว่าหนึ่งทางเลือกขึ้นไป เพื่อเอาไว้ หรือการพิจารณาเลือกเอาแต่สิ่งดี ๆ

ดังสถานการณ์ตัวอย่าง

" ชัยรัตน์ มีฐานะทางบ้านยากจน บิดามารดาต้องการให้เขาเรียนจบโดยเร็ว เพื่อออกมาช่วยเหลือครอบครัว ชัยรัตน์มีผลการเรียนปานกลาง และเขามีความสนใจและถนัดในการวาดภาพเป็นพิเศษ ซึ่งเขาหวังว่าจะมีชื่อเสียงในด้านนี้ แต่ในการเรียนเขียนภาพเขาจะต้องจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อน แล้วไปต่ออีกซึ่งใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 4 ปี และต้องใช้ทุนในการเรียนสูงพอสมควร ชัยรัตน์ได้ไปศึกษาตำแหน่งงานจากหนังสือพิมพ์และข่าวสารจากกรมแรงงานพบว่า แรงงานระดับช่างกำลังเป็นที่ต้องการ โดยเฉพาะช่างก่อสร้าง เพราะมีการขยายตัวในด้านการก่อสร้างอาคารมากมาย และในการเรียนช่างก่อสร้าง เขาสามารถเรียนต่อได้เลยหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วซึ่งใช้เวลาในการเรียนอีกเพียง 3 ปี ชัยรัตน์ก็สามารถทำงานได้ "

จากสถานการณ์ดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นชัยรัตน์ นักเรียนมีทางเลือก กี่ทางและทางใดบ้าง นักเรียนลองวิเคราะห์ทางเลือกแต่ละทางว่าเป็นอย่างไร

เฉลย

มีทางเลือก 3 ทาง ดังนี้

ทางที่ 1 เรียนต่อ ม.ปลายเพื่อเรียนวาดภาพอย่างจริงจัง

ทางที่ 2 เรียนช่างก่อสร้าง

ทางที่ 3 จบ ม .3 ออกมาหางานทำช่วยเหลือครอบครัว

ครั้งที่ 6

เรื่อง การพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละสาขาวิชา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นผลที่ได้จากทางเลือกต่าง ๆ และสามารถสรุปได้ว่าสาขาวิชาใดมีน้ำหนักมากกว่าสาขาวิชาใด

เวลาที่ใช้ 1 อาทิตย์

สถานที่ หน้าห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

- 1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ
- 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร
- 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องการพิจารณาคุณสมบัติพิเศษของแต่ละสาขาวิชา
- 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

เนื้อหาความรู้จากข้อเสนอแนะ

- 1.คุณสมบัติของสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม
- 2.คุณสมบัติของสาขาวิชาพาณิชยกรรม
3. คุณสมบัติของสาขาวิชาศิลปกรรม
4. คุณสมบัติของสาขาวิชาคหกรรม
5. คุณสมบัติของสาขาวิชาเกษตรกรรม

**เนื้อหาความรู้จากข้อสอบเทศ
เรื่อง
คุณสมบัติพิเศษของสาขาวิชาชีพ**

ระดับอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 5 สาขาวิชาและมีคุณสมบัติพิเศษของแต่ละสาขาวิชาดังนี้

- 1.สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรเป็นผู้สนใจและชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักร ตรงไปตรงมา ประหยัด ไม่รังเกียจความเปราะเปื้อน ไหวพริบดี รับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่ไม่ขัดต่ออาชีพช่าง เช่น ตาบอดสี ควรมีความรู้ที่ดีทางวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
- 2.สาขาวิชาพาณิชยกรรม ควรเป็นผู้สนใจและชอบวิชาคณิตศาสตร์บ้าง สนุกสนานและสนใจภาษาอังกฤษ สนใจในการทำงานกับตัวเลข ละเอียด ยุติธรรม เป็นผู้ฟังที่ดี ความจำดี ทำตามระเบียบแบบแผน
- 3.สาขาวิชาคหกรรม ควรเป็นผู้ที่ชอบความสวยงาม ชอบประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ด้วยมือตนเอง อดทน มีความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์งาน สุภาพ รักความสะอาด มีบุคลิกไม่ขัดต่ออาชีพ
- 4.สาขาวิชาศิลปกรรม ควรเป็นผู้ที่ชอบงานศิลปะ มีแววศิลปิน มีอารมณ์สุนทรีย์ รักธรรมชาติ และความอิสระ มีโลกทัศน์ส่วนตัว อ่อนไหวง่าย มีประสาทคล่องแคล่ว ว่องไว มีความคิดสร้างสรรค์
- 5.สาขาวิชาเกษตรกรรม ผู้สนใจควรมีนิสัยสนใจธรรมชาติ การเพาะปลูก ชอบเลี้ยงสัตว์ ชอบความอิสระ อดทน เช่น ตรงต่อเวลา รอบคอบ ชอบค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับงานทางเกษตร สุขภาพแข็งแรง ไม่รังเกียจความสกปรก ใจเย็น ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ รู้จักแก้ปัญหาให้ทันเหตุการณ์

ครั้งที่ 7

เรื่อง การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาได้เหมาะสมกับตนเอง

เวลาที่ใช้ 1 อาทิตย์

สถานที่ หน้าห้องแนะแนว โรงเรียนบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

- 1.ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อของการให้ข้อเสนอแนะ
- 2.ศึกษาเนื้อหาความรู้จากเอกสาร
- 3.ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม
- 4.นักเรียนศึกษาความรู้จากข้อเสนอแนะ

เนื้อหาความรู้จากข้อเสนอแนะ

- 1.ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

เนื้อหาความรู้จากข้อสนเทศ
เรื่อง
ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 5 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุดโดยนักเรียนพิจารณาข้อดีและข้อเสียแต่ละทางเลือก

ขั้นที่ 4 ขั้นพิจารณาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก โดยนักเรียนจะต้องพิจารณาแต่ละทางเลือกว่ามีข้อดีและข้อเสียอย่างไร

ขั้นที่ 3 ขั้นรู้จักทางเลือกที่มีอยู่ โดยศึกษาทางเลือกต่าง ๆ จากข้อมูลที่รวบรวมในขั้นตอนที่ 2 แล้วนำมาพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสม

ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์โดยนักเรียนจะต้องหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั้งข้อมูลภายนอกและภายในที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ

ขั้นที่ 1 ขั้นระบุปัญหา ขั้นนี้นักเรียนจะต้องทราบว่าตัวนักเรียนเองจะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องใด

ครั้งที่ 8
ปัจจัยมโนเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองหลังจากได้รับความรู้จากข้อสนเทศ ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่
อย่างไรบ้าง

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม

วิธีดำเนินการ

- 1.ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามเรื่องกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
- 2.ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามและกล่าวขอบคุณนักเรียนพร้อมทั้งกล่าวปิดการทดลอง

1. ตารางแสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียน
กลุ่มทดลองก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนได้รับข้อเสนอ
2. ตาราง แสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียน
กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
3. ตาราง แสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียน
กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการให้ข้อเสนอ
4. ตาราง แสดงความแตกต่างของคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา
ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังได้รับข้อเสนอ

ตาราง 9 แสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียน
กลุ่มทดลอง ก่อนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน ได้รับข้อเสนอ

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลอง	อันดับ	กลุ่มควบคุม	อันดับ
1	8	1	10	2
2	11	3.5	11	3.5
3	12	5.5	12	5.5
4	13	9	13	9
5	13	9	13	9
6	13	9	13	9
7	14	13.5	14	13.5
8	17	16	15	15

$$RE1 = 66.5$$

$$RE2 = 66.5$$

$$U = 33.5$$

ตาราง 10 แสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

นักเรียน คนที่	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	ผลต่างของคะแนน			
			กระบวนการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษา	อันดับ	R+	R-
1	23	8	15	8	+8	
2	24	11	12	5.5	+5.5	
3	24	12	10	3.5	+3.5	
4	23	13	12	5.5	+5.5	
5	22	13	13	7	+7	
6	20	13	10	3.5	+3.5	
7	26	14	9	2	+2	
8	27	17	7	1	+1	
รวม					36	0

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 แสดงคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ

นักเรียน คนที่	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	ผลต่างของคะแนน			
			กระบวนการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษา	อันดับ	R+	R-
1	18	10	8	7	+7	
2	20	11	9	8	+8	
3	19	12	7	4	+4	
4	18	13	5	1.5	+1.5	
5	20	13	7	4	+4	
6	20	13	7	4	+4	
7	21	14	7	4	+4	
8	20	15	5	1.5	+1.5	
รวม					34	0

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 แสดงความแตกต่างของคะแนนกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของ
 นักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง
 ได้รับข้อเสนอแนะ

นักเรียนคนที่	กลุ่มทดลอง	อันดับ	กลุ่มควบคุม	อันดับ
1	15	16	9	9.5
2	13	15	8	8
3	12	13.5	7	5
4	12	13.5	7	5
5	10	11.5	7	5
6	10	11.5	7	5
7	9	9.5	5	1.5
8	7	5	5	1.5

$$RE1 = 95.5$$

$$RE2 = 40.5$$

$$U = 4.5$$

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวดวงรัตน์ กวดกิจการ
เกิดวันที่	5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2511
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 19/1 หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งคาโงก อำเภอเมือง จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 19/1 หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งคาโงก อำเภอเมือง จังหวัดพังงา 82000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนกระบือพิทยาคม อำเภอกระบือ จังหวัดพังงา 82150
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2523 ประถมศึกษา โรงเรียนวัดปัจจันตคาม จังหวัดพังงา พ.ศ. 2526 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีพังงา จังหวัดพังงา พ.ศ. 2532 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. - ปวส. เกษตรกรรม) วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรกรรมพังงา จังหวัดพังงา พ.ศ. 2534 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.บ.เกียรตินิยม อันดับ 2) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2544 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร